

**Polugodišnji Izveštaj Sojaprotein a.d.
za period januar – jun 2013. godine**

Bečej, Avgust 2013.

Polugodišnji Izveštaj Sojaprotein a.d. za period januar – jun 2013. godine

S A D R Ž A J

- 1. POLUGODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI "SOJAPROTEIN" A.D.
ZA PERIOD JANUAR – JUN 2013. GODINE**
- 2. NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**
- 3. KONSOLIDOVANI POLUGODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI
"SOJAPROTEIN" A.D.ZA PERIOD JANUAR – JUN 2013. GODINE**
- 4. NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**
- 5. POLUGODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU "SOJAPROTEIN" A.D.
ZA PERIOD JANUAR – JUN 2013. GODINE**
- 6. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE IZVEŠTAJA**

Naziv pravnog lica :"SOJAPROTEIN

Sedište: BEČEJ

Matični broj: 8114072

Šifra delatnosti: 1041

Poreski identifikacioni broj: 100741587

BILANS STANJA
Na dan 30.06.2013. GOD.

-u hiljadama dinara-

Grupa racuna,	POZICIJA	AOP		IZNOS
Racun			Tekuća god.	Prethodna god.
1	2	3	5	6
AKTIVA:				
	A.STALNA IMOVINA (002+003+004+005+009)	,001	9.757.946	9.495.497
,00	I. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	,002		
.012	II GOODWIL	,003		
.01 bez.012	III. NEMATERIJALNA ULAGANJA	,004	14.488	16.437
	IV. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (006+007+008)	,005	8.911.185	8.646.695
,020,022,023, ,026,027(deo) 028 (deo),029	1.Nekretnine,postrojenja i oprema	,006	8.478.090	8.055.231
.024,027(deo) .028(deo),	2.Investicione nekretnine	,007	430.388	588.698
.021,025,027(deo) 028(deo)	3.Biološka sredstva	,008	2.707	2.766
	V. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011)	,009	832.273	832.365
,030do032,039deo	1.Učešće u kapitalu	,010	831.179	831.179
.033do038,039deo	2.Ostali dugoročni finansijski plasmani	,011	1.094	1.186
minus 037				
	B. OBRTNA IMOVINA (013+014+015+021)	,012	8.936.876	11.342.512
10 d0 13,15	I. ZALIHE	,013	5.584.652	5.531.714
14	II.STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	,014		
	III. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA,PLASMANI I GOTOVINA (016+017+018+019+020)	,015	3.352.224	5.810.798
20,21i 22,osim223	1.Potraživanja	,016	2.252.414	3.877.544
223	2.Potraživanja za više plaćeni porez na dobitak	,017	33.502	3.591
23 minus 237	3.Kratkoročni finansijski plasmani	,018	837.952	1.784.961
24	4.Gotovinski ekvivalenti i gotovina	,019	153.406	128.389
27 i 28 osim 288	4.Porez na dodatu vrednost i aktivna vr.razgraničenja	,020	74.950	16.313
288	IV. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	,021		
	V. POSLOVNA IMOVINA (001+012)	,022	18.694.822	20.838.009
29	G. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	,023		
	D. UKUPNA AKTIVA (022+023)	,024	18.694.822	20.838.009
88	Đ. VANBILANSNA AKTIVA	,025	9.876.659	10.705.965

PASIVA					
	A.KAPITAL (102+103+104+105+106-107+108-109-110)	101		11.737.766	12.449.372
30	I.OSNOVNI I OSTALI KAPITAL	102		6.906.480	6.906.480
31	II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103			
32	III. REZERVE	104		1.271.855	1.428.760
330 i 331	IV. REVALORIZACIONE REZERVE	105		2.358.580	2.359.864
332	V. NEREALIZOVANI DOBITCI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	106			0
333	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	107		23.817	23.817
34	VII. NERASPOREĐEN DOBITAK	108		1.744.015	1.778.085
35	VIII. GUBITAK	109		275.540	
037 i 237	IX. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	110		243.807	
	B.DUGOROČNA REZER.I OBAVEZE (112+113+116)	111		6.585.397	8.016.978
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA	112		24.815	24.815
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (114+115)	113		3.378.989	2.306.316
414 i 415	1.Dugoročni krediti	114		3.378.989	2.306.316
41 bez 414 i 415	2.Ostale dugoročne obaveze	115			0
	III. KRATKOROČNE OBAVEZE (117+118+119+120+i121+i12	116		3.181.593	5.685.847
42,osim 427	1.Kratkoročne finansijske obaveze	117		1.414.948	4.498.562
427	2.Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	118			
43 i 44	3.Obaveze iz poslovanja	119		1.677.621	689.578
45 i 46	4.Ostale kratkoročne obaveze	120		46.346	392.802
47 i 48,osim 481 i 49 osim 498	5.Obaveze po osnovu PDV-a i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja	121		42.678	104.905
481	6.Obaveze po osnovu poreza na dobitak	122			0
498	IV. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	123		371.659	371.659
	G. UKUPNA PASIVA(101+111+123)	124		18.694.822	20.838.009
89	D.VANBILANSNA PASIVA	125		9.876.659	10.705.965

U Bećeu, 30.06.2013.

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa

Andelković Dragana

Direktor

James Patrick King

Naziv pravnog lica: "SOJAPROTEIN AD

Sedište: BEČEJ

Matični broj:

8114072

Šifra delatnosti:

1041

Poreski identifikacioni broj:

100741587

BILANS USPEHA

U periodu od 01.01.-30.06.2013.

-u hiljadama dinara-

Grupa racuna,	POZICIJA	AOP	Nap.	IZNOS
Racun			Broj	Tekuća god.
1	2	3	4	5
	A.PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA			
	I.POSLOVNI PRIHODI (202+203+204+205+206)	201		4.792.826
60 i 61	1.Prihodi od prodaje	202		3.369.412
62	2.Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203		11.513
630	3.Povećanje vrednosti zaliha učinaka	204		1.383.261
631	4.Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	205		405.365
64 i 65	5.Ostali poslovni prihodi	206		28.640
	II.POSLOVNI RASHODI (208 do 212)	207		5.163.375
50	1.Nabavna vrednost prodate robe	208		128.684
51	2.Troškovi materijala	209		4.146.382
52	3.Troškovi zarada,naknada zarada i ostali lični rashodi	210		279.472
54	4.Troškovi amortizacije i rezervisanja	211		163.888
53 i 55	5.Ostali poslovni rashodi	212		444.949
	III. POSLOVNI DOBITAK (201-207)	213		682.473
	IV. POSLOVNI GUBITAK (207-201)	214		370.549
66	V. FINANSIJSKI PRIHODI	215		197.975
56	VI. FINANSIJSKI RASHODI	216		228.996
67 i 68	VII. OSTALI PRIHODI	217		133.999
57 i 58	VIII. OSTALI RASHODI	218		7.969
	IX.DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA			
	PRE OPOREZIVANJA (213-214+215-216+217-218)	219		282.524
	X.GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA			
	PRE OPOREZIVANJA (214-213-215+216-217+218)	220		275.540
69-59	XI.NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	221		
59-69	XII.NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	222		
	B. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (219-220+221-222)	223		282.524
	V. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (220-219+222-221)	224		275.540
	G.POREZ NA DOBITAK			
721	1.Poreski rashod perioda	225		28.252
722	2.Odloženi poreski rashodi perioda	226		
722	3.Odloženi poreski prihodi perioda	227		
723	D.ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCU	228		
	D. NETO DOBITAK (223-224-225-226+227-228)	229		254.272
	E. NETO GUBITAK (224-223+225+226-227+228)	230		275.540
	Ž.NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	231		
	Z.NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VLASN.MATIČNOG PR.LICA	232		
	I.ZARADA PO AKCIJI			
	1.Osnovna zarada po akciji	233		17,07
	2.Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	234		

U Bečeu , 30.06.2013.

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa

Andelković Dragana

Sojaprotein

Direktor

JAMES PATRICK KING

AKCIONARSKO DRUŠTVO
ZA PRERADU SOJE
BECJEJ

Dragana

James Patrick King

James Patrick King

Naziv pravnog lica: "SOJAPROTEIN"

Sedište: BEČEJ

Matični broj: 08114072

Šifra delatnosti: 1041

Poreski identifikacioni broj: 100741587

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

U periodu od 01.01.-30.06.2013.

-u hiljadama dinara-

POZICIJA	AOP	IZNOS	
		Tekuća god.	Prethodna god.
1	2	3	4
A.TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	5.693.747	7.942.550
1. Prodaja i primljeni avansi	302	5.490.111	7.566.597
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	80.784	77.219
3. Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	304	122.852	298.734
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	3.943.837	7.361.312
1. Isplata dobavljačima i dati avansi	306	3.171.400	6.987.526
2. Zarade,naknade zarada i ostali lični rashodi	307	269.460	221.639
3. Plaćene kamate	308	462.869	94.894
4. Porez na dobitak	309	29.911	48.851
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	10.197	8.402
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	1.749.910	581.238
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	312		
B.TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I.Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	313	913.063	173
1. Prodaja akcija i udela (neto priliv)	314		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja,nekretnina,postrojenja Opreme i bioloških sredstava	315	197	173
3. Ostali finansijski plasmani (neto priliv)	316	912.866	
4. Primljene kamate iz aktivnosti finansiranja	317		
5. Primljene dividende	318		
II.Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	319	633.188	380.501
1.Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	320	434.707	
2.Kupovina nematerijalnih ulaganja,nekretnina,postrojenja Opreme i bioloških sredstava	321	198.481	380.501
3.Ostali finansijski plasmani (neto odliv)	322		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	323	279.875	
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)	324		380.328
V.TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I.Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	325	0	0
1.Uvećanje osnovnog kapitala	326		
2.Dugoročni i kratkoročni krediti (neto priliv)	327		
3.Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	328		
II.Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	329	2.011.008	463.013
1.Otkup sopstvenih akcija i udela	330		
2.Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odliv)	331	2.010.940	462.663
3.Finansijski lizing	332	68	350
4.Isplaćene dividende	333		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	334		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II-I)	335	2.011.008	463.013
G. SVEGA PRILIVI GOTOVINE (301+313+325)	336	6.606.810	7.942.723
D. SVEGA ODLIVI GOTOVINE (305+319+329)	337	6.588.033	8.204.826
Đ. NETO PRILIVI GOTOVINE (336-337)	338	18.777	
E. NETO ODLIV GOTOVINE (337 – 336)	339		262.103
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	340	128.389	523.815
Z. POZITI.KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRER.GOTOVINE	341	6.240	1.923
I. NEGAT.KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRER.GOTOVINE	342	0	4.268
J. GOTOVINA NA KRAJU OBR.PERIODA (338-339+340+341-342)	343	153.406	259.367

U Bečeu , 30.06.2013.

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa

Anđelković Dragana

SOJAPROTEIN
AKCIJONARSKO DRUŠTVO
ZA PRERADU SOJE
Bečej

Direktor
James Patrick King

SOJAPROTEIN AD BEČEJ

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

U PERIODU OD 01.01.-30.06.2013.

u hiljadama dinara

Red. broj	O P I S	AOP	Osnovni kapital (grupa 30)	Ost ali kapi tal (m 309)	Emis. upis ani premija (m 320)	Rezerve (m 321, reserve (grupa 322)	Revaloriz. dobici (grupa 33)	Nerealiz. gubici po osnovu (grupa 34)	Neraspor. dubitak do visine (grupa 34)	Gubitak sopstve ne akcije i udeli (m 037,237)	Otkuplje ne sopstve ne akcije i udeli (m 037,237)	Gubitak iznad vis. kapitala (grupa 29)				
1				2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Stanje na dan 01.01.prethodne god.	401	6.906.480			875.438	496.150	1.837.936	571		1.143.440			11.260.015		
2	Ispravka meterijalno značajnih grešaka i prom.račun.polit. u preth.godini-povećanje	402												0		
3	Ispravka meterijalno značajnih grešaka i prom.račun.polit. u preth.godini-smanjenje	403												0		
4	Korigovano početno stanje na dan 01.01. prethodne godine.	404	6.906.480	0	0	875.438	496.150	1.837.936	571	0	1.143.440		0	11.260.015		
5	Ukupna povećanja u prethodnoj godini	405					57.172	750.046	2.629	23.817	1.835.256			2.645.103		
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	406						228.118	3.200		1.200.671			1.455.746		
7	Stanje na dan 31.12.preth.god.	(4+5-6)	407	6.906.480	0	0	875.438	553.322	2.359.864	0	23.817	1.778.085	0	12.449.372		
8	Ispravka meterijalno značajnih grešaka i prom.račun.polit. u tekućoj god.-povećanje	408											0			
9	Ispravka meterijalno značajnih grešaka i prom.račun.polit. u tekućoj god.-smanjenje	409											0			
10	Korigovano početno stanje na dan 01.01. tekuće godine.	(7+8-9)	410	6.906.480	0	0	875.438	553.322	2.359.864	0	23.817	1.778.085	0	12.449.372		
11	Ukupna povećanja u tekućoj godini	411						34.590			520	275.540	243.807	35.110		
12	Ukupna smanjenja u tekućoj godini	412						191.495	1.284		34.590	0		746.716		
13	Stanje na dan 31.12.tekuće godine	(10+11-12)	413	6.906.480	0	0	683.943	587.912	2.358.580	0	23.817	1.744.015	275.540	243.807	11.737.766	

U Bečiju , 30.06.2013.

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa
Andelković Dragana
Andončić

AKCIJONARSKO DRUŠTVO
ZA FERMIERADU SEJE
Bečej

Direktor
James Patrick King
King

СОЈАПРОТЕИН А.Д БЕЧЕЈ

**НАПОМЕНЕ УЗ БИЛАНС УСПЕХА
И БИЛАНС СТАЊА
30.јун 2013. године**

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ДРУШТВУ

Сојапротеин А.Д., Бечеј (даље: "Друштво") највећи је прерађивач соје у Србији и један од најзначајнијих прерађивача у централној и источној Европи. Друштво је основано 1977. године, као радна организација за индустриску прераду соје у оснивању, а конституисање је окончано 1985. године.

У току 1991. године руководство Друштва је донело одлуку о издавању интерних акција запосленима и на тај начин извршило трансформацију у деоничко друштво. У току 2000. и 2001. године Друштво је приватизовало преостали друштвени капитал емисијом бесплатних акција, уписаных од стране запослених и других физичких лица, а у складу са одредбама Закона о својинској трансформацији из 1997. године.

Основна делатност Друштва је прерада сојиног зрна којом се добија низ пуномасних и обезмашћених производа у облику брашна, гризева и текстурираних форми, као и сојино уље, сојина сачма, сојин лецитин и сојини концентрати. Допунски сегмент пословних активности Друштва представља пружање услуга у пољопривредној производњи, промет на велико и мало, откуп пољопривредних производа.

Седиште Друштва је у Бечеју, Улица Индустриска бр.1. На дан састављања извештаја Друштво је имало 419 запослених радника.

ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

Финансијски извештаји

Финансијски извештаји Друштва укључују биланс стања на дан 30.06.2013. године, биланс успеха, извештај о променама на капиталу и извештај о токовима готовине за период до 30.06.2013. као и преглед значајних рачуноводствених политика и процена, те напомене уз финансијске извештаје.

Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

На основу Закона о рачуноводству и ревизији ("Службени гласник РС" бр. 46 од 2. јуна 2006. године и бр. 111 од 29. децембра 2009. године), правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вође пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја ("Оквир"), Међународне рачуноводствене стандарде ("МРС"), односно Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ"), као и тумачења која су саставни део стандарда који су били на снази на дан 31. децембра 2002. године.

Измене МРС, као и нови МСФИ и одговарајућа тумачења, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("Одбор") и Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања ("Комитет"), у периоду од 31. децембра 2002. године до 1. јануара 2009. године, званично су усвојени Решењем Министра финансија Републике Србије ("Министарство") и објављени у Службеном гласнику РС бр. 77 на дан 25. октобра 2010. године.

Међутим, до датума састављања приложених финансијских извештаја, нису биле

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**30. јун 2013. године**

преведене све измене МРС/МСФИ и IFRIC тумачења која су била на снази за годишње периоде који почињу 1. јануара 2009. године. При том, приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник РС" бр. 114 од 22. децембра 2006. године, бр. 119 од 26. децембра 2008. године, бр. 9 од 6. фебруара 2009. године и бр. 4 од 29. јануара 2010. године), који преузима законом дефинисан потпун скуп финансијских извештаја који одступа од оног дефинисаног у МРС 1 "Приказивање финансијских извештаја", а уз то у појединим деловима одступа и од начина приказивања одређених билансних позиција предвиђених наведеним стандардом. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени, као и објављени стандарди и тумачења који још увек нису у примени, обелодањени су у напоменама 2.2 и 2.3.

Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијалне материјалне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и МРС могу имати на реалност и објективност финансијских извештаја Привредног друштва, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ и МРС.

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Привредно друштво је у састављању ових финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике образложене у напомени 3.

Финансијски извештаји Привредног друштва су исказани у хиљадама динара. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени

На дан објављивања ових финансијских извештаја, доле наведени стандарди и измене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а следећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања, али нису званично усвојена у Републици Србији за годишње периоде који почињу на дан 1. јануара 2010. године:

- Измене МСФИ 7 "Финансијски инструменти: Обелодањивања" – Измене којима се побољшавају обелодањивања фер вредност и ризика ликвидности (ревидиран марта 2009, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године),
- Измене МСФИ 1 "Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања" – Додатни изузети за лица која први пут примењују МСФИ Измене које се односе на средства у индустрији нафте и гаса и утврђивање да ли уговори садрже лизинг (ревидиран јула 2009, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године),
- Измене различитих стандарда и тумачења резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 16. априла 2009. године (МСФИ 5, МСФИ 8, МРС 1, МРС 7, МРС 17, МРС 36, МРС 39, IFRIC 16 првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулатија у тексту (измене стандарда ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године, а измене IFRIC на дан или након 1. јула 2009.),
- Измене МРС 38 "Нематеријална имовина" (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),

- Измене МСФИ 2 “Плаћања акцијама”: Измене као резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (ревидран априла 2009. године, на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године) и измена која се односи на трансакције плаћања акцијама групе засноване на готовини (ревидиран јуна 2009. године, на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године);
- Измене IFRIC 9 “Поновна процена уграђених деривата” ступа на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009 и МРС 39 “Финансијски инструменти: Признавање и мерење” – Уграђени деривати (на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 30. јуна 2009. године),
- IFRIC 18 “Пренос средстава са купаца” (на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године);

Објављени стандарди и тумачења који још увек ниси ступили на снагу

На дан издавања ових финансијских извештаја следећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увек ступили на снагу:

- „Свеобухватни оквир за финансијско извештавање 2010. године“ што представља измену „Оквира за припремање и приказивање финансијских извештаја“ (на сази од датума објављивања, односно од септембра 2010. године).
- МСФИ 9 “Финансијски инструменти” (на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године),
- Допуне МСФИ 1 “Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања” – Ограничено изузеће од упоредних обелодањивања прописаних у оквиру МСФИ 7 код лица која први пут примењују МСФИ (на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године),
- Допуне МСФИ 1 “Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања” – Велика хиперинфлација и уклањање фиксних датума за лица која први пут примењују МСФИ (на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2011. године),
- Допуне МСФИ 7 “Финансијски инструменти: обелодањивања”- Пренос финансијских средстава (на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2011. године),
- Допуне МРС 12 „Порези на добитак” – Одложени порез: повраћај средстава која се налазе у основи (на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2012. године),
- Допуне МРС 24 “Обелодањивања о повезаним лицима” – Поједностављени захтеви за обелодањивањем код лица под (значајном) контролом или утицајем владе и појашњење дефиниције повезаног лица (на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године),
- Допуне МРС 32 “Финансијски инструменти: презентација”– Рачуноводствено обухватање пречег права на нове акције (на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. фебруара 2010. године).

**ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА
И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)****Објављени стандарди и тумачења који још увек ниси ступили на снагу (наставак)**

- Допуне различитих стандарда и тумачења „Побољшања МСФИ (2010)“ резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 6. маја 2010. године (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 7, MPC 1, MPC 27, MPC 34, IFRIC 13) првенствено са намером отклањања неслагања и појашњења формулатија у тексту (већина допуна биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године),
- Допуне IFRIC 14 „MPC 19 - Ограниччење дефинисаних примања, минимални захтеви за финансирањем и њихова интеракција“ Преплаћени минимални захтеви за финансирањем (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године).
- IFRIC 19 „Намиравање финансијских обавеза инструментима капитала“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године).

Упоредни подаци

Упоредне податке представљају финансијски извештаји Друштва на дан 31.12.2012.године за Биланс стања, а за Биланс успеха и Токове готовине упоредне податке представљају финансијски извештаји Друштва на дан 30.06.2012.године.

ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА**Приходи и расходи**

Приходи од продаје признају се када се ризик и корист повезани са правом власништва преносе на купца, а то подразумева датум испоруке производа купцу. Приходи од услуга се признају када се услуга изврши.

Приходи се исказују по правичној вредности средстава која су примљена или ће бити примљена, у нето износу након умањења за дате попусте и порез на додату вредност.

Приходи и расходи од камата се књиже у корист, односно на терет обрачунског периода на који се односе.

Са датумом на који се књиже приходи такође се књиже и одговарајући расходи (принцип узрочности прихода и расхода).

Трошкови одржавања и оправки основних средстава се покривају из прихода обрачунског периода у коме настану.

Прерачунавање средстава и обавеза у страним средствима плаћања

Пословне промене настале у страним средствима плаћања прерачунате су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза, који је важио на дан пословне промене.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**30. јун 2013. године**

Средства и обавезе исказане у страним средствима плаћања на дан биланса стања, прерачунати су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза који је важио на тај дан.

Позитивне и негативне курсне разлике настале приликом пословних трансакција у страним средствима плаћања и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у страним средствима плаћања књижене су у корист или на терет биланса успеха, као добици или губици по основу курсних разлика.

ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**Бенефиције за запослене*****а) Порези и доприноси фондовима за социјалну сигурност запослених***

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Друштво је у обавези да плаћа порезе и доприносе пореским органима и државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују порезе и доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним законским прописима. Друштво је, такође обавезно да од бруто зараде запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати фондовима. Порези и доприноси на терет послодавца и порези и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

б) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

Друштво је на основу одредби Закона о раду у обавези да исплати запосленима отпремнине, при престанку радног односа ради коришћења права на пензију, у висини три просечне зараде исплаћене у Републици, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике. Поред тога, Друштво је у обавези да исплати и јубиларне награде запосленима у зависности од дужине непрекидног рада у Друштву.

Порези и доприноси**Порез на добит*****а) Текући порез на добитак***

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит предузећа важећим у Републици Србији.

Порез на добитак у висини од 15% (2011. година: 10%) се плаћа на пореску основицу утврђену пореским билансом. Пореска основица приказана у пореском билансу укључује добит приказану у званичном билансу успеха и корекције дефинисане пореским прописима Републике Србије.

Порески прописи Републике Србије не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода могу се пренети на рачун добити из будућих обрачунских периода, али не дуже од десет година.

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основице средства и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вредности. Важеће пореске стопе на датум биланса стања се користе за утврђивање разграниченог износа пореза на добит. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**30. јун 2013. године**

пренетог губитка и пореских кредита на порески биланс, који се могу преносити, до степена до којег ће вероватно постојати опорезива добит од које се одложена пореска средства могу искористити.

ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**Порези и доприноси (наставак)****Порез на добит (наставак)*****б) Одложени порез на добитак***

Одложени порез се књижи на терет или у корист биланса успеха, осим када се односи на позиције које се књиже директно у корист или на терет капитала, и у том случају се одложени порез такође распоређује у оквиру капитала.

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину и друге порезе и доприносе који се плаћају према разним републичким и општинским прописима. Остали порези и доприноси признају се као расход периода у коме су настали.

Некретнине, инвестиционе некретнине, постројења и опрема

Почетно мерење некретнина, постројења и опреме, који испуњавају услове за признавање средстава, врши се по набавној вредности или цени коштања. Накнадни издаци за некретнине, постројења и опрему признају се као средство само када се тим издацима побољшава стање средстава изнад његовог првобитног процењеног стандардног учинка. Сви остали накнадно настали издаци признају се као расход у периоду у којем су настали.

Након почетног признавања, некретнине (земљиште и грађевински објекти) се исказују по ревалоризованом износу, који изражава њихову поштену вредност на дан ревалоризације, умањеној за укупан износ исправки вредности по основу амортизације и укупан износ исправки вредности по основу губитка због обезвређења.

Поштену вредност некретнина чини њихова тржишна вредност која се утврђује проценом. Ревалоризација се врши само када се поштена вредност ревалоризованог средства знатно разликује од његове исказане вредности.

Постројења и опрема након почетног признавања исказују се по набавној цени или по цени коштања умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитка због обезвређења.

Добици или губици који проистекну из расходовања или отуђења признају се као приход или расход у билансу успеха.

Амортизација

Амортизација некретнина, постројења и опреме обрачунава се пропорционалним методом, током процењеног века корисне употребе. Корисни век употребе и стопе амортизације за главне групе средстава су следеће:

Главне групе основних средстава	Стопа (%)
Грађевински објекти	1,5 – 5 %
Производна опрема	5 – 25 %
Теренска и путничка возила	10 – 20 %
Рачунари	20 – 33 %

ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**Некретнине, инвестиционе некретнине, постројења и опрема (наставак)****Амортизација (наставак)**

Амортизационе стопе се ревидирају сваке године ради утврђивања оне амортизације која одражава стварни утрошак ових средстава у току пословања на основу преосталог века њиховог коришћења.

Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине су некретнине које Друштво, као власник, држи ради остваривања зараде од издавања некретнине или ради увећања вредности капитала или ради и једног и другог, а не ради употребе за пружање услуга или за потребе административног пословања или продаје у оквиру редовног пословања. Почетно мерење инвестиционе некретнине приликом стицања врши се по набавној вредности или цени коштања. Након почетног признавања, инвестиционе некретнине се исказују по ревалоризованом износу, који изражава њихову поштену вредност на дан ревалоризације односно процене, умањеној за укупан износ исправки вредности по основу амортизације и укупан износ исправки вредности по основу губитка због обезвређења.

Нематеријална улагања

Нематеријална улагања односе се на набављени софтвер и жиг и исказују по набавној вредности умањеној за амортизацију. Нематеријална улагања се отписују пропорционалним методом у периоду од две до десет година.

Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочни финансијски пласмани обухватају учешћа у капиталу повезаних правних лица, пословних банака и других правних лица исказани по методу набавне вредности која се умањује за обезвређења на основу процене руководства ради свођења на њихову надокнадиву вредност. Ови зајмови се исказују по номиналној вредности.

Умањење вредности

На сваки датум биланса стања Друштво преиспитује књиговодствене износе своје материјалне имовине да би утврдило постоје ли назнаке да је дошло до губитака услед умањења вредности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настao умањењем. Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Друштво процењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вредност је нето продајна цена или вредност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процене вредности у употреби, процењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вредности применом дисконтне стопе пре опорезивања која одражава садашњу тржишну процену временске вредности новца и ризике специфичне за то средство.

ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**Умањење вредности (наставак)**

Ако је процењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодственог износа, онда се књиговодствени износ тога средства (или јединице која генерише новац) умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вредности признају се одмах као расход, осим ако средство није земљиште или зграда које се не користи као инвестициони некретнина која је исказана по ревалоризираном износу, у којем случају се губитак од умањења исказује као смањење вредности настало ревалоризацијом средства.

Код накнадног поништења губитка од умањења вредности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише новац) повећава се до ревидираног процењеног надокнадивог износа тога средства, при чему већа књиговодствена вредност не премашује књиговодствену вредност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединици која генерише новац) услед умањења вредности. Поништење губитка од умањења вредности одмах се признаје као приход, осим ако се предметно средство не исказује по процењеној вредности, у којем случају се поништење губитка од умањења вредности исказује као повећање услед ревалоризације.

Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности која је ниска. Нето очекивана продајна вредност је цена по којој залихе могу бити продате у нормалним условима пословања након умањења цене за трошкове продаје.

Вредност залиха материјала и резервних делова се утврђује на основу метода просечне набавне цене. Набавна вредност укључује вредност по фактури добављача, транспортне и зависне трошкове.

Вредност недовршене производње и готових производа укључује све директне трошкове производње као и аликовотни део трошкова погонске режије.

Залихе робе у магацину евидентирају се по набавним ценама, а залихе робе у малопродаји по малопродајним ценама. На крају обрачунског периода врши се свођење вредности залиха на набавну вредност алокацијом разлике у цени, израчунате на просечној основи, између набавне вредности продате робе и робе на стању на крају године.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вредности залиха у случајевима када се оцени да је потребно свести њихову вредност на нето очекивану продајну вредност (укључујући залихе са успореним обртом, сувишне и застареле залихе). Оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима се отписују.

Финансијски инструменти

Финансијска средства и финансијске обавезе се евидентирају у билансу стања Друштва, од момента када се Друштво уговорним одредбама везало за инструмент. Куповина или продаја финансијских средстава признаје се применом обрачуна на датум поравнања, односно датум када је средство испоручено другој страни.

ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**Финансијски инструменти (наставак)**

Финансијска средства престају да се признају када Друштво изгуби контролу над уговореним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена. Финансијска обавеза престаје да се признаје када је обавеза предвиђена уговором испуњена, отказана или истекла.

a) Учешћа у капиталу

Учешћа у капиталу банака и других правних лица која се котирају на берзи се почетно одмеравају по набавној вредности. Накнадно одмеравање се врши, на сваки датум биланса стања, ради усклађивања њихове вредности са тржишном вредношћу.

Дугорочни финансијски пласмани који обухватају учешћа у капиталу повезаних правних лица, пословних банака и других правних лица која се не котирају на берзи исказују се по методу набавне вредности која се умањује за обезвређења на основу процене руководства ради својења на њихову надокнадиву вредност.

b) Потраживања од купца, краткорочни пласмани и остала краткорочна потраживања

Потраживања од купца, краткорочни пласмани и остала краткорочна потраживања исказују се по номиналној вредности, умањеној за исправке вредности извршене на основу процене њихове наплативости од стране руководства.

в) Готовина и готовински еквиваленти

Под готовином и готовинским еквивалентима у финансијским извештајима Друштва исказују се готовина у благајни и стања на текућим рачунима и остала новчана средства расположива до три месеца.

г) Финансијске обавезе

Инструменти финансијских обавеза су класификовани у складу са суштином уговорних одредби. Финансијске обавезе се исказују по номиналној вредности, увећаној за камате на основу закључених уговора, која кореспондира ефективној каматној стопи.

д) Обавезе из пословања

Обавезе према добављачима и остале обавезе из пословања се процењују по вредности примљених средстава.

ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Друштва коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вредности средстава и обавеза као и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја.

У наставку су приказане кључне претпоставке везане за будућност и остали извори

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**30. јун 2013. године**

процењивања неизвесности на датум биланса стања које представљају значајан ризик, за материјалне корекције износа позиција биланса стања у следећој финансијској години.

Амортизација и стопе амортизације

Обрачун амортизације и стопе амортизације су засноване на пројектованом економском веку опреме и нематеријалних улагања. Једном годишње Друштво процењује економски век на основу тренутних предвиђања.

Исправка вредности потраживања и краткорочних пласмана

Друштво врши обезвређење сумњивих потраживања од купца и других дужника на основу процењених губитака који настају, ако дужници нису у могућности да изврше плаћања. У процени одговарајућег износа губитка од обезвређења за сумњива потраживања, Друштво се ослања на старост потраживања, раније искуство са отписом, бонитет купца и променама у условима плаћања. Ово захтева процене везане за будуће понашање купца и тиме изазване будуће наплате. Међутим, значајан део потраживања Друштва се односи на потраживања од зависних правних лица код којих је, на основу процена и досадашњих искустава, укупна садашња вредност потраживања наплатива.

ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**Фер вредност**

Пословна политика Друштва је да обелодани информације о правичној вредности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији не постоји доволно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стoga, правичну вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Руководство Друштва врши процену ризика и, у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вредности. По мишљењу руководства Друштва, износи у овим финансијским извештајима одражавају вредност која је, у датим околностима, најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

**НАПОМЕНА-1
ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ**

У хиљадама динара

	30.06.2013.	30.06.2012.
Приход од продаје робе:		
- повезана правна лица	3.410	1.591.583
- остала правна лица у земљи	11.057	109.771
- остала правна лица у иностранству	114.876	-
	<hr/> 129.343	<hr/> 1.701.354
Приход од продаје производа и услуга		
- повезана правна лица	334.544	540.947
- остала правна лица у земљи	486.177	2.311.713
- остала правна лица у иностранству	2.419.348	2.602.054
	<hr/> 3.240.069	<hr/> 5.454.713
	<hr/> 3.369.412	<hr/> 7.156.067

Предузеће је у билансу успеха исказало укупне приходе од продаје у износу од 3.369.412 хиљада динара. Наведени износ чине приходи од продаје трговачке робе у износу од 129.343 хиљада динара и приходи од продаје производа и услуга у износу од 3.240.069 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**30. јун 2013. године**

Најзначајнији приходи од продаје трговачке робе остварени су продајом:

-Повезана правна лица

Сојино уље	3.410 хиљада динара
УКУПНО	3.410 хиљада динара

-Остале правне лица

Сирово сојино уље	3.210 хиљада динара
Остало	7.847 хиљада динара
УКУПНО	11.057 хиљада динара

-Остале правне лица у иностранству

Сојино уље	114.876 хиљада динара
УКУПНО	114.876 хиљада динара

Приходи од продаје производа и услуга

-Повезана правна лица

Сојина сачма	130.217 хиљада динара
Сирово сојино уље	33.646 хиљада динара
Протеински производи	127.171 хиљада динара
Остало	43.510 хиљада динара
УКУПНО	334.544 хиљада динара

-Остале правне лица

Сојина сачма	16.579 хиљада динара
Сирово сојино уље	187.815 хиљада динара
Протеински производи	203.414 хиљада динара
Остало	78.369 хиљада динара
УКУПНО	486.177 хиљада динара

-остале правне лица у иностранству

Сирово сојино уље	586.245 хиљада динара
Протеински производи	1.514.971 хиљада динара
Остало	318.132 хиљада динара
УКУПНО	2.419.348 хиљада динара

**НАПОМЕНА-2
ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ****У хиљадама динара**

	30.06.2013.	30.06.2012.
Приходи од субвенција и стимулација	86	2.171
Приходи од закупнина	28.554	27.716
Остали пословни приходи	424	
	<hr/> 28.640	<hr/> 30.311

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**30. јун 2013. године****НАПОМЕНА-3****НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ****У хиљадама динара**

	30.06.2013.	30.06.2012.
Набавна вредност продате робе	128.684	1.643.038

Предузеће је исказало у билансу успеха износ од 128.684 хиљада динара који се односи на трошкове продате трговачке робе. Најзначајнији износи се односе на:

Сирово сојино уље	121.069 хиљада динара
Остало	7.615 хиљада динара
Укупно	128.684 хиљада динара

НАПОМЕНА-4**ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА И ЕНЕРГИЈЕ****У хиљадама динара**

	30.06.2013.	30.06.2012.
Трошкови материјала за израду	3.827.739	4.432.256
Трошкови осталог материјала	35.519	23.356
Трошкови горива и енергије	283.124	151.733
	4.146.382	4.607.345

НАПОМЕНА-5**ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ****У хиљадама динара**

	30.06.2013.	30.06.2012.
Трошкови бруто зарада	215.788	168.763
Трошкови доприноса на терет послодавца	37.594	30.107
Накнада трош. запосл. на служ. путовњима	5.793	5.992
Накнаде трошкова превоза запосленима	9.765	8.992
Стипендије	184	2.623
Трошкови накнада по ауторским уговорима	4.455	837
Отпремнине и јубиларне награде	3.255	5.888
Трош. накнаде члановима упр. и надз. одбора	623	542
Остали лични расходи и накнаде	2.015	3.937
УКУПНО	279.472	227.681

НАПОМЕНА-6**ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ И РЕЗЕРВИСАЊА****У хиљадама динара**

	30.06.2013.	30.06.2012.
Трошкови амортизације	163.888	99.587

НАПОМЕНА-7
ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

У хиљадама динара

	30.06.2013.	30.06.2012.
Трошкови банкарских и услуга платног промета	12.213	11.483
Трошкови услуга одржавања	30.019	49.827
Лабораторијске услуге	74.468	26.575
Трошкови транспорта	69.015	68.492
Трошкови закупа	18.247	30.099
Комуналне услуге	13.224	9.109
Трошкови премија осигурања	14.872	9.754
Индиректни порези и доприноси	37.709	14.829
Услуге брокера	153	378
Адвокатске и консултантске услуге	273	128
Трошкови интернета, телефонски и ПТТ трошкови	5.432	3.943
Трошкови репрезентације	6.534	8.000
Трошкови сајмова и других приредби	5.122	6.769
Трошкови реклами и пропаганде	1.323	836
Трошкови осталих производних услуга	5.997	3.307
Остали нематеријални трошкови	<u>150.348</u>	<u>105.171</u>
	<u>444.949</u>	<u>348.700</u>

НАПОМЕНА-8
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

У хиљадама динара

	30.06.2013.	30.06.2012.
Финансијски приходи – повезана правна лица	72.460	15.066
Позитивне курсне разлике	113.084	239.736
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле	4.504	6.115
Приходи од камата	7.926	22.683
Остали финансијски приходи	<u>1</u>	<u>648</u>
	<u>197.975</u>	<u>284.248</u>

НАПОМЕНА-9
ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

У хиљадама динара

	30.06.2013.	30.06.2012.
Негативне курсне разлике	91.597	647.868
Расходи камата	133.327	54.303
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле	4.053	840
Остали финансијски расходи	<u>19</u>	-
	<u>228.996</u>	<u>703.011</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**30. јун 2013. године****НАПОМЕНА-10
ОСТАЛИ ПРИХОДИ**

	У хиљадама динара	
	30.06.2013.	30.06.2012.
Добици од продаје опреме и нематеријалних улагања	1	-
Приходи од усклађивања вредности	126.081	12.188
Вишкови	1.975	2.821
Накнада штете од осигуравајућих друштава	982	5.291
Добици од продаје материјала	273	4.562
Остали приходи	<u>4.687</u>	<u>2.516</u>
	<u><u>133.999</u></u>	<u><u>27.378</u></u>

**НАПОМЕНА-11
ОСТАЛИ РАСХОДИ**

	У хиљадама динара	
	30.06.2013.	30.06.2012.
Губици од продаје материјала	262	3.755
Отпис потраживања по датим стамбеним кредитима	342	958
Остали расходи	<u>7.365</u>	<u>3.851</u>
	<u><u>7.969</u></u>	<u><u>8.564</u></u>

**НАПОМЕНА-12
РЕЗУЛТАТ**

- v) Усаглашавање износа пореза на добитак у билансу успеха и производа добити пре опорезивања и прописане пореске стопе

	У хиљадама динара	
	30.06.2013.	30.06.2012.
Добит пре опорезивања	-	282.524
Порез на добитак обрачунат по стопи од 15%	-	28.252
Губитак	275.540	
Добит после опорезивања	<u>254.272</u>	
Ефективна пореска стопа	<u>10%</u>	

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
НАПОМЕНА-13

30. јун 2013. године

**НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА, БИОЛОШКА СРЕДСТВА,
ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА**

	Земљиште, грађевински објекти и биолошка средства	Опрема	Аванси за основна средства и инвестиције у току	Укупно	Инвестици- оне Некретнине	Немате- ријална улагања
Набавна вредност						
Станje, 1. јануара 2012. године	1.952.848	2.345.057	3.416.749	7.714.654	331.953	28.993
Повећања у току године	501.531	258.227	1.472.329	2.232.087	26.965	8.611
Капитализована камата	146		86.578	86.724		
Преноси			(760.104)	(760.104)		(2.854)
Затварање добављача			(711.608)	(711.608)		
Пренос на инвест.некретнине	(31.622)	(80)	(31.702)			
Расходовање	(48)	(24.973)		(25.021)	(38)	(600)
Продаја		(3.900)		(3.901)		
Остало- процена	205.383	(644.938)		(439.555)	229.819	
Станje, 31.децембра 2012. године	2.628.238	1.929.392	3.503.944	8.061.574	588.699	34.149
Станje, 1. јануара 2013. године	2.628.238	1.929.392	3.503.944	8.061.574	588.699	34.149
Повећања у току године	410.648	1.877.245	879.103	3.166.996		9.215
Капитализована камата						
Преноси	158.311		(2.285.277)	(2.126.966)	(158.311)	(8.917)
Затварање добављача			(340.397)	(340.397)		
Пренос на инвест.некретнине						
Расходовање		(4)	(4)			
Продаја		(968)	(968)			
Остало						
Станje, 30.јун 2013. године	3.197.197	3.805.665	1.643.136	8.645.998	430.388	34.447
Исправка вредности						
Станje, 1. јануара 2012. године	238.130	691.600	-	929.730	-	15.205
Амортизација текуће године	49.039	154.416		203.455		3.107
Пренос на инвест.некретнине		(72)		(72)		
Продаја		(3.901)		(3.901)		
Расходовање	(4.525)	(22.520)		(27.045)		(600)
Остало- процена	(279.066)	(819.523)		(1.098.589)		
Станje, 31. децембра 2012. године	3.578	0	3.578	0		17.712
Исправка вредности						
Станje, 1. јануара 2013. године	3.578		3.578			17.712
Амортизација текуће године	41.261	120.361	161.622			2.247
Пренос на инвест.некретнине						
Продаја						
Расходовање						
Станje, 30.јун 2013. године	44.839	120.361	165.200			19.959
- 30.јун 2013. године	3.152.35841	3.685.304	1.643.136	8.480.798	430.388	14.488
- 31. децембра 2012.године	2.624.660	1.929.392	3.503.944	8.057.996	588.699	16.437

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**30. јун 2013. године**

Предузеће је исказало нематеријална улагања у износу од 14.488 хиљада динара.

Предузеће је исказало вредност некретнина, постројења и опреме на дан 30.06.2013. године у износу од 8.478.090 хиљада динара.

Амортизација се обрачунава применом пропорционалне методе на набавну вредност.

Аванси за основна средства и инвестиције у току исказане на дан 30.06.2013. године у укупном износу од 1.643.135 хиљада динара највећим делом односи се на улагања у опрему за Фабрику традиционалних сојиних концентрата.

**НАПОМЕНА-14
УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ**

	У хиљадама динара	
	30.06.2013.	31.12.2012.
<i>Учешића у капиталу зависних правних лица</i>		
ЗАО Вобекс - Интерсоја, Русија	85,00%	1.112
Ветеринарски завод Суботица а.д.		1.112
	1.112	1.112
<i>Учешића у капиталу повезаних правних лица</i>		
Хотел Бела Лађа а.д., Бечеј	31,81%	43.438
Ветеринарски завод Суботица а.д.	31,39%	783.618
	827.056	827.056
<i>Учешића у капиталу банака</i>		
Новосадски сајам а.д., Нови Сад		1.181
Учешића у капиталу осталих правних лица		1.830
	1.181	1.181
	1.830	1.830
	830.067	830.067

**НАПОМЕНА-15
ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ**

	У хиљадама динара	
	30.06.2013.	31.12.2012.
Стамбени кредити запосленима	1.094	1.185
	1.094	1.185

**НАПОМЕНА-16
ЗАЛИХЕ**

	У хиљадама динара	
	30.06.2013.	31.12.2012.
Материјал	3.494.128	3.803.535
Резервни делови	42.051	24.623
Алат и инвентар	47.609	46.068
Готови производи	1.628.847	422.324
Недовршена производња	252.763	76.025
Дати аванси	109.498	1.055.046
Роба:		
- у промету на велико	33.423	125.609
- у складиштима код других правних лица		
	5.608.319	5.553.230

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**30. јун 2013. године**

Минус: Исправка вредности залиха материјала	(23.667)	(21.516)
	5.584.652	5.531.714

У билансу стања предузеће је исказало залихе у износу од 5.584.652 хиљада динара. Најзначајније ставке су залихе сировине и материјала које износе 3.494.128 хиљада динара од чега залихе основне сировине (сојино зрно) износе вредносно 3.431.176 хиљада динара рачувано по просечној набавној цени односно количински у износу од 53.962.568 kg ЈУС зрна соје.

**НАПОМЕНА-17
ПОТРАЖИВАЊА**

	У хиљадама динара	
	30.06.2013.	31.12.2012.
Потраживања од купаца:		
- повезана правна лица	626.500	1.745.496
- у земљи	581.963	1.437.484
- у иностранству	822.341	1.022.386
Потраживања од извозника	-	-
Потраживања из специфичних послова	7.751	5.687
Потраживања за камату	16.337	18.319
Потраживања од државних органа и организација	-	33
Претплаћени остали порези и доприноси	4	4
Остала потраживања:	472.570	24.445
	4.253.854	
Минус: исправка вредности потраживања од купаца	(275.052)	(376.310)
	2.252.414	3.877.544

**НАПОМЕНА-18
КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ**

	У хиљадама динара	
	30.06.2013.	31.12.2012.
Краткорочне позајмице повезаним правним лицима:		
Кредити за зимницу	453.877	1.474.862
Краткорочни кредити у земљи	2.317	11.613
Остали финанс.пласмани	43.262	68.803
Откупљене сопствене акције	338.496	229.683
	(243.807)	-
	837.952	1.784.961

На основу Одлуке о стицању и располагању имовином велике вредности усвојенима на ванредној Скупштини Друштва 25.12.2012.године и на основу прихваћених захтева несагласних акционара за откуп њихових акција »Сојапротеин» А.Д. Бечеј спроводи поступак стицања сопствених акција од несагласних акционара.

У поступку стицања сопствених акција од несагласних акционара «Сојапротеин» А.Д.Бечеј је закључно са 30.06.2013.године стекао 525.832 акција, по цени од 827,01 динар по акцији (што представља највећу вредност по акцији посматрану у односу на тржишну,процењену и књиговодствују вредност акција).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**30. јун 2013. године****НАПОМЕНА-19****ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ**

	У хиљадама динара	
	30.06.2013.	31.12.2012.
Текући рачун		
- у динарима	2.469	22.342
- у страној валути	124.635	102.773
Издвојена новчана средства и акредитиви	21	19
Благајна	48	-
Девизни акредитиви	26.233	
Остале новчане средства	-	3.255
	153.406	128.389

НАПОМЕНА-20**ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА**

	У хиљадама динара	
	30.06.2013.	31.12.2012.
Унапред плаћени трошкови до једне године	23.135	12.075
Потраживање за више плаћен ПДВ	49.470	-
Разграничен порез на додату вредност	-	3.487
Остале активна временска разграничења	2.345	751
	74.950	16.313

НАПОМЕНА-21**ВАНБИЛАНСНА АКТИВА**

Ванбилансна актива на дан 30.06.2013.године износи 9.876.659 хиљада динара.Износ од 9.862.178 хиљада динара односи се на гаранције и јемства која је Сојапротеин АД дала као јемац.Износ од 14.481 хиљада динара односи се на туђу робу у нашим складиштима.

ВАНБИЛАНСНА АКТИВА/ПАСИВА

	У хиљадама динара	
	30.06.2013.	31.12.2012.
Средства других лица	14.481	123.659
Дати авали и гаранције	9.862.178	10.582.306
	9.876.659	10.705.965

НАПОМЕНА-22

ОСНОВНИ КАПИТАЛ

Основни капитал Друштва износи 6.906.479.571,15 динара и подељен је на 14.895.524 акције без номиналне вредности са рачуноводственом вредношћу од 463,661404 динара. Акције X емисије су уписане у базу Централног регистра хартија од вредности 09.08.2011 године.

Структура акцијског капитала Друштва на дан 30.06.2013.године:

Опис	30.06.2013.		
	% учешћа	Број акција	Вредност капитала
Victoria Group AD	50,94%	7.587.503	3.518.032
Raiffeisenbank AD			
Beograd – Kastodi račun	11,22%	1.671.719	775.112
Митровић Зоран	6,07%	904.675	419.463
Бабовић Милија	6,03%	897.835	416.291
Raiffeisenbank AD			
Beograd – Kastodi račun	5,89%	876.626	406.458
Sojaprotein AD Бећеј	3,69%	549.298	254.688
Gustaviad. Fonder Aktie	1,14%	170.000	78.822
Polunin Discovery Funds	0,57%	85.500	39.643
The Royal Bank of Scotland PLC	0,31%	45.876	21.271
EXTRA-PET DOO			
Beograd	0,25%	36.939	17.127
Ostala prav. i fiz. lica	13,89%	2.069.553	959.573
	100,0 %	14895.524	6.906.480
Сопствене акције		549.298	
Акцијски капитал		14346.226	6.906.480

Преостале су за продају 23.466 комада сопствених акција стечених као бесплатне акције X емисије.

«Сојапротеин» А.Д. на дан 30.06.2013.године поседује укупно 549.298 сопствених акција (стицањем сопствених акција од несагласних акционара 525.832 комада и 23.466 комада сопствених акција стечених као бесплатне акције X емисије).

ЗАКОНСКЕ РЕЗЕРВЕ

Законске резерве Друштва исказане, на дан 30.06.2013.године, у износу од 339.645 хиљада динара представљају издвајања из нераспоређене добити из ранијих година сходно Одлуци о расподели добити остварене у пословној 2012.години донетој од стране Скупштине акционара по којој је Предузеће издвојило део од 5% нето добити за пословну годину на рачун законских резерви, све док оне не достигну 10% основног капитала Друштва.

СТАТУТАРНЕ РЕЗЕРВЕ

Статутарне резерве Друштва на дан 30.06.2013.године износе 248.267 хиљада динара. Издавања у ове резерве Друштво врши у складу са статутом, приликом расподеле нето добитка за пословну годину. Статутарним резервама Друштво слободно располаже, а постојећим интерним

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**30. јун 2013. године**

актима њихова намена није посебно дефинисана.
Средства резерви нису употребљивана.

**НАПОМЕНА-23
ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ**

	У хиљадама динара	
	<u>30.06.2013.</u>	<u>31.12.2012.</u>
Дугорочни кредити у земљи	2.572.062	4.273.863
Дугорочни кредити у иностранству	1.308.502	1.621.199
	<u>3.880.564</u>	<u>5.895.062</u>
Текућа доспећа	(501.575)	(3.588.746)
	<u>3.378.989</u>	<u>2.306.316</u>

ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ ИЗ ИНОСТРАНСТВА

Валута	Износ у валути	У хиљадама динара	
		<u>30.06.2013.</u>	<u>31.12.2012.</u>
Ерсте банка	ЕУР 3.718.000	424.490	-
Војвођанска банка а.д., Нови Сад	ЕУР 10.756.277	-	1.223.185
European bank	ЕУР 244.652	284.296	
European bank	ЕУР -	113.718	
IFC med.fin.korp.	ЕУР 639.360	-	
	<u>1.308.502</u>	<u>1.621.199</u>	
Текућа доспећа	(40.775)	(194.946)	
	<u>1.267.727</u>	<u>1.426.253</u>	

Обавезе на дан 31.12.2012.године по основу рефинансиралих кредитова од Париског клуба поверилаца у износу од 1.223.185 хиљада динара (ЕУР 10.756.277) , представљала је релевантну главницу овог дуга,које је Друштво исказало у финансијским извештајима на дан 31.12.2012.године.

У спору са Војвођанском банком а.д. Нови Сад ,по основу обавезе по рефинансиралим кредитима донета је другостепена пресуда у корист тужиоца а тренутно,предмет се по ревизији,налази у поступку пред Врховним касационим судом.

По решењу Привредног суда у Новом Саду , тужиоцу Војвођанској банци а.д. Нови Сад ,дана 03.априла 2013.године исплаћен је основни дуг заједно са каматама и припадајућим трошковима.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ У ЗЕМЉИ

30. јун 2013. године

Валута	Износ у Валути	У хиљадама динара	
		30.06.2013.	31.12.2012.
Uni credit bank	ЕУР	15.125.144	1.630.924
Banca Intesa	ЕУР	1.750.000	-
Banca Intesa	ЕУР	2.000.000	-
Banca Intesa	ЕУР	4.500.000	-
Societe Generale banka	ЕУР	7.050.000	537.748
Eurobanka EFG	ЕУР	1.600.000	126.467
Eurobanka EFG			276.923
		<u>2.572.062</u>	<u>4.273.863</u>
Минус:		<u>(460.800)</u>	<u>(2.170.615)</u>
Текуће доспеће		2.111.262	2.103.248

Дугорочни кредити у земљи су одобрени за финансирање изградње фабрике концентрата, финансирање трајних обртних средстава и финансирање извозног посла.

Грејс период је од три до шест месеци, уз каматну стопу у висини једномесечног и тромесечног ЕУРИБОР увеђеног за процентни поен у распону од 2,40% до 4,25% годишње.

НАПОМЕНА-24
КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

Кредитор:	Износ у Валути	У хиљадама динара	
		30.06.2013.	31.12.2012.
Текућа доспећа:			
- дугорочних кредита		501.575	3.588.746
Краткорочни кредити		913.372	909.747
Остало		1	68
		<u>1.414.948</u>	<u>4.498.561</u>

Краткорочни кредити:

Кредитор:	Износ у Валути	У хиљадама динара	
		30.06.2013.	31.12.2012.
Societe Generale Bank	3.000.000	342.515	341.155
Credit Agricole	5.000.000	570.857	568.591
Erste banka	7.500.000	-	-
		<u>913.372</u>	<u>909.746</u>

Краткорочни кредити у земљи су одобрени за финансирање трајних обртних средстава, са каматном стопом у висини једномесечног ЕУРИБОР увеђеног за процентни поен у распону од 3,90% до 4,30% годишње.

НАПОМЕНА-25
ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

Обавезе по основу примљених аванса	Износ у Валути	У хиљадама динара	
		30.06.2013..	31.12.2012..
Обавезе према добављачима:			
- матична и зависна правна лица		18.377	29.453
- остала повезана правна лица		980.773	245.484
- добављачи у земљи		327.834	286.109
- добављачи у иностранству		29.251	46.174
- остале обавезе из пословања		78.351	55.982
		<u>1.677.621</u>	<u>689.578</u>

НАПОМЕНА-26
ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	30.06.2013.	31.12.2012.
Нето зараде и накнаде зарада	14.085	12.610
Порези и доприноси на зараде	8.365	7.858
Камате и трошкови финансирања	19.286	368.750
Обавезе за дивиденде	3.017	3.017
Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима	860	188
Нето накнаде зарада које се рефундирају	174	216
Порези и доприноси на зараде које се рефундирају	108	81
Обавезе према члановима управног и надзорног одбора	144	30
Остале обавезе	307	52
	46.346	392.802

НАПОМЕНА-27
**ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ
ПРИХОДА И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА**

	У хиљадама динара	
	30.06.2013.	31.12.2012.
Обавезе за порезе, царине и друге дажбине	30.074	85.191
Обрачунати приходи будућег периода	221	256
Разграничене обавезе за ПДВ	-	4.181
Остале пасивна временска разграничења	-	15.277
Унапред обрачунати трошкови	12.383	-
	42.678	104.905

ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Друштво задржи способност да настави са својим пословањем у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала, а власницима обезбеди принос на капитал. Структура капитала Друштва састоји се од дуговања, укључујући дугорочне кредите, осталих дугорочних обавеза, дугорочних и краткорочних пласмана, готовине и готовинских еквивалената и капитала који се приписује власницима, а који укључује уделе, остали капитал, резерве као и акумулирани добитак.

Лица која контролишу финансије на нивоу Друштва испитују структуру капитала на годишњем нивоу.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**30. јун 2013. године**

Показатељи задужености Друштва са стањем на дан 30.06.2013. године:

У хиљадама динара

	30.06.2013.	31.12.2012.
Задуженост а)	4.793.937	6.804.878
Готовина и готовински еквиваленти	153.407	128.389
Нето задуженост	4.640.530.	6.676.489
Капитал б)	12.257.113	12.449.372
Рацио укупног дуговања према капиталу	0,38	0,54

- а) Дуговање се односи на дугорочне и краткорочне финансијске обавезе.
 б) Капитал укључује акцијски капитал, резерве и акумулирани добитак умањен за остварени губитак у периоду и откупљене сопствене акције.

**ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
(наставак)****Категорије финансијских инструмената****У хиљадама динара**

	30.06.2013.	31.12.2012.
Финансијска средства		
Учешћа у капиталу	3.012	3.012
Остали дугорочни финансијски пласмани	1.094	1.186
Потраживања	2.252.410	3.877.508
Краткорочни финансијски пласмани	835.634	1.773.348
Готовина и готовински еквиваленти	153.407	128.389
	3.245.557	5.783.443
Финансијске обавезе		
Дугорочни и краткорочни кредити	4.793.937	6.804.878
Обавезе према добављачима	1.434.586	663.202
Остале обавезе	23.164	371.955
	6.251.687	7.840.035

Основни финансијски инструменти Друштва су готовина и готовински еквиваленти, потраживања, финансијски пласмани који настају директно из пословања Друштва, као и дугорочни зајмови, обавезе према добављачима и остале обавезе чија је основна намена финансирање текућег пословања Друштва. У нормалним условима пословања Друштва је изложено ниже наведеним ризицима.

Циљеви управљања финансијским ризицима

Финансијски ризици укључују тржишни ризик (девизни и каматни) и кредитни ризик. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и превасходно се избегавају смањењем изложености Друштва овим ризицима. Друштво не користи никакве финансијске инструменте како би избегло утицај финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

инструмената у Републици Србији.

30. јун 2013. године**Тржишни ризик**

У свом пословању Друштво је изложено финансијским ризицима од промена курсева страних валута и промена каматних стопа. Изложеност тржишном ризику се сагледава преко анализе сензитивности. Није било значајнијих промена у изложености Друштва тржишном ризику, нити у начину на који Друштво управља или мери тај ризик.

Девизни ризик

Друштво је изложено девизном ризику првенствено преко готовине и готовинских еквивалената, потраживања од купаца, дугорочних кредита и обавеза према добављачима који су деноминовани у страној валути. Друштво не користи посебне финансијске инструменте као заштиту од ризика, обзиром да у Републици Србији такви инструменти нису уобичајени.

Стабилност економског окружења у којем Друштво послује, у великој мери зависи од мера владе у привреди, укључујући и успостављање одговарајућег правног и законодавног оквира.

ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА**Тржишни ризик*****Девизни ризик***

Књиговодствена вредност монетарних средстава и обавеза исказаних у страној валути на датум извештавања у Друштву биле су следеће:

	Средства		Обавезе	
	30.06.2013.	31.12.2012.	30.06.2013.	31.12.2012.
ЕУР	1.306.240	946.723	4.554.723	7.201.333
УСД	234.992	497.399	476	-
ГБП	14.644	10.074	-	-
	1.555.876	1.454.196	4.555.199	7.201.333

Друштво је осетљиво на промене девизног курса евра (ЕУР) и америчког долара (УСД). Следећа табела представља детаље анализе осетљивости Друштва на пораст и смањење од 10% курса динара у односу на дату страну валуту. Стопа осетљивости од 10% се користи при интерном приказивању девизног ризика и представља процену руководства разумно очекиваних промена у курсевима страних валута. Анализа осетљивости укључује само ненамирена потраживања и обавезе исказане у страној валути и усклађује њихово превођење на крају периода за промену од 10% у курсевима страних валута. Позитиван број из табеле указује на повећање резултата текућег периода у случајевима када Динар девалвира у односу на валуту о којој се ради. У случају девалвације динара од 10% у односу на дату страну валуту, утицај на резултат текућег периода би би супротан оном исказаном у претходном случају.

	У хиљадама динара	
	30.06.2013.	31.12.2012.
ЕУР валута	(324.847)	(625.461)
УСД валута	23.451	49.740
ГБП валута	1.464	1.007
Резултат текућег периода	(299.932)	(574.714)

Осетљивост Друштва на промене у страним валутама смањена је у текућем периоду, углавном као последица смањења кредитних обавеза.

Ризик од промене каматних стопа

Предузеће је изложено ризику од промене каматних стопа на средства и обавезе код којих је каматна стопа варијабилна. Овај ризик зависи од финансијског тржишта те Предузеће нема на располагању инструменте којим би ублажило његов утицај.

ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

Тржишни ризик

Ризик од промене каматних стопа

У хиљадама динара

	30.06.2013.	31.12.2012.
Финансијска средства		
<i>Некаматоносна</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	3.012	3.012
Остали дугорочни финансијски пласмани	1.094	1.186
Потраживања од купаца	2.252.410	3.877.508
Краткорочни финансијски пласмани	43.479	43.253
Готовина и готовински еквиваленти	153.407	128.389
	2.453.402	4.053.348
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Краткорочни финан.пласмани	791.111	1.688.966
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Краткорочни финан.пласмани	1.044	41.129
	3.245.557	5.783.443
Финансијске обавезе		
<i>Некаматоносна</i>		
Обавезе према добављачима	1.434.586	663.202
Остале обавезе	23.164	371.955
	1.457.750	1.035.157
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочни и краткорочни кредити	126.467	181.949
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Дугорочни и краткорочни кредити	4.667.473	6.622.929

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

30. јун 2013. године

4.793.937

7.840.035

Анализе осетљивости приказане у наредном тексту су успостављене на основу изложености променама каматних стопа за недеривативне инструменте на датум биланса стања. За обавезе са варијабилном стопом, анализа је састављана под претпоставком да је преостали износ средстава и обавеза на датум биланса стања био непромењен у току целе године. Повећање или смањење од 1% представља, од стране руководства, процену реално могуће промене у каматним стопама. Да је каматна стопа 1% виша/нижа, а све остале варијабле остану непромењене, Друштво би остварило оперативни добитак/(губитак) за годину која се завршава 30.06.2013. године за износ од више или мање 46.664 хиљада динара. Оваква ситуација се приписује изложености Друштва која је заснована на варијабилним каматним стопама које се обрачунавају на дугорочне кредите.

Кредитни ризик*Управљање потраживањима од купаца*

Друштво је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Друштву измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак за Друштво. Изложеност Друштва овом ризику ограничена је на износ потраживања од купаца на дан биланса. Потраживања од купаца у значајном делу односе се на повезана правна лица.

ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА**Кредитни ризик***Управљање потраживањима од купаца*

Потраживања од купаца односе се на:

<u>Комитент</u>	У хиљадама динара	
	30.06.2013.	31.12.2012.
- повезана правна лица	626.501	1.838.577
- трећа правна лица	1.129.252	1.470.720
- остала потраживања	496.657	568.211
	2.252.410	3.877.508

Структура потраживања од купаца на дан 30.06.2013. године приказана је у табели која следи:

	Бруто изложеност	У хиљадама динара	
		Исправка вредности	Нето изложеност
Недоспела потраживања од купаца	815.660	-	815.660
Доспела, исправљена потраживања од купаца	345.413	(345.413)	-
Доспела, неисправљена потраживања од купаца	1.436.750	-	1.436.750
	2.597.823	(345.413)	2.252.410

Структура потраживања од купаца на дан 31.12.2012. године приказана је у табели која следи:

	Бруто изложеност	У хиљадама динара Исправка вредности	Нето изложеност
Недоспела потраж.од купаца,специф.и остала потраживања	2.946.159		2.946.159
Доспела, исправљена потраживања од купаца,специф.и остал.потраживања	446.781	(446.781)	
Доспела, неисправљена потраживања од купаца,специф.и ост.потраж.	931.349	-	931.349
	<u>4.324.289</u>	<u>(446.781)</u>	<u>3.877.508</u>

ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

Кредитни ризик

Управљање потраживањима од купаца

Недоспела потраживања од купаца

Недоспела потраживања исказана на дан 30.06.2013. године у износу од 815.660 хиљада динара (31.12.2012.године: 2.946.159 хиљада динара) највећим делом се односе на потраживања од купаца по основу продаје сировог сојиног уља, сојиних текстурата,брашна и сојиних концентрат. Ова потраживања доспевају углавном у року од 60 дана од датума фактурисања.

Доспела, исправљена потраживања од купаца

Предузеће је у претходним периодима обезвредило потраживања од купаца за доспела потраживања у износу од 345.413 хиљаду динара (2012. године: 446.781 хиљаде динара), за која је Предузеће утврдило да је дошло до промене у кредитној способности комитената и да потраживања у наведеним износима неће бити наплаћена.

Доспела, неисправљена потраживања од купаца

Друштво није обезвредило доспела потраживања исказана на дан 30.06.2013. године у износу од 1.436.750 хиљада динара (31.12.2012. године: 931.349 хиљада динара) обзиром да није утврђена промена у кредитној способности комитената, као и да се та потраживања углавном односе на потраживања од повезаних правних лица, део потраживања за дато сојино уље,сојину сачму,тсп,биг и сојини концентрата на одложено плаћање, те да руководство Друштва сматра да ће укупна садашња вредност ових потраживања бити наплаћена.

Доспела, неисправљена потраживања од купаца (наставак)

Старосна структура доспелих, неисправљених потраживања представљена је у следећој табели:

	У хиљадама динара 30.06.2013.	У хиљадама динара 31.12.2012.
Мање од 30 дана	662.726	144.648
31 - 90 дана	43.598	333.704
91 - 180 дана	692.215	9.258
181 - 365 дана	27.151	426.745
Преко 365 дана	11.060	16.994
	<u>1.436.750</u>	<u>931.349</u>

Управљање обавезама према добављачима

Обавезе према добављачима на дан 30.06.2013. године исказане су у износу од 1.434.586 хиљада динара (31.12.2012. године: 663.202 хиљада динара). Добављачи не зарачунају затезну камату на доспеле обавезе, при чему Друштво доспеле обавезе према добављачима, сагласно политици управљања финансијским ризицима, измирује у уговореном року. Просечно време измирења обавеза према добављачима износи 37 дана.

ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Фер вредност финансијских инструмената (наставак)

Претпоставке за процену тренутне фер вредности финансијских инструмената

Обзиром на чињеницу да не постоји довољно тржишно искуство, стабилност и ликвидност у куповини и продаји финансијских средстава и обавеза, као и обзиром на чињеницу да не постоје доступне тржишне информације које би се могле користити за потребе обелодањивања фер вредности финансијских средстава и обавеза, коришћен је метод дисконтиовања новчаних токова. При коришћењу ове методе вредновања, користе се каматне стопе за финансијске инструменте са сличним карактеристикама, са циљем да се добије релевантна процена тржишне вредности финансијских инструмената на дан биланса.

Претпоставке коришћене за процену текуће фер вредности су и да књиговодствена вредност краткорочних потраживања од купаца и обавеза према добављачима апроксимира њиховој фер вредности због тога што доспевају за плаћање/наплату у релативно кратком периоду.

ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала.

СУДСКИ СПОРОВИ

На дан 30.06.2013. године, против Друштва се води пет судских спорова чија процењена вредност износи 27.790 хиљада динара.

У спору са Војвођанском банком а.д. Нови Сад, на основу обавеза по рефинансијираним кредитима од Париског клуба поверилаца, чија је иницијална процењена вредност износила ЕУР 13.206.878,65 донета је другостепена пресуда у корист тужиоца.

Друштво је 03. априла 2013. године измирило у целости обавезу према Војвођанској банци а.д. Нови Сад.

Тренутно предмет се по ревизији налази у поступку пред Врховним касационим судом.

ПОСТОЈЕЋА ЕКОНОМСКА СИТУАЦИЈА И ЊЕН УТИЦАЈ НА ДРУШТВО

Пословање Друштва је током године било под значајним утицајем актуелне глобалне финансијске кризе и погоршаних привредних услова. У 2013. години се не очекују битно другачији услови пословања. Због садашње кризе на глобалном тржишту и њеног утицаја на српско тржиште, за очекивати је да ће Друштво пословати у отежаним и неизвесним привредним околностима. Утицај кризе на будуће пословање Друштва тренутно није могуће у потпуности предвидети, те је стога присутан елемент опште неизвесности. Погоршање пословне

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**30. јун 2013. године**

ситуације у земљи ће вероватно утицати на положај одређених грана делатности, што ће се посредно одразити и на пословање Друштва.
И поред тога, Друштво није имало већих проблема у одржавању ликвидности.

ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте су били следећи:

	<u>30.06.2013.</u>	<u>31.12.2012.</u>
USD	87,4141	86,1763
EUR	114,1715	113,7183

У Бечеју, 30.06.2013. год.

Законски заступник
James Patrick King
Генерални директор

БИЛАНС СТАЊА

на дан **30.06.2013.**

у хиљадама динара:

Позиција	АОП	Износ	
		30.06. текуће године	31.12. претходне године
1	2	3	4
АКТИВА			
A. СТАЛНА ИМОВИНА (002 + 003 + 004 + 005 + 009)	001	9.756.834	9.494.392
I НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ	002		
II GOODWILL	003		
III НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА	004	14.488	16.437
IV НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И БИОЛОШКА СРЕДСТВА (006 + 007 + 008)	005	8.911.185	8.546.702
1. Некретнине, постројења и опрема	006	8.478.090	8.055.238
2. Инвестиционе некретнине	007	430.388	588.698
3. Биолошка средства	008	2.707	2.766
V. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (010+011)	009	831.161	831.253
1. Учешћа у капиталу	010	830.067	830.067
2. Остали дугорочни финансијски пласмани	011	1.094	1.186
Б. ОБРТНА ИМОВИНА (013 + 014 + 015)	012	8.963.353	11.361.715
I ЗАЛИХЕ	013	5.619.936	5.546.744
II СТАЛНА СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ И СРЕДСТВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	014		
III КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА, ПЛАСМАНИ И ГОТОВИНА (016 + 017 + 018 + 019 + 020)	015	3.343.329	5.814.971
1. Потраживања	016	2.225.894	3.843.544
2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	017	33.502	3.591
3. Краткорочни финансијски пласмани	018	838.019	1.784.961
4. Готовински еквиваленти и готовина	019	170.959	166.400
5. Порез на додату вредност и активна временска разграничења	020	74.955	16.475
В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	021	88	
Г. ПОСЛОВНА ИМОВИНА (001 + 012 + 021)	022	18.720.187	20.856.107
Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА	023		
Ђ. УКУПНА АКТИВА (022 + 023)	024	18.720.187	20.856.107
Е ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	025	9.876.659	10.705.965
ПАСИВА			
A. КАПИТАЛ (102+103+104+105+106-107+108-109-110)	101	11.752.587	12.458.069
I ОСНОВНИ КАПИТАЛ	102	6.906.541	6.906.541
II НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ	103		
III РЕЗЕРВЕ	104	1.272.004	1.428.909
IV РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ	105	2.359.996	2.362.112
V НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ	106		
VI НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ	107	23.817	23.817
VII НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК	108	1.757.210	1.784.324
VIII ГУБИТАК	109	275.540	
IX ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	110	243.807	
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (112 + 113 + 116)	111	5.595.941	8.026.570
I ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	112	24.815	24.815
II ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (114 + 115)	113	3.378.989	2.306.318
1. Дугорочни кредити	114	3.378.898	2.306.316
2. Остале дугорочне обавезе	115		
III КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (117 + 118 + 119 + 120 + 121 + 122)	116	3.192.137	5.695.439
1. Краткорочне финансијске обавезе	117	1.414.948	4.498.562
2. Обавезе по основу средстава намењених продаји и средстава пословања које се обуставља	118		
3. Обавезе из пословања	119	1.887.957	698.338
4. Остале краткорочне обавезе	120	46.554	392.802
5. Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења	121	42.678	105.737
6. Обавезе по основу пореза на добитак	122		
В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА ОБАВЕЗЕ	123	371.659	371.468
Г. УКУПНА ПАСИВА (101 + 111 + 123)	124	18.720.187	20.856.107
Д. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	125	9.876.659	10.705.965

Адријана

Solar
AKCIJONARSKO D
ZA PRERAOU BD
ВЕДЕЛ 61

Јанчић

БИЛАНС УСПЕХА

од 01.01.2013. до 30.06.2013.

у хиљадама динара

Позиција	АОП	Износ	
		01.01.-30.06. текуће године	01.01.-30.06. претходне године
1	2	3	4
A. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
I ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (202 + 203 + 204 - 205 + 206)	201	4.853.843	6.862.211
1. Приходи од продаје	202	3.399.618	8.359.472
2. Приходи од активирања учинака и робе	203	11.513	17.390
3. Повећање вредности залиха учинака	204	1.414.072	456.384
4. Смањење вредности залиха учинака	205		
5. Остали пословни приходи	206	28.640	28.965
II ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (208 до 212)	207	5.219.495	8.118.780
1. Набавна вредност продате робе	208	166.360	1.837.297
2. Трошкови материјала	209	4.146.519	5.291.612
3. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	210	285.441	382.794
4. Трошкови амортизације и резервисања	211	163.896	155.676
5. Остали пословни расходи	212	457.279	451.401
III ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (201 - 207)	213		743.431
IV ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (207 - 201)	214	365.652	
V ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	215	206.316	304.529
VI ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	216	239.415	764.479
VII ОСТАЛИ ПРИХОДИ	217	136.280	75.125
VIII ОСТАЛИ РАСХОДИ	218	8.740	58.170
IX ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (213 - 214 + 215 - 216 + 217 - 218)	219		300.436
X ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (214 - 213 - 215 + 216 - 217 + 218)	220	271.211	
XI НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	221		
XII НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	222		
Б. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (219 - 220 + 221 - 222)	223		300.436
В. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (220 - 219 + 222 - 221)	224	271.211	
Г. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
1. Порески расход периода	225	170	31.867
2. Одложени порески расходи периода	226	77	
3. Одложени порески приходи периода	227		
Д. Исплаћена лична примања послодавцу	228		
Ђ. НЕТО ДОБИТАК (223 - 224 - 225 - 226 + 227- 228)	229		268.569
Е. НЕТО ГУБИТАК (224 - 223 + 225 + 226 - 227 + 228)	230	271.458	
Ж. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	231	220	9.742
З. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЛАСНИЦИМА МАТИЧНОГ ПРАВНОГ ЛИЦА	232	271.678	258.827
И. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ			
1. Основна зарада по акцији	233		
2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	234		

Адрјан
Радивој

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

од 01.01.2013. до 30.06.2013.

Позиција 1	АОП 2	у хиљадама динара	
		Износ 01.01.-30.06. текуће године 3	01.01.-30.06. претходне године 4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	301	5.860.282	9.187.886
1. Продаја и примљени аванси	302	5.655.265	8.775.013
2. Примљене камате из пословних активности	303	80.784	94.539
3. Остали приливи из редовног пословања	304	124.233	318.334
II Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	305	4.129.118	8.487.253
1. Исплате добављачима и дати аванси	306	3.330.028	7.886.403
2. Зарада, накнаде зарада и остали лични расходи	307	273.370	377.399
3. Плаћене камате	308	462.869	122.876
4. Порез на добитак	309	31.679	56.230
5. Плаћања по основу осталих јавних прихода	310	31.172	44.345
III Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	311	1.731.164	700.633
IV Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)	312		
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	313	913.063	173
1. Продаја акција и удеља (нето приливи)	314		
2. Продаја нематеријалних улагања, непретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	315	197	173
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	316	912.866	
4. Примљене камате из активности инвестирања	317		
5. Примљене дивиденде	318		
II Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	319	633.188	380.629
1. Куповина акција и удеља (нето одливи)	320	434.707	
2. Куповина нематеријалних улагања, непретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	321	198.481	380.629
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	322		
III Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)	323	279.875	
IV Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)	324		380.456
C. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I Приливи готовине из активности финансирања (1 до 3)	325		7.570
1. Увећање основног капитала	326		
2. Дугорочни и краткорочни кредити (нето приливи)	327		7.570
3. Остале дугорочне и краткорочне обавезе	328		
II Одливи готовине из активности финансирања (1 до 4)	329	2.011.008	584.625
1. Откуп сопствених акција и удела	330		
2. Дугорочни и краткорочни кредити и остале обавезе (нето одливи)	331	2.010.940	584.275
3. Финансијски лизинг	332	68	350
4. Исплаћене дивиденде	333		
III Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)	334		
IV Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)	335	2.011.008	577.055
Г. СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (301 + 313 + 325)	336	6.773.345	9.195.629
Д. СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (305 + 319 + 329)	337	6.773.314	9.452.507
Б. НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (336 - 337)	338	31	
E. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (337 - 336)	339		256.878
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	340	166.400	582.719
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	341	6.240	8.127
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	342	1.712	4.355
J. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (338 - 339 + 340 + 341 - 342)	343	170.959	329.613

 Адријана
 Јанел
 Srbodan
 AKCIJONARSKO DRUŠTVO
 ZA PREMIJERNO VOĆE

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

У хватању динамика														
Позиција		Дочарни капитал (рпнма 30 ббз 309)		Дочарни капитал (рпнма 311)		Дочарни капитал (рпнма 312)		Пасарни пазарни активи (рпнма 321)		Пасарни пазарни активи (рпнма 322)		Документарни активи (рпнма 323)		
Статије на дан 01.01. претходне године	_____	401	770506 414	12393 427	440	125565 453	333712 468	2512500 478	571 492	505	1607608 518	531	544	1126015 557
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у претходној години - исправљање	402	415	428	441	454	467	480	493	506	519	532	545	558	
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у претходној години - савиђање	403	416	429	442	455	468	481	494	507	520	533	546	559	
Кориговано почетно стање на дан 01.01. претходне године	_____	404	728506 417	12393 430	443	125565 456	333712 469	2512500 482	571 495	508	1607608 521	534	547	1303255 569
Укупна посебанца у претходној години	405	418	431	444	457	51712 470	751367 483	2623 496	28817 509	1835406 522	535	548	2622777 561	
Укупна смањења у претходној години	406	374965 419	12393 432	445	217540 458	471	901775 484	3200 497	510	1656500 523	536	549	3167560 562	
Статије на дан 31.12. претходне године	_____	407	6005341 420	0 433	446	1203625 459	3890684 472	2362112 485	0 498	23817 511	178334 524	537	550	14456091 563
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у текућој години - исправљање	408	421	434	447	460	473	486	499	512	525	538	551	564	
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у текућој години - савиђање	409	422	435	448	461	474	487	500	513	526	539	552	565	
Кориговано почетно стање на дан 01.01. текуће године	_____	410	6005541 423	436	449	1038025 462	395834 475	2451112 488	501	23517 514	178324 527	540	553	12456069 566
Укупна посебанца у текућој години	411	424	437	450	463	34590 476	489	502	515	7476 528	275540 541	243807 554	42066 567	
Укупна смањења у текућој години	412	425	438	451	19495 464	477	2116 490	503	516	34590 529	542	555	747546 568	
Статије на дан 30.06. текуће године	_____	413	6005541 426	439	452	846530 465	475474 478	2352965 491	504	23817 517	1757210 510	239007 543	239007 556	11752517 569

Логотип

СОЈАПРОТЕИН А.Д., БЕЧЕЈ

**Напомене уз
Полугодишње консолидоване финансијске извештаје
на дан 30. јун 2013. године**

САДРЖАЈ

Страна

Финансијски извештаји:

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје

2-27

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јун 2013. године

1. ДЕЛАТНОСТ

Сојапротеин А.Д., Бечеј ("Друштво") највећи је прерађивач соје у Србији и један од најзначајнијих прерађивача у централној и источној Европи. Друштво је основано 1977. године, као радна организација за индустријску прераду соје у оснивању, а конституисање је окончано 1985. године.

У току 1991. године руководство Друштва је донело одлуку о издавању интерних акција запосленима и на тај начин извршило трансформацију у деоничко друштво. У току 2000. и 2001. године Друштво је приватизовало преостали друштвени капитал емисијом бесплатних акција, уписаних од стране запослених и других физичких лица, а у складу са одредбама Закона о својинској трансформацији из 1997. године.

Основна делатност Друштва је прерада сојиног зрна којом се добија низ пуномасних и обезмашћених производа у облику брашна, гризева и текстурираних форми, као и сојино уље, сојина сачма и сојин лецитин.

Седиште Друштва је у Бечеју, улица Индустриска 1. На дан биланса стања Друштво је имало 425 запослених радника.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе консолидације

Консолидовани финансијски извештаји обухватају извештаје матичног друштва Сојапротеин а.д., Бечеј и ЗОО Вобекс Интерсоја Русија.

	Проценат учешћа у капиталу 30. јун 2013.	Проценат учешћа у капиталу 30. јун 2012.
1. Ветеринарски завод Суботица а.д., Суботица	-	59,18%
2. ЗАО Вобекс - Интерсоја, Русија	85,00%	85,00%
3. Activex D.O.O Суботица	-	77,25%

Губитак контроле

Привредно друштво Сојапротеин ад Бечеј је 24.октобра 2012.године снизило проценат учешћа у капиталу зависног правног лица Ветеринарски Завод Суботица ад Суботица и од већинског учешћа од 59,18%,висина учешћа пало на 31,39%.До промене висине учешћа је дошло тако што је Викторија Груп ад Београд откупом акција (понудом за преузимањем) постала власник 44,19%, а касније и 52,83% док је учешће Сојапротеин-а ад Бечеј пало на 31,39%.

Сви материјално значајни износи трансакција које су настале из међусобних пословних односа између горе наведених зависних предузећа су елиминисани у консолидованим финансијским извештајима. Приликом израде консолидованог финансијског извештаја примењен је метод потпуног консолидовања.

Средства и обавезе предузећа у иностранству прерачунати су у динаре по курсу важећем на дан биланса стања. Биланс успеха и новчани токови су прерачунати у динаре по званичном средњем курсу Народне Банке Србије за девизе.

За прерачун вредности зависног предузећа у иностранству у билансу стања коришћен је званични средњи курс динара за девизе а за прерачун вредности у билансу стања и токовима готовине коришћен је просечни средњи курс.

2.2. Основе за састављање и презентацију консолидованих финансијских извештаја

На основу Закона о рачуноводству и ревизији ("Службени гласник РС" бр. 46 од 2. јуна 2006. године и бр. 111 од 29. децембра 2009. године), правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање консолидованих финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја ("Оквир"),

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**30. јун 2013. године**

Међународне рачуноводствене стандарде ("MPC"), односно Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ"), као и тумачења која су саставни део стандарда који су били на снази на дан 31. децембра 2002. године.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.2. Основе за састављање и презентацију консолидованих финансијских извештаја (наставак)

Измене MPC, као и нови МСФИ и одговарајућа тумачења, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("Одбор") и Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања ("Комитет"), у периоду од 31. децембра 2002. године до 1. јануара 2009. године, званично су усвојени Решењем Министра финансија Републике Србије ("Министарство") и објављени у Службеном гласнику РС бр. 77 на дан 25. октобра 2010. године.

Међутим, до датума састављања приложених консолидованих финансијских извештаја, нису биле преведене све измене MPC/МСФИ и IFRIC тумачења која су била на снази за годишње периоде који починују 1. јануара 2009. године. При том, приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник РС" бр. 114 од 22. децембра 2006. године, бр. 119 од 26. децембра 2008. године, бр. 9 од 6. фебруара 2009. године и бр. 4 од 29. јануара 2010. године), који преузима законом дефинисан потпун скуп финансијских извештаја који одступа од оног дефинисаног у MPC 1 "Приказивање финансијских извештаја", а уз то у појединим деловима одступа и од начина приказивања одређених билансних позиција предвиђених наведеним стандардом. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени, као и објављени стандарди и тумачења који још увек нису у примени, обелодањени су у напоменама 2.2 и 2.3.

Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјалне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и MPC могу имати на реалност и објективност финансијских извештаја Друштва, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ и MPC.

Консолидовани финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Друштво је у састављању ових консолидованих финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политike обелодањене у напомени 3. уз консолидоване финансијске извештаје. Наведене рачуноводствене политike су конзистентно примењене за све презентоване периоде извештавања.

Консолидовани финансијски извештаји Друштва су исказани у хиљадама динара. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

2.3. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично усвојени

На дан објављивања ових консолидованих финансијских извештаја, доле наведени стандарди и измене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а следећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања, али нису званично усвојена у Републици Србији за годишње периоде који починују на дан 1. јануара 2010. године:

- Измене МСФИ 7 "Финансијски инструменти: Обелодањивања" – Измене којима се побољшавају обелодањивања фер вредност и ризика ликвидности (ревидиран марта 2009, на снази за годишње периоде који починују на дан или након 1. јануара 2009. године),
- Измене МСФИ 1 "Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања" – Додатни изузети за лица која први пут примењују МСФИ Измене које се односе на средства у индустрији нафте и гаса и утврђивање да ли уговори садрже лизинг (ревидиран јула 2009, на снази за годишње периоде који починују на дан или након 1. јануара 2010. године),
- Измене различитих стандарда и тумачења резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 16. априла 2009. године (МСФИ 5, МСФИ 8, MPC 1, MPC 7, MPC 17, MPC 36, MPC 39, IFRIC 16) првенствено са намером отклањања неусаглашености и

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**30. јун 2013. године**

појашњења формулатија у тексту (измене стандарда ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године, а измена IFRIC на дан или након 1. јула 2009.),

- 2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)**
- 2.3. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увек нису званично усвојени (наставак)**
  - Измене MPC 38 "Нематеријална имовина" (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године),
  - Измене МСФИ 2 "Плаћања акцијама" (ревидиран априла 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године) и измена која се односи на трансакције плаћања акцијама групе засноване на готовини (ревидиран јуна 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године),
  - Измене IFRIC 9 "Поновна процена уграђених деривата" ступа на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. и MPC 39 "Финансијски инструменти: Признавање и мерење" – Уграђени деривати (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 30. јуна 2009. године),
  - IFRIC 18 "Пренос средстава са купаца" (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године).
- 2.4. Објављени стандарди и тумачења који још увек ниси ступили на снагу**

На дан издавања ових консолидованих финансијских извештаја следећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увек ступили на снагу:

- „Свеобухватни оквир за финансијско извештавање 2010. године“ што представља измену „Оквира за припремање и приказивање финансијских извештаја“ (на снази од датума објављивања, односно од септембра 2010. године),
- МСФИ 9 "Финансијски инструменти" (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године),
- Допуне МСФИ 1 "Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања" – Ограничено изузеће од упоредних обелодањивања прописаних у оквиру МСФИ 7 код лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године),
- Допуне МСФИ 1 "Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања" – Велика хиперинфлација и уклањање фиксних датума за лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2011. године),
- Допуне МСФИ 7 "Финансијски инструменти: обелодањивања"– Пренос финансијских средстава (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2011. године),
- Допуне MPC 12 „Порези на добитак“ – Одложени порез: повраћај средстава која се налазе у основи (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2012. године),
- Допуне MPC 24 "Обелодањивања о повезаним лицима" – Поједностављени захтеви за обелодањивањем код лица под (значајном) контролом или утицајем владе и појашњење дефиниције повезаног лица (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године),
- Допуне MPC 32 "Финансијски инструменти: презентација"– Рачуноводствено обухватање пречег права на нове акције (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. фебруара 2010. године),
- Допуне различитих стандарда и тумачења „Побољшања МСФИ (2010)“ резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 6. маја 2010. године (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 7, MPC 1, MPC 27, MPC 34, IFRIC 13) првенствено са намером отклањања

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**30. јун 2013. године**

неслагања и појашњења формулатија у тексту (већина допуна биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године),

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)**2.4. Објављени стандарди и тумачења који још увек ниси ступили на снагу (наставак)**

- Допуне IFRIC 14 "MPC 19 - Ограничавање дефинисаних примања, минимални захтеви за финансирањем и њихова интеракција" Преплаћени минимални захтеви за финансирањем (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године),
- IFRIC 19 "Намиравање финансијских обавеза инструментима капитала" (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године).

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА**3.1. Приходи и расходи**

Приходи од продаје се признају када се ризик и корист повезана са правом власништва преноси на купца, а то подразумева датум испоруке робе купцу. Приходи се исказују по правичној вредности која је примљена или ће бити примљена, у нето износу након умањења за дате попусте и порез на додату вредност.

Приходи и расходи од камата се књиже у корист односно на терет обрачунског периода на који се односе.

Расходи се обрачунавају по начелу узрочности прихода и расхода.

Трошкови текућег одржавања и оправки основних средстава књиже се на терет биланса успеха у обрачунском периоду када настану.

3.2. Прерачунавање средстава и обавеза у страним средствима плаћања

Пословне промене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у динаре по званичном средњем курсу важећем на дан сваке промене.

Све позиције средстава и обавеза у страним средствима плаћања су прерачунате у њихову динарску противвредност по званичном курсу, важећем на дан биланса стања.

Позитивне и негативне курсне разлике по основу прерачуна пословних промена потраживања и обавеза у страним средствима плаћања су књижене у корист или на терет биланса успеха.

3.3. Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања који су директно приписиви стицању, изградњи или производњи средстава које се квалификују се укључују у набавну вредност тог средства и то до оног периода када су у суштини завршене све активности неопходне да би се средство припремило за планирану употребу или продају. Средства која се квалификују се односе на средства којем је обавезно потребан значајан временски период да би било спремно за своју намеравану употребу.

Приходи од инвестирања остварени на основу привременог инвестирања позајмљених средстава се одузимају од насталих трошкова позајмљивања намењених за финансирање средстава која се квалификују.

Сви остали трошкови позајмљивања се признају у рачуну добитка и губитка у периоду на који се односе.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јун 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.4. Бенефиције за запослене

a) Порези и доприноси фондовима за социјалну сигурност запослених

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Друштво је у обавези да плаћа порезе и доприносе пореским органима и државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују порезе и доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним законским прописима. Друштво је, такође обавезно да од бруто зараде запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати фондовима. Порези и доприноси на терет послодавца и порези и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

б) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

Друштво је на основу одредби Закона о раду у обавези да исплати запосленима отпремнине, при престанку радног односа ради коришћења права на пензију, у висини три просечне зараде исплаћене у Републици, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Поред тога, Друштво је у обавези да исплати и јубиларне награде запосленима у зависности од дужине непрекидног рада у Друштву и то у висини од једне до три просечне зараде остварене у Друштву у месецу који претходи месецу у којем се исплаћују јубиларне награде, у зависности од дужине непрекидног рада у Друштву. Руководство Друштва сматра да наведена резервисања немају материјално значајан утицај на консолидоване финансијске извештаје.

3.5. Поштена (фер) вредност

Међународни рачуноводствени стандард 32 "Финансијски инструменти: Обелодањивање и приказивање" предвиђа обелодањивање правичне (фер) вредности финансијских средстава и финансијских обавеза у напоменама уз консолидоване финансијске извештаје. За наведене потребе, правична (фер) вредност је дефинисана као износ за који се неко средство може разменити, или обавеза измирити, у трансакцији између добро обавештених и вольних страна, међусобно сучених. Обавеза Друштва је да обелодани све информације у вези са поштеном (фер) вредношћу средстава, потраживања и обавеза за које постоје расположиве тржишне информације и за које се идентификује материјално значајна разлика између књиговодствених вредности и поштене (фер) вредности.

У Републици Србији не постоји доволно тржишно искуство, стабилност и ликвидност код куповине и продаје финансијских средстава и обавеза, као и осталих финансијских инструмената, и званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стoga, правичну (фер) вредност није могуће поуздано утврдити у условима непостојања активног тржишта, како то захтевају МРС и МСФИ. По мишљењу руководства, износи обелодањени у консолидованим финансијским извештајима одражавају реалну вредност која је у датим околностима најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања. За износ идентификованих процењених ризика да књиговодствена вредност неће бити реализована, врши се исправка вредности на основу одлуке руководства Друштва.

3.6. Порези и доприноси

3.6.1. Порез на добит

Текући порез на добит

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава применом прописане пореске стопе од 15% на основицу утврђену пореским билансом, која представља износ добитка пре опорезивања по одбитку ефекта усклађивања прихода и расхода, у складу са пореским прописима Републике Србије, уз умањење за прописане пореске кредите.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јун 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.6. Порези и доприноси (наставак)

3.6.1. Порез на добит (наставак)

Текући порез на добит (наставак)

Закон о порезу на добит Републике Србије не предвиђа да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици који су исказани у пореским билансима до 2009. године и могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода у наредних десет година од дана остваривања права, а губици остварени и исказани у пореском билансу за 2010. годину, и на даље, могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Одложени порез на добит

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основице средства и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вредности. Важеће пореске стопе на датум биланса стања се користе за утврђивање разграниченог износа пореза на добит. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пренетог губитка и пореских кредита на порески биланс, који се могу преносити, до степена до којег ће вероватно постојати опорезива добит од које се одложена пореска средства могу искористити.

Одложени порез се књижи на терет или у корист биланса успеха, осим када се односи на позиције које се књиже директно у корист или на терет капитала, и у том случају се одложени порез такође распоређује у оквиру капитала.

3.6.2. Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину и друге порезе и доприносе који се плаћају према разним републичким и општинским прописима.

3.7. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема набављени пре 31. децембра 2005. године су исказани по вредности утврђеној на основу процене извршене од стране независних овлашћених проценитеља са стањем на дан 31. децембра 2005. године,

Почетно мерење некретнина, постројења и опреме, који испуњавају услове за признавање средства, врши се по набавној вредности или цени коштања. Накнадни издаци за некретнине, постројења и опрему признају се као средство само када се тим издацима побољшава стање средства изнад његовог првобитно процењеног стандардног учинка. Сви остали накнадно настали издаци признају се као расход у периоду у којем су настали.

Након почетног признавања, некретнине (земљиште и грађевински објекти) се исказују по ревалоризованом износу, који изражава њихову поштену вредност на дан ревалоризације, умањеној за укупан износ исправке вредности по основу амортизације и укупан износ исправке вредности по основу губитка због обезвређења.

Поштену вредност некретнина чини њихова тржишна вредност која се утврђује проценом. Ревалоризација се врши само када се поштена вредност ревалоризованог средства знатно разликује од његове исказане вредности.

Постројења и опрема након почетног признавања исказују се по набавној цени или по цени коштања умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитка због обезвређења.

Добици или губици који проистекну из расходовања или отуђења признају се као приход или расход у билансу успеха.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јун 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.8. Амортизација

Амортизација некретнина, постројења и опреме обрачунава се пропорционалним методом, током процењеног века корисне употребе. Корисни век употребе и стопе амортизације за главне групе средстава су следеће:

Главне групе основних средстава	Стопа (%)
Грађевински објекти	1.5 - 10 %
Производна опрема	1.7 - 46 %
Теренска и путничка возила	6.7 - 50 %
Рачунари	5.9 - 42 %
Остале опрема	1.5 - 50 %

Амортизационе стопе се ревидирају сваке године ради утврђивања оне амортизације која одражава стварни утрошак ових средстава у току пословања на основу преосталог века њиховог коришћења.

3.9. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине друштва су некретнине које Друштво, као власник, држи ради остваривања зараде од издавања некретнине или ради увећања вредности капитала или ради и једног и другог, а не ради употребе за пружање услуга или за потребе административног пословања или продаје у оквиру редовног пословања. Почетно мерење инвестиционе некретнине приликом стицања врши се по набавној вредности или цени коштања. Након почетног признавања, накнадно мерење инвестиционе некретнине врши се по набавној цени или цени коштања умањеној за укупан износ исправке вредности по основу амортизације и укупан износ исправке вредности по основу обезвређења.

3.10. Goodwill и нематеријална улагања

Друштво је у својим књигама на дан 31. децембра 2009. године исказало goodwill који је настао приликом куповине предузећа „Symbiofarm“ д.о.о., Београд по цени која је виша од вредности купљене нето имовине поменутог предузећа. Након почетног признавања, на дан биланса стања, Друштво процењује и књиговодствено евидентира обезвређење goodwill-а.

Нематеријална улагања односе се на купљени software и жиг и исказују по набавној вредности умањеној за амортизацију и отписују се пропорционалним методом у периоду од две до осам година.

3.11. Умањење вредности

На сваки датум биланса стања Друштво преиспитује књиговодствене износе своје материјалне имовине да би утврдило постоје ли назнаке да је дошло до губитака услед умањења вредности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настao умањењем. Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Друштво процењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вредност је нето продајна цена или вредност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процене вредности у употреби, процењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вредности применом дисконтне стопе пре опорезивања која одражава садашњу тржишну процену временске вредности новца и ризике специфичне за то средство.

Ако је процењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодственог износа, онда се књиговодствени износ тога средства (или јединице која генерише новац) умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вредности признају се одмах као расход, осим ако средство није земљиште или зграда које се не користи као инвестициона некретнина која је исказана по ревалоризираном износу, у којем случају се губитак од умањења исказује као смањење вредности настало ревалоризацијом средства.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

30. јун 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.11. Умањење вредности (наставак)

Код накнадног поништења губитка од умањења вредности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише новац) повећава се до ревидираног процењеног надокнадивог износа тога средства, при чему већа књиговодствена вредност не премашује књиговодствену вредност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединици која генерише новац) услед умањења вредности. Поништење губитка од умањења вредности одмах се признаје као приход, осим ако се предметно средство не исказује по процењеној вредности, у којем случају се поништење губитка од умањења вредности исказује као повећање услед ревалоризације.

На дан 30. јуна 2012. године, на основу процене руководства Друштва, не постоје индиције да је вредност некретнина, постројења и опреме обезвређена.

3.12. Лизинг

Лизинг се класификује као финансијски лизинг у свим случајевима када се лизингом, на корисника лизинга, преносе у највећој мери сви ризици и користи који произлазе из власништва над средствима. Сваки други лизинг се класификује као оперативни лизинг.

Друштво као давалац лизинга

Приход по основу оперативног лизинга (приход од ренти) признаје се применом линеарне методе током периода трајања лизинга. Индиректни трошкови настали у преговорима и уговорањем оперативног лизинга додају се књиговодственом износу изнајмљеног средства и признају се на пропорционално основи током периода трајања лизинга.

Друштво као корисник лизинга

Средства која се држе по уговорима о финансијском лизингу се првобитно признају као средства Друштва по садашњој вредности минималних рата лизинга утврђених на почетку периода лизинга. Одговарајућа обавеза према даваоцу лизинга се укључује у биланс стања као обавеза по финансијском лизингу.

Плаћање рата лизинга се распоређује између финансијских трошкова и смањења обавеза по основу обавеза лизинга са циљем постизања константне стопе учешћа у неизмиреном износу обавезе. Финансијски расходи се признају одмах у билансу успеха, осим ако се директно могу приписати средствима која се оспособљавају за употребу, у којем случају капитализују у складу са општом политиком Друштва о трошковима позајмљивања (напомена 3.3.).

Рате по основу оперативног лизинга се признају као трошак на линеарној основи за време трајања лизинга, осим када постоји нека друга систематска основа која боље одсликава временски шаблон трошења економских користи од изнајмљеног средства.

У случају када се одобравају лизинг олакшице, оне улазе у састав оперативног лизинга и признају се као обавеза. Укупна корист од олакшица признаје се као смањење трошкова изнајмљивања на линеарној основи, осим када постоји нека друга систематска основа која боље одсликава временску структуру трошења економских користи од изнајмљеног средства.

3.13. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности која је нижа. Нето очекивана продајна вредност је цена по којој залихе могу бити продате у нормалним условима пословања након умањења цене за трошкове продаје.

Вредност залиха материјала и резервних делова се утврђује на основу метода просечне набавне цене. Набавна вредност укључује вредност по фактури добављача, транспортне и зависне трошкове.

Вредност недовршене производње и готових производа укључује све директне трошкове производње као и аликовотни део трошкова погонске режије.

**НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јун 2013. године**

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.13. Залихе (наставак)

Залихе робе у магацину евидентирају се по набавним ценама а залихе робе у малопродаји по малопродајним ценама. На крају обрачунског периода врши се свођење вредности залиха на набавну вредност алокацијом разлике у цени, израчунате на просечној основи, између набавне вредности продате робе и робе на стању на крају године.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вредности залиха у случајевима када се оцени да је потребно свести њихову вредност на нето очекивану продајну вредност (укључујући залихе са успореним обртом, сувишне и застареле залихе). Оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима се отписују.

3.14. Финансијски инструменти

Свако уговорно право из којег настаје финансијско средство и финансијска обавеза или инструмент капитала признаје се као финансијски инструмент на датум поравнања.

Приликом почетног признавања финансијска средства и финансијске обавезе мере се по набавној вредности која представља поштену вредност надокнаде која је дата (у случају средства) или примљена (у случају обавеза).

Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочни финансијски пласмани после почетног признавања мере се по:

- поштеној вредности, уколико се држе ради трговања,
- амортизованој вредности, уколико имају фиксни рок доспећа,
- набавној вредности, уколико немају фиксни рок доспећа.

Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочни финансијски пласмани који се држе ради трговања, а за које, услед непостојања активног тржишта, није могуће утврдити тржишну вредност, исказана су по набавној вредности.

Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања и пласмани обухватају потраживања по основу продаје, и друга потраживања, као и краткорочне пласмане запосленима и пољопривредним производијачима.

Потраживања по основу продаје готових производа, услуга и робе мере се по вредностима из оригиналне фактуре. Фактурисане камате у вези продаје добара и услуга признају се као друга потраживања и исказују се у приходима у периоду у којем настају.

Остале потраживања и пласмани који су потекли од предузећа мере се по амортизованој вредности.

Свака разлика између исказаног износа и накнадног мерења признаје се као добитак или губитак у периоду у ком настаје.

Обезвеређивање финансијских средстава

На дан сваког биланса врши се процена објективних доказа о вредности средстава анализом очекиваних нето прилива готовине.

За сва потраживања за која постоји основана сумња да неће бити наплаћена у номиналном износу, врши се исправка потраживања. Директан отпис врши се само по окончању судског спора или по Одлуци органа управљања.

Готовина и еквиваленти готовине

Готовина и еквиваленти готовине обухватају готовину на рачунима код банака и у благајни.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јун 2013. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.14. Финансијски инструменти (наставак)

Финансијске обавезе

Финансијске обавезе обухватају дугорочне обавезе (дугорочне кредите и остале дугорочне обавезе), краткорочне финансијске обавезе (краткорочне кредите и остале краткорочне финансијске обавезе), краткорочне обавезе из пословања и остале обавезе.

Финансијске обавезе се иницијално признају у износу примљених средстава. Након почетног признавања финансијске обавезе се мере у износу по коме је обавеза почетно призната, умањена за отплате главнице, увећана за износе капитализованих камата и умањена за било који отпис одобрен од стране повериоца. Обавезе по основу камата на финансијске обавезе се евидентирају на терет финансијских расхода у периоду на који се односе и приказују у оквиру осталих краткорочних обавеза и пасивних временских разграничења.

3.15. Обелодањивање односа са повезаним странама

За сврхе ових финансијских извештаја, правна лица се третирају као повезана уколико једно правно лице има могућност контролисања другог правног лица или врши значајан утицај на финансијске и пословне одлуке другог лица у складу са одредбама МРС 24: „Обелодањивање односа са повезаним странама“.

Повезаним странама у смислу напред наведеног стандарда, Друштво сматра правна лица у којима има учешће у капиталу, односно правна лица са учешћем у капиталу Друштва.

Повезане стране могу улазити у трансакције које неповезане стране можда не би вршиле и трансакције са повезаним странама могу се обављати под другачијим условима и другачијим износима у односу на исте трансакције са неповезаним странама.

Друштво пружа услуге повезаним странама и истовремено је корисник њихових услуга. Односи између Друштва и повезаних страна регулисани су на уговорној основи и по тржишним условима.

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Друштва коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентиране вредности средстава и обавеза као и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја.

4.1. Процена и претпоставке

У наставку су приказане кључне претпоставке везане за будућност и остале извори процењивања неизвесности на датум биланса стања које представљају значајан ризик, за материјалне корекције износа позиција биланса стања у следећој финансијској години.

4.2. Амортизација и стопа амортизације

Обрачун амортизације и стопе амортизације су засноване на пројектованом економском веку трајања некретнине, постројења и опреме. Једном годишње Друштво процењује економски век на основу тренутних предвиђања.

4.3. Резервисања за судске спорове

Генерално, резервисања су у значајној мери подложна проценама. Друштво процењује вероватноћу да се нежељени случајеви могу дододити као резултат прошлих догађаја и врши процену износа који је потребан да се измири обавеза. Иако Друштво поштује начело опрезности приликом процене, с обзиром да постоји велика доза неизвесности, у одређеним случајевима стварни резултати могу одступати од ових процена.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јун 2013. године

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)

4.4. Исправка вредности потраживања и краткорочних финансијских пласмана

Друштво обрачунава обезвређење сумњивих потраживања од купца и краткорочних финансијских пласмана на основу процењених губитака који настају, ако дужници нису у могућности да изврше плаћања. У процени одговарајућег износа губитка од обезвређења за сумњива потраживања, Друштво се ослања на старост потраживања, раније искуство са отписом, бонитет купца и променама у условима плаћања. Ово захтева процене везане за будуће понашање купца и тиме изазване будуће наплате.

4.5. Фер вредност

Пословна политика Друштва је да обелодани информације о правичној вредности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стoga, правичну вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Руководство Друштва врши процену ризика и, у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вредности. По мишљењу руководства Друштва, износи у овим консолидованим финансијским извештајима одражавају вредност која је, у датим околностима, најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања.

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ

	<u>30.јун 2013.</u>	<u>30.јун 2012.</u>
Приход од продаје робе:		
- повезана правна лица	3.410	1.502.599
- остала правна лица у земљи	11.057	271.121
- остала правна лица у иностранству	263.914	
Приход од продаје производа и услуга		
- повезана правна лица	215.713	227.690
- остала правна лица у земљи	486.177	3.436.188
- остала правна лица у иностранству	2.419.347	2.921.874
	<u>3.399.618</u>	<u>8.359.472</u>

6. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИХ ПРИХОДИ

У хиљадама динара

	<u>30.јун 2013.</u>	<u>30.јун 2012.</u>
Приходи од премија, субвенција, дотација		
Закупнине	86	2.171
Остало	28.554	26.372
	<u>-</u>	<u>422</u>
	<u>28.640</u>	<u>28.965</u>

7. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јун 2013. године

У хиљадама динара

	<u>30.јун 2013.</u>	<u>30.јун 2012.</u>
Трошкови материјала за израду	3.827.739	5.116.523
Трошкови осталог материјала	35.656	23.356
Трошкови енергије	<u>283.124</u>	<u>151.733</u>
	<u>4.146.519</u>	<u>5.291.612</u>

8. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

У хиљадама динара

	<u>30.јун 2013.</u>	<u>30.јун 2012.</u>
Трошкови бруто зарада	221.755	282.825
Трошкови доприноса на терет послодавца	37.594	50.415
Трошкови накнада по уговору о делу	1.239	10.563
Трошкови по основу уговора о привременим и повременим пословима	3.017	1.982
Накнаде физичким лицима по основу осталих уговора	199	—
Трошкови накнада члановима управних и надзорних одбора	623	1.656
Стипендије	184	2.623
Остали лични расходи и накнаде	<u>20.830</u>	<u>32.730</u>
	<u>285.441</u>	<u>382.794</u>

9. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ И РЕЗЕРВИСАЊА

У хиљадама динара

	<u>30.јун 2013.</u>	<u>30.јун 2012.</u>
Трошкови амортизације	163.896	155.676
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	<u>163.896</u>	<u>155.676</u>

10. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

У хиљадама динара

	<u>30.јун 2013.</u>	<u>30.јун 2012.</u>
Трошкови транспортних услуга	74.978	85.869
ПТТ услуге	3.534	2.128
Трошкови услуга одржавања	30.095	53.918
Трошкови закупа	24.342	38.892
Трошкови сајмова	5.816	7.229
Трошкови рекламе и пропаганде	1.323	836
Трошкови осталых услуга	5.997	7.471
Лабораторијске услуге	74.468	26.575
Трошкови утрошка воде и друге комуналне услуге	13.224	9.109
Трошкови непроизводних услуга	55.092	65.002
Трошкови корпоративних услуга анализе	88.396	63.497
Трошкови репрезентације	6.713	11.420
Трошкови премија осигурања	14.872	13.357
Трошкови платног промета	11.954	11.674
Банкарске услуге издавање гаранција	<u>259</u>	<u>580</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јун 2013. године

Трошкови чланарина	934	1.794
Индиректни порези и доприноси	39.758	18.465
Остало	5.524	33.585
	<u>457.279</u>	<u>451.401</u>

11. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	30.јун 2013.	30.јун 2012.
Финансијски приходи од повезаних правних лица	72.460	15.066
Позитивне курсне разлике	113.084	249.748
Приходи од камата	7.927	32.952
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле	4.504	6.115
Остало	8.341	648
	<u>206.316</u>	<u>304.529</u>

12. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	30.јун 2013.	30.јун 2012.
Негативне курсне разлике	91.597	687.210
Расходи камата	133.345	76.429
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле	4.053	840
Остало	10.420	
	<u>239.415</u>	<u>764.479</u>

13. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	30.јун 2013.	30.јун 2012.
Добици од продаје хартија од вредности		
Вишкови	1.975	3.220
Приходи од укидања дугорочних резервисања		
Наплаћена отписана потраживања		4.884
Добици од продаје опреме		
Приходи по основу накнаде штете		313
Добици од продаје материјала	273	4.562
Приход по основу смањења обавеза		
Приходи од усклађивања вредности потраживања и краткорочних финансијских пласмана	126.081	12.188
Остало	7.951	49.958
	<u>136.280</u>	<u>75.125</u>

14. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	30.јун 2013.	30.јун 2012.
- материјала и робе		
- нематеријалних улагања - goodwil		
- биолошких средстава		
Губици по основу продаје материјала	248	3.755
Нето губитак пословања које се обуставља	8.492	54.415
Остало	8.740	58.170

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јун 2013. године

15. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

	У хиљадама динара	
	30.јун 2013.	30.јун 2012.
Нето добитак/губитак	(271.458)	258.827
Просечан пондерисани број акција	14.895.524	14.895.524
Основна зарада по акцији (у динарима)	(18,23)	17,38

16. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА, ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	Земљиште и грађевинск и објекти	Опрема	Аванси за основна средства и инвестиције у току	Улагања у туђа основна средства	Укупно основна средства	Инвестиције некретнине	У хиљадама динара	
							Goodwill	Нематеријална улагања
Набавна вредност								
Стање, 1. јануар 2012. године	3.149.840	3.282.364	3.442.641	18.437	9.893.282	516.712	122.051	6.632
Набавке у току периода		867.181			867.181			5.7
Капитализ.камата			86.724		86.724			
Пренс са инвестиција у току	501.677	258.227	(759.904)				2.854	(2.854)
Аванси за основна средства				486.947		486.947		
Затварање аванса				(593.843)		(593.843)		
Преноси на инвест.некретнине	(31.622)	(80)		91		(31.702) 27.144		
Остали преноси					91	(179)		
Ефекти процене нето	484.450	174.586			659.036	229.818		
Свођење на садашњу вред.након процене	(279.067)	(819.524)			(1.098.591)			
Губитак контроле	(1.200.569)	(937.300)	(25.893)	(18.437)	(2.182.199) (184.759)			(99.690)
Продаја и расходовања	(48)	(28.874)			(28.922)	(38)		(601)
Стање, 31.децембар 2012. године	2.624.661	1.929.399	3.503.944		8.058.004	588.698	24.614	9.5
Исправка вредности								
Стање, 1. јануар 2012	455.878	1.100.061		5.162	1.561.101	1.432	80.208	
Амортизација	83.531	204.613		1.836	289.980	528	14.125	
Продаја и расходовање	(38)	(26.421)			(26.459)			(601)
Пренос на инвес.некретнине	(4.4879)	(71)			(4.558)			
Губитак контроле	(255.817)	(458.658)		(6.998)	(721.473) (1.960)			(76.020)
Процена	(279.067)	(819.524)			(1.098.591)			
Стање, 31.децембар 2012. године	-	-		-	-	-	17.712	
Садашња вред.на дан 31.децембар 2012.	2.624.661	1.929.399	3.503.944	-	8.058.004	588.698	6.902	9.5
Набавна вредност								
Стање, 1. јануар 2013. године	2.624.661	1.929.399	3.503.944		8.058.004	588.698	24.614	9.5
Набавке у току периода	414.225	1.877.245	879.103		3.170.996		9.215	
Капитализ.камата								
Пренс са инвестиција у току	158.311		(2.285.277)		(2.126.966) (158311)			(891)
Аванси за основна средства								
Затварање аванса			(340.397)		(340.397)			
Преноси на инвест.некретнине								
Остали преноси								

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јун 2013. године

Ефекти процене нето
 Својење на садашњу
 вред.након процене
 Губитак контроле

Продаја и расходовања	(979)			(979)		
Стање, 30.јуна						
2013.године	3.197.197	3.805.665	1.643.136	-	8.645.998	430.388
Исправка вредности	3.578		3.578			
Стање, 1. јануар 2013						
Амортизација	41.261		120.361		161.622	
Продаја и расходовање						2.247
Пренос на						
инвес.некретнине						
Губитак контроле						
Процена						
Стање, 30.јуна						
2013.године	44.839		120.361		165.200	
Садашња вред.на дан						19.959
30.јуна 2013.године	3.152.358	3.685.304	1.643.136	-	8.480.798	430.388
						14.488

Предузеће је исказало нематеријална улагања у износу од 14.488хиљаљда динара.

Предузеће је исказало вредност некретнина,постројења и опреме на дан 30.06.2013. године у износу од 8478.090 хиљада динара.

Амортизација се обрачунава применом пропорционалне методе на набавну вредност.

Аванси за основна средства и инвестиције у току исказане на дан 30.јуна 2013. године у укупном износу од 1.643.135 хиљада динара највећим делом односи се на улагања у опрему за Фабрику традиционалних сојиних концентрата.

17. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ

	% учешћа	У хиљадама динара	
		30.јун 2013.	31.децембар 2012.
Учешића у капиталу повезаних правних лица			
Ветеринарски завод, Суботица	31,39%	783.618	783.618
Хотел Бела Лађа а.д., Бечеј	31,83%	43.438	43.438
Учешића у капиталу осталих банака			
Новосадски сајам а.д., Нови Сад		1.181	1.181
Учешића у капиталу осталих правних лица		1.830	1.830
		<u>830.067</u>	<u>830.067</u>

18. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара	
	30.јун 2013.	31.децембар 2012.

Дугорочни зајмови пољопривредним производијачима
 Дугорочни кредити одобрени запосленима
 Остало

1.094	1.185
<u>1.094</u>	<u>1.186</u>

19. ЗАЛИХЕ

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јун 2013. године

	У хиљадама динара		
	30.јун 2013.	31.децембар	2012.
Материјал	3.494.128	3.803.535	
Резервни делови	42.051	24.623	
Алат и инвентар	47.609	46.068	
Недовршена производња	252.763	76.025	
Готови производи	1.628.847	422.324	
Роба у промету:			
- на велико	68.707	140.491	
- на мало		148	
- у складишту код других правних лица			
Дати аванси за залихе и услуге	109.498	1.055.046	
	5.643.603	5.568.260	
Исправка вредности:			
- залиха материјала	(23.667)	(21.516)	
	5.619.936	5.546.744	

У билансу стања предузеће је исказало залихе у износу од 5.584.652 хиљада динара
Најзначајније ставке су залихе сировине и материјала које износе 3.494.128 хиљада динара од чега залихе основне сировине (сојино зрно) износе вредносно 3.431.176 хиљада динара рачувано по просечној набавној цени односно количински у износу од 53.962.568 кг ЈУС зрна соје.

20. ПОТРАЖИВАЊА

	У хиљадама динара		
	30.јун 2013.	31.децембар	2012.
Потраживања од купца:			
- повезана правна лица	626.500	1.745.496	
- остала правна лица у земљи	581.963	1.437.484	
- остала правна лица у иностранству	795.821	988.386	
Потраживања од извозника			
Потраживања из специфичних послова	7.751	5.687	
Потраживања за камату	16.337		
Потраживања од државних органа	-	18.319	
Претплаћени остали порези и доприноси	4	37	
Остала потраживања	472.570	24.445	
	2.500.946	4.219.854	
Исправка вредности:			
- потраживања од купца	(275.052)	(376.310)	
	(275.052)	(376.310)	
	2.225.894	3.843.544	

21. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У хиљадама динара		
	30.јун 2013.	31.децембар	2012.
Краткорочне позајмице:			
- повезана правна лица	453.877	1.474.862	
- остали	-	26.100	
Краткорочни кредити у земљи	43.081	42.521	
Остали краткорочни финансијски пласмани	338.744	11.613	
Орочени новчани депозити		229.133	
Кредити за зимницу	2.317	732	
Откупљене сопствене акције	(243.807)	-	
	838.019	1.784.961	

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јун 2013. године

22. ГТОВИНА И ГТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	У хиљадама динара		
	30.јун 2013	31.децембар 2012.	
Текући рачун			
- у динарима	2.469	22.342	
- у страној валути	142.188	140.784	
Издвојена новчана средства и акредитиви	21	19	
Благајна	48		
Девизни акредитиви	26.233		
Остале новчане средства		3.255	
	170.959	166.400	

23. КАПИТАЛ

Структура акцијског капитала Друштва на дан 30. јуна 2013. године била је следећа:

Назив акционара	У хиљадама динара 31.децембар 2013.		
	% учешћа	Број акција	Вредност капитала
Victoria group д.о.о., Нови Сад	50,94	7.587.503	3.518.032
Митровић Зоран	6,07	904.675	419.463
Бабовић Милија	6,02	897.835	416.291
Raiffaisen банка АД Београд			
kastodi racun	11,22	1.671.719	775.112
Raiffaisen банка АД Београд			
kastodi racun	5,89	876.626	406.458
Сојапротеин ад Бечеј	3,69	549.298	254.688
Polunin Discovery Funds	0,57	85.500	39.643
Скотланд ПЛЦ	0,31	45.876	21.271
Екстра пет доо	0,25	36.969	17.127
Gustaviad.Fonder Aktie	1,14	170.000	78.822
Остале прав.и физ.лица	13,89	2.069.553	959.573
Сопствене акције		549.298	
Акцијски капитал	100%	14.346.226	6.906.480

Преостале су за продају 23.466 комада сопствених акција стечених као бесплатне акције X емисије.

«Сојапротеин» А.Д. на дан 30.06.2013. године поседује укупно 549.298 сопствених акција (стицањем сопствених акција од несагласних акционара 525.832 комада и 23.466 комада сопствених акција стечених као бесплатне акције X емисије).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јун 2013. године

24. ЗАКОНСКЕ И СТАТУТАРНЕ РЕЗЕРВЕ

Законске резерве Друштва исказане, на дан 30.06.2013.године, у износу од 339.645 хиљада динара представљају издвајања из нераспоређене добити из ранијих година сходно Одлуци о расподели добити остварене у пословној 2012.години донетој од стране Скупштине акцинара по којој је Предузеће издвојило део од 5% нето добити за пословну годину на рачун законских резерви, све док оне не достигну 10% основног капитала Друштва.

Статутарне резерве Друштва на дан 30.06.2013.године износе 248.267 хиљада динара. Издавања у ове резерве Друштво врши у складу са статутом, приликом расподеле нето добитка за пословну годину. Статутарним резервама Друштво слободно располаже, а постојећим интерним актима њихова намена није посебно дефинисана.

Средства резерви нису употребљивана.

25. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ У ИНОСТРАНСТВУ

	У хиљадама динара	
	30.06.2013.	31.12.2012.
Дугорочни кредити у земљи	2.572.062	4.273.863
Дугорочни кредити у иностранству	1.308.502	1.621.199
	<u>3.880.564</u>	<u>5.895.062</u>
Текућа доспећа	(501.575)	(3.588.746)
	<u>3.378.989</u>	<u>2.306.316</u>

	Износ у валути	У хиљадама динара	
		30.06.2013.	31.12.2012.
Ерсте банка	ЕУР 3.718.000	424.490	-
Војвођанска банка а.д., Нови Сад	ЕУР 10.756.277	-	1.223.185
European bank	ЕУР 244.652	284.296	
European bank	ЕУР -	113.718	
IFC med.fin.korp.	ЕУР 639.360	-	
	<u>1.308.502</u>	<u>1.621.199</u>	
Текућа доспећа	(40.775)	(194.946)	
	<u>1.267.727</u>	<u>1.426.253</u>	

Обавезе на дан 31.12.2012.године по основу рефинансиралих кредитова од Париског клуба поверилаца у износу од 1.223.185 хиљада динара (ЕУР 10.756.277) , представљала је релевантну главницу овог дуга,које је Друштво исказало у финансијским извештајима на дан 31.12.2012.године.

У спору са Војвођанском банком а.д. Нови Сад ,по основу обавезе по рефинансиралим кредитима донета је другостепена пресуда у корист тужиоца а тренутно,предмет се по ревизији,налази у поступку пред Врховним касационим судом.

По решењу Привредног суда у Новом Саду , тужиоцу Војвођанској банци а.д. Нови Сад ,дана 03.априла 2013.године исплаћен је основни дуг заједно са каматама и припадајућим трошковима.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јун 2013. године

25. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ У ЗЕМЉИ

	Валута	Износ у Валути	У хиљадама динара	
			30.06.2013.	31.12.2012.
Uni credit bank	ЕУР	15.125.144	1.630.924	1.815.562
Banca Intesa	ЕУР	1.750.000	-	132.672
Banca Intesa	ЕУР	2.000.000	-	151.624
Banca Intesa	ЕУР	4.500.000	-	341.155
Societe Generale banka	ЕУР	7.050.000	537.748	1.250.901
Eurobanka EFG	ЕУР	1.600.000	126.467	181.949
Eurobanka EFG			276.923	400.000
Минус:			2.572.062	4.273.863
Текуће доспеће			(460.800)	(2.170.615)
			2.111.262	2.103.248

Дугорочни кредити у земљи су одобрени за финансирање изградње фабрике концентрата, финансирање трајних обртних средстава и финансирање извозног посла. Грејс период је од три до шест месеци, уз каматну стопу у висини једномесечног и тромесечног ЕУРИБОР увећаног за процентни поен у распону од 2,40% до 4,25% годишње.

26. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	Валута	Износ у Валути	У хиљадама динара	
			30.06.2013.	31.12.2012.
Текућа доспећа:				
- дугорочних кредитита			501.575	3.588.746
Краткорочни кредити			913.372	909.747
Остало			1	68
			1.414.948	4.498.561

Краткорочни кредити:

Кредитор:	Валута	Износ у Валути	У хиљадама динара	
			30.06.2013.	31.12.2012.
Societe Generale Bank		3.000.000	342.515	341.155
Credit Agricole		5.000.000	570.857	568.591
Erste banka		7.500.000	-	-
			913.372	909.746

Краткорочни кредити у земљи су одобрени за финансирање трајних обртних средстава, са каматном стопом у висини једномесечног ЕУРИБОР увећаног за процентни поен у распону од 3,90% до 4,30% годишње.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јун 2013. године

27. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	У хиљадама динара	
	30.јун 2013.	31.децембар 2012.
Обавезе по основу примљених аванса	243.035	26.376
Обавезе према добављачима:		
- повезана правна лица	999.150	274.936
- у земљи	327.834	286.109
- у иностранству	39.587	54.934
Остале обавезе из пословања	<u>78.351</u>	<u>55.983</u>
	<u><u>1.687.957</u></u>	<u><u>698.338</u></u>

28. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У хиљадама динара	
	30.06.2013.	31.12.2012.
Нето зараде и накнаде зарада	14.085	12.610
Порези и доприноси на зараде	8.365	7.858
Камате и трошкови финансирања	19.286	368.750
Обавезе за дивиденде	3.017	3.017
Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима	860	188
Нето накнаде зарада које се рефундирају	174	216
Порези и доприноси на зараде које се рефундирају	108	81
Обавезе према члановима управног и надзорног одбора	144	30
Остале обавезе	<u>515</u>	<u>52</u>
	<u><u>46.554</u></u>	<u><u>392.802</u></u>

29. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА/ПАСИВА

Ванбилансна актива на дан 30.06.2013.године износи 9.876.659 хиљада динара.Износ од 9.862.178 хиљада динара односи се на гаранције и јемства која је Сојапротein АД дала као јемац.Износ од 14.481 хиљада динара односи се на туђу робу у нашим складиштима.

	У хиљадама динара	
	30.06.2013.	31.12.2012.
Средства других лица	14.481	123.659
Дати авали и гаранције	<u>9.862.178</u>	<u>10.582.306</u>
	<u><u>9.876.659</u></u>	<u><u>10.705.965</u></u>

31. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јун 2013. године

- a) Приходи и расходи остварених из трансакција са повезаним правним лицима приказани су у наредном прегледу:

	У хиљадама динара		
	30.јун 2013.	31.децембар 2012.	
Приходи			
<i>Приходи од продаже</i>			
Victoria oil а.д., Шид	28.821	1.502.910	
Victoria group д.о.о., Нови Сад	3	593	
Фертил д.о.о., Бачка Паланка	10	2.976	
Victoria logistic д.о.о., Нови Сад	139.324	217.194	
СП Лабораторија а.д., Нови Сад	6.065	6.151	
Лука Бачка Паланка а.д., Бачка Паланка	3	7	
Риботекс Љубовија	-	458	
Мачванка Богатић	-	-	
Ветеринарски завод а.д. Суботица	44.876	-	
Victoria Starch д.о.о. Зрењанин	21	-	
	219.123	1.730.289	
<i>Финансијски приходи</i>			
Victoria group д.о.о., Нови Сад	69.489	13.791	
Victoria oil а.д., Шид	2.720	28	
Ветеринарски завод а.д. Суботица	-	-	
СИГ синтеза Београд	222	-	
Victoria logistic д.о.о., Нови Сад	-	25.601	
Лука Бачка Паланка	-	1.404	
	72.431	40.824	
<i>Остали приходи</i>			
Ветеринарски завод	30	-	
Victoria logistic д.о.о., Нови Сад	243	101	
Victoria oil а.д., Шид	-	-	
	273	101	
Укупно приходи	291.827	1.771.214	

- a) Приходи и расходи остварених из трансакција са повезаним правним лицима приказани су у наредном прегледу (наставак):

	У хиљадама динара		
	30.јун 2013.	31.децембар 2012.	
Расходи			
<i>Набавна вредности продате робе</i>			
Victoria oil а.д., Шид	5.343	107.108	
Victoria logistic д.о.о., Нови Сад	121.547	1.535.852	
	126.890	1.642.960	
<i>Трошкови материјала</i>			
Victoria oil а.д., Шид	50	6.056	
Victoria logistic д.о.о., Нови Сад	3.701.937	2.272.750	
Victoria Starch д.о.о. Зрењанин	-	-	
	3.701.987	2.338.806	
<i>Остали пословни расходи</i>			
СП Лабораторија а.д., Веџеј	74.468	31.287	
Ветеринарски завод а.д. Суботица	2.066	-	
Victoria group д.о.о., Нови Сад	94.738	92.749	
Victoria oil а.д., Шид	-	-	
Victoria logistic д.о.о., Нови Сад	13.975	30.828	
Victoria Starch д.о.о. Зрењанин	-	-	
Бела Лађа а.д., Бечеј	226	779	
Sig sinteza	28	32	

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
30. јун 2013. године

	378
<i>Остало расходи</i>	<u>186.678</u>
Victoria group д.о.о., Нови Сад	-
Ветеринарски завод а.д. Суботица	30
Victoria oil а.д., Шид	243
Victoria logistic д.о.о., Нови Сад	-
	273
Укупно расходи	4.015.828
Расходи, нето	(3.724.001)
	(2.365.857)

Генерални директор
СОЈАПРОТЕИН АД

SOJAPROTEIN

**„SOJAPROTEIN“ AD BEČEJ
IZVEŠTAJ O POSLOVANJU**

Januar - Jun 2013.

Avgust 2013.

Sadržaj

Prikaz razvoja i rezultata poslovanja Društva, sa podacima o finansijskom stanju i podacima važnim za procenu stanja imovine Društva	3
Očekivani razvoj Društva u narednom periodu, promene u poslovnim politikama društva i glavni rizici i pretnje kojima je poslovanje Društva	21
Važniji poslovni događaji koji su nastupili nakon proteka izveštajnog perioda	25
Aktivnosti Društva na polju istraživanja i razvoja	25
Poslovanje sa povezanim pravnim licima	26
R E Z I M E	28

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA PERIOD JANUAR – JUN 2013 GODINE

Kompanija „Sojaprotein“ A.D. Bečej zauzima lidersku poziciju u preradi zrna soje kako u Srbiji, regionalnom tržištu tako i u Jugoistočnoj Evropi i predstavlja stabilnog poslovnog partnera i pouzdanog snabdevača visokokvalitetnih proizvoda od soje za prehrambene i farmaceutske industrije, a od trećeg kvartala 2012 godine i visokoproteinskih proizvoda (Tradicionalni sojin proteinski koncentrat) za intenzivan uzgoj životinja.

„Sojaprotein“ posluje kao otvoreno akcionarsko društvo i kotira se na Prime Marketu Beogradske Berze od 2007 godine. Domaća proizvodnja semena i zrna soje je glavna sirovinska osnova za preradu u našoj fabriki i svi proizvodi su proizvedeni od genetski nemodifikovanog zrna soje poreklom iz Srbije a snabdeveni su sa IP sertifikatom (Identity preservation programme) koji obezbeđuje očuvanje genetske čistoće od semenske soje do isporuke finalnog proizvoda. Limitiranje domaćeg tržišta u pogledu obima, strukture i mogućnosti plasmana u odnosu na platežnu sposobnost tražnje kao i orijentacija na plasman proteinskih proizvoda apliciranih u prehrambenoj industriji usmerili su realizaciju finalnih sojinih proizvoda na ino tržište. Tendencija povećanja izvoza koja je započeta u ranijem periodu svake godine se intenzivira i daje bolje rezultate sa orijentacijom ka proširenju uvođenjem novog proizvodnog programa koji se realizuje nakon aktiviranja novog proizvodnog pogona.

Uprkos prisustvu kontinuirane kako finansijske tako i ekonomске krize prodaja na ino tržištu zauzima ključnu poziciju u ukupnoj prodaji usled izmenjene strukture proizvodnog programa. Prodaja sojinih proizvoda na domaćem tržištu odvija se u uslovima smanjene tražnje usled manjih preradnih kapaciteta i smanjene mogućnosti plasmana kao i zbog ozbiljne ugroženosti po pitanju likvidnosti kupaca. Najveće posledice su prisutne u stočarskoj industriji koja bi mogla biti potencijalni korisnik sojinih koncentrata kao komponente za stočnu industriju, ali zbog visokih cena ovog proizvoda u posmatranom periodu, niske tražnje i niskog nivoa platežne moći ovaj proizvod za sada nema plasman na domaćem tržištu.

Pri analizi realizacije proizvodnje u prvoj polovini 2013. godine, neophodno je izvršiti uvid u osnovne činjenice vezane za rezultate konkretnog ostvarenja i razlike u odnosu na pokazatelje iz 2012. godine. Kao osnovne karakteristike rada fabrike u periodu januar-juni 2013. mogu se izdvojiti:

- izvršeno je značajno smanjenje obima proizvodnje sojine sačme i izmena koncepta njenog skladištenja, zbog povećanja proizvodnje SPC proizvoda;

- SPC se kao relativno novi proizvod tek počeo probijati na tržište. U prvoj polovini ove godine praktično je vršena konsolidacija koncepta i plana prodaje i kontakta sa novim kupcima;

- smanjen je planirani obim SPC proizvodnje u periodu mart-april.

- tokom juna meseca, u periodu od 25 dana, izvršen je redovan godišnji tehnički remont proizvodnih pogona, prvobitno planiran za avgust mesec. Iz tog razloga u junu je prerada zrna vršena u malom obimu.

U prvoj polovini 2013. godine (period januar-juni) ukupno je prerađeno 54.796 tona sojinog zrna. Prerađena količina je za 48,73 % manja u odnosu na period januar-jun 2012 god. kada je prerađeno 106.879 tona sojinog zrna. Do ovog smanjenja je došlo zbog promena u strukturi proizvodnog programa – počela je proizvodnja sojinog proteinskog koncentrata, a smanjena proizvodnja sojine sačme.

Ostvaren je manji fizički obim prerade kada se posmatra prerada zrna uz znatno povećanje proizvodnje belih flekica za potrebe proizvodnje u SPC delu. Ukupno je proizvedeno 19.406 tona proizvoda više faze prerade što je odstupanje od 8.31% u poređenju sa rezultatom istog perioda 2012. godine (21.119 tona). Ovakvom rezultatu najviše je doprinela realizacija proizvodnje viših faza za inostrana tržišta.

Proizvodnja sojinog ulja pokazuje odstupanje u odnosu na prethodnu godinu: za prvi šest meseci 2013. godine proizvedeno je 10.042 tona sojinog ulja, što je odstupanje od 50% u odnosu na proizvodnju u istom periodu prethodne godine kada je proizvedeno 20.086 tona ovog proizvoda. Proizvodnja sojinog ulja je smanjena u odnosu na prethodnu godinu zbog novog režima rada prerade soje u haksanskoj ekstrakciji.

Proteinski deo proizvodnje je u toku I i II kvartala 2013 ostvario dobre rezultate proizvodnje po gotovo svim vrstama proizvoda. Obim proizvodnje TSP-a je 8.396 tona gotovog proizvoda, dok je obim proizvodnje brašana i grizeva 10.531 tona. Takođe, u prvom kvartalu su obavljene tehnološke probe i unapređenja u pogonu, kako bi se osposobili za proizvodnju teksturiranih sojinih proteinskih koncentrata (TSPC). Bilans proizvodnje TSPC je 405 tona.

U ciklusu realizacije investicija u Sojaproteinu, od početka 2013. godine pokrenuto je 18 projekata, koji imaju za cilj očuvanje visokog kvaliteta proizvoda, unapređenje i optimizaciju pojedinih faza proizvodnog procesa. Najvažnije investicije realizovane u period januar – jun 2013 god. su nabavka i montaža big-bag punilice za SPC, nabavka i montaža pakerice i paletizera za TSP.

Projekat izgradnje FSPC dobio je lokacijsku dozvolu nakon izrade idejnog projekta i u toku je usvajanje studije uticaja na životnu okolinu. Za visokopritisnu kotlarnicu na pelete završena je izrada glavnog projekta.

U domenu investicija važna činjenica je ulaganje u investiciono održavanje silosa za lagerovanje koncentrata. Uz ugradnju opreme za kontrolisano izdavanje materijala u ovim celijama, cilj investicionog ulaganja je I prilagođavanje skladišnih kapaciteta zhtevima tržišta

Na dan 30.06.2013 godine broj zaposlenih u Sojaprotein-u iznosi 419 radnika.

Aktivnosti centra za sisteme menadžmenta u 2013-toj godini su se sastojale od niza aktivnosti. U januaru su postavljeni ciljevi za 2013 i urađeni programi realizacije sa definisanim rokovima i nosiocima aktivnosti. Ovi ciljevi obuhvataju QMS/FSMS i OH&S standarde.

Izvršena je obuka zaposlenih (rukovodioci svih organizacionih celina) iz oblasti rukovanja opasnim materijama kao i obuka izvršioca za zvanje savetnik za hemikalije.

Realizovane su interne obuke izvršioca unutar SOJAPROTEIN AD u skladu sa planovima obuka iz oblasti GMP/GMP+/HACCP za izvršioce iz proizvodnih pogona-alkoholna ekstrakcija, pogona za obradu SPC, uljna stanica i pogona BIG i TSP. Takođe realizovana je i obuka određenog broja izvršilaca iz proizvodnje za uzimanje uzoraka finalnih i međufaznih proizvoda kao i obuka zaposlenih za rad i ponašanje u čistoj sobi. Održana je eksterna obuka iz oblasti HACCP sistema.

Zaposleni CSM-a su prisustvovali eksternoj obuci za internog proverivača. Iz programa za analizu kvaliteta proizvoda -PAQ- realizovana je obuka, kreiran je modul programa za alkoholnu ekstrakciju i za zbirno izveštavanje po grupama proizvoda. Održana je eksterna obuka iz oblasti osnova ISCC sistema.

U okviru redovnih aktivnosti CSM-a pojačane su aktivnosti HACCP Tima na evaluaciji proizvodnje SPC od početka do kraja da bi se unapredilo identifikovanje svih rizika po proizvod i implementirale kritične kontrolne tačke za održavanje nivoa ANF u propisanim granicama, aktivno učešće u projektu poboljšanja mikrobiološke slike u pogonu proizvodnje

brašana i grizeva, aktivnosti monitoringa za gluten, Aflatoksin i bezbednost proizvoda. Doslednost u upravljanju OHSAS 180001:2007 standardom je potvrđeno nadzornom posetom SGS u aprilu, kojoj je predhodila interna provera održana u periodu od 06.03.-08.03.2013. Produženje i proširenje KOSHER sertifikata je izvršeno marta 2013. Pokrenut je postupak za obezbeđenje HALAL sertifikata za SPC proizvode.

U periodu Jan-Jun 2013. došlo je do pada ukupne prodaje raznih roba, tako da je ukupno prodato 37.606 tona raznih proizvoda u poređenju sa 91.932 t u 2012. Najvažniji razlozi za podbačaj su znatno manja prodaja SPC, Sojine sačme i Sojinog ulja, a delimično i smanjena prodaja Viših faza prerade soje. Kašnjenje u obezbeđenju SPC uslovnog kvaliteta za izvoz odlučujuće je uticalo na pad planiranog izvoza SPC s jedne, ali i na planiranu domaću prodaju Sojine sačme s druge strane. Usled toga je u periodu ukupno prodato SPC samo 2.528 t (običnog 2.312 t, Teksturiranog 216 t).

Nakon donošenja odluke početkom 2013. o prestanku proizvodnje Sojine sačme kompanija se u posmatranom periodu povukla sa domaćeg tržišta, pa je realizovana prodaja daleko ispod ostvarene realizacije u istom periodu 2012. (pad za 60,33%). Odluka o privremenom prestanku proizvodnje Sojine sačme bila je neophodna kako bi se proizvodno-transportne linije SPC trajno razdvojile od Sojine sačme i time stekli uslovi za bolji kvalitet SPC kao jedine prave, dugoročne perspektive u oblasti stočne hrane. Takođe, suštinskom promenom dosadašnje strukture proizvodnog programa u korist proizvodnje viših faza proteinskih proizvoda (SPC, TSPC i FSPC) koji imaju veću profitnu maržu doprineće vrlo brzo značajnom povećanju profitabilnosti ukupnog poslovanja. S druge strane, kompaniji se pruža mogućnost da periodičnom proizvodnjom Sojine sačme ostane delimično prisutna na domaćem tržištu kako bi s jedne strane maksimalno uposila preradjivačke kapacitete dok proizvodnja/prodaja SPC ne dostigne maksimum, a s druge strane da iskoristi poznati i cenjeni kvalitet Sojine sačme koju proizvodi. U toku perioda januar-jun nastavljeno je sa usaglašavanjem kvaliteta SPC proizvoda posebno kada se radi o tipovima SPC namenjenim za ishranu životinja.

Solidna prodaja Ljudskog programa doprinela je povećanju učešća proizvoda Viših faza prerade u ukupnoj prodaji sojinih proizvoda sa 21,6% u 2012. na 50,5% u prvih šest meseci 2013. na uštrb Sojine sačme i Sojinog ulja. Takođe, došlo je do porasta učešća izvoza u ukupnoj prodaji sojinih proizvoda, tako da količinski posmatrano, izvoz sada učestvuje sa čak 70% u odnosu na 36,98% u 2012. Finansijski efekti izvoza u periodu Jan-Jun 2013. učestvuju u ukupnoj prodaji sojinih proizvoda sa 78,7%, dok su u istom periodu prošle godine činili 50,82% ukupnih finansijskih rezultata prodaje gotovih proizvoda.

Iako je u periodu zabeležen blagi pad prodaje proizvoda Viših faza prerade (BiG, TSP, SPC-teksturirani, Mixevi, Soja Vita) u odnosu na 2012. (za 7,3%) zadržane su dobre tržišne pozicije na strateškim tržištima i stvoreni preduslovi za budući rast ukupne prodaje, a posebno izvoza na bazi očekivanih nižih cena sojinog zrna roda 2013.

Regionalno posmatrano, dominirao je izvoz na tržište zemalja članica EU/EFTA. Za sve grupe roba, izuzev Sopromixeva, preovlađivalo je tržište EU/EFTA, a kod Sojinog ulja i SPC to je praktično jedino izvozno tržište. Dakle, na tržište zemalja članica EU/EFTA plasirano je čak 22.685 t raznih sojinih proizvoda (od čega 17.210 t viših faza prerade), ili 86,2 % ukupnog izvoza. Vrednosno, sa 21 milionom EUR učešće EU/EFTA je još više - čak 88%. Izvoz sojinih proizvoda u Rusiju, Belorusiju i Ukrajinu (9,3 % po obimu) i pored smanjenog učešća tradicionalno ima veliki značaj u spoljnotrgovinskom poslovanju Sojaprotein-a. I na ostalim tržištima (CEFTA, BSISA) takođe preovladjuje prodaja viših faza prerade, pa, iako sa skromnim učešćem od ukupno 4,5% u ukupnom izvozu, ova tržišta predstavljaju dugoročni izvozni potencijal kompanije. Konačno, prodajom prvih količina Viših faza prerade otvorena su i neka nova tržišta koja predstavljaju nagoveštaj novih izvoznih perspektiva SOJAPROTEIN-a u budućem periodu.

Vrednosno ukupan izvoz u prvih šest meseci 2013. godine je dostigao 23,9 miliona EUR ili 2,653 mlrd. din.

1. FINANSIJSKI POKAZATELJI

(realizacija u odnosu na isti izveštajni period prethodne godine)

1.1 Bilans Uspeha

Period izveštavanja: 01.01-30.06.2013.

	Y.T.D OSTVARENO jan-jun 2013	Y.T.D OSTVARENO jan-jun 2012	Y.T.D OSTVARENE RAZLIKE (1-2)	Y.T.D OSTVARENE RAZLIKE U %
	1	2	3	4
Poslovni prihodi	4.792.826	7.608.823	-2.815.997	-37,01%
Prihodi od prodaje robe, proizv.i usluga	3.369.412	7.156.066	-3.786.654	-52,92%
Prihodi od prodna dom.tržištu - 3 lica	497.234	2.421.483	-1.924.249	-79,47%
Sirovo sojino ulje	187.814	410.515	-222.701	-54,25%
Sojina sačma	16.575	1.651.486	-1.634.911	-99,00%
Koncentrati	556	0	556	0,00%
Brašna i grizevi	77.928	73.330	4.598	6,27%
Teksturirani sojini proizvodi	103.182	97.261	5.921	6,09%
SPC-tekturati	52	0	52	0,00%
Mix	13.199	4.899	8.300	169,42%
Soja vita	9.057	8.683	374	4,31%
Lecitin	18.082	25.100	-7.018	-27,96%
Ostalo	58.300	25.684	32.616	126,99%
Prihodi od trgovачke robe	11.057	109.771	-98.714	-89,93%
Prihodi od usluga	1.432	6.876	-5.444	-79,17%
Ostali prihodi	0	7.878	-7.878	-100,00%
Prihodi od prodaje na ino.tržištu	2.653.056	2.751.095	-98.039	-3,56%
Sirovo sojino ulje	586.245	1.485.168	-898.923	-60,53%
Sojina sačma	0	42.116	-42.116	-100,00%
Koncentrati	286.456	0	286.456	0,00%
Brašna i grizevi	751.915	539.632	212.283	39,34%
Teksturirani sojini proizvodi	838.435	633.689	204.746	32,31%
Texturati koncentrata	35.240	0	35.240	0,00%
Mix	5.553	4.801	752	15,67%
Soja vita	60	970	-910	-93,86%
Lecitin	33.865	44.719	-10.854	-24,27%
Ostalo	410	0	410	0,00%
Prihodi od trgovачke robe	114.876	0	114.876	0,00%
Prihodi od prod.povezanim prav.licima	219.122	1.983.488	-1.764.366	-88,95%
Sirovo sojino ulje	33.646	4.614	29.032	629,22%
Sojina sačma	130.217	355.855	-225.638	-63,41%
Koncentrati	4.848	0	4.848	0,00%
Brašna i grizevi	4.870	4.671	199	0,00%
TSP	6.069	0	6.069	0,00%
Lecitin	965	0	965	0,00%
Ostalo(ljuska +TSP-SH)	22.554	0	22.554	0,00%
Prihodi od prodaje trgovачke robe	3.409	1.591.583	-1.588.174	-99,79%
Prihodi od usluga	12.544	26.765	-14.221	-53,13%
Popusti (rabati)	0	0	0	0,00%
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	11.513	17.081	-5.568	-32,60%
Povećanje vrednosti zaliha učinaka	1.383.261	405.365	977.896	241,24%
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	0	0	0	0,00%
Ostali poslovni prihodi	28.640	30.311	-1.671	-5,51%
640 - Subvencija, dotacija, donacija	86	2.171	-2.085	-96,06%
650 - Prihodi od zakupnina	28.554	27.716	838	3,02%
65x - Drugi poslovni prihodi	0	424	-424	-100,00%
659 - Prihodi od prefakturisanja	0	0	0	0,00%

SOJAPROTEIN AD BEČEJ – POLUGODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU JANUAR – JUN 2013 god

Poslovni rashodi	4.999.487	6.826.764	-1.827.277	-26,77%
Nabavna vrednost prodate robe	128.685	1.643.038	-1.514.353	-92,17%
Troškovi materijala	4.146.382	4.607.345	-460.963	-10,00%
511 - Sirovine	3.712.072	4.327.769	-615.697	-14,23%
511 - Pomoćni materijal	19.856	20.821	-965	-4,63%
511 - Ambalaža	83.575	78.254	5.321	6,80%
511 - Ostalo	11.900	5.028	6.872	136,67%
512 - Troškovi rezervnih delova	30.387	17.891	12.496	69,85%
512 - Trošk.ostalog (rezijskog) mat.	5.468	5.849	-381	-6,51%
513 - Troškovi goriva i energije	283.124	151.733	131.391	86,59%
Trošk.zarada,naknada zarada i OLR	279.472	227.681	51.791	22,75%
520 - Trošk. zarada i naknada zarada	215.788	168.763	47.025	27,86%
521 - Doprinosi na teret poslodavca	37.594	30.107	7.487	24,87%
52X - Trošk.naknada po ugovorima	5.079	3.361	1.718	51,12%
529 - Ostali licni rashodi	21.011	25.450	-4.439	-17,44%
Ostali poslovni rashodi	258.524	221.121	37.403	16,92%
530- Troškovi usluga na izradi ucinka	0	0	0	0,00%
531- Troškovi transportnih usluga	68.359	54.543	13.816	25,33%
532 -Troškovi usluga odrzavanja	29.281	49.827	-20.546	-41,23%
533- Troškovi zakupnina	9.305	17.064	-7.759	-45,47%
534- Troškovi sajmova	5.122	6.769	-1.647	-24,33%
535- Trošk. reklame i propagande	1.323	836	487	58,25%
539- Troškovi ostalih usluga	17.155	10.612	6.543	61,66%
550- Troškovi neproizvod. usluga	48.303	31.096	17.207	55,34%
551- Troškovi reprezentacije	6.534	8.000	-1.466	-18,33%
552- Troškovi premija osiguranja	14.872	9.754	5.118	52,47%
553- Troškovi platnog prometa	12.213	11.483	730	6,36%
554- Troškovi clanarina	934	934	0	0,00%
555- Troškovi poreza	37.709	13.313	24.396	183,25%
556- Troškovi doprinosa	2.048	1.516	532	35,12%
559- Ostali nematerijalni troškovi	5.366	5.374	-8	-0,15%
Ostali IK poslovni rashodi	98.027	64.082	33.945	52,97%
Korporativni troškovi	88.397	63.497	24.900	39,21%
E.B.I.T.D.A	-206.661	782.059	-988.720	-126,43%
Ostali prihodi	133.999	27.378	106.621	389,44%
67 - Dobici od prodaje	7.918	15.190	-7.272	-47,87%
68 - Prihodi od usklajivanja vrednosti	126.081	12.188	113.893	934,47%
69 - Prihodi od poslov.koje se obustavlja	0	0	0	0,00%
Ostali rashodi/OTHER EXPENSES	7.969	8.564	-595	-6,95%
57 - Gubici/Rashodi po osn.rashodovanja	270	3.755	-3.485	-92,81%
579 - Ostali nepomenuti rashodi	7.699	4.809	2.890	60,10%
58 - Rash.po osnovu obezvredjiv. Imov.	0	0	0	0,00%
59 - Gubitak poslovanja koje se obustavlja	0	0	0	0,00%
Amortizacija	163.888	99.587	64.301	64,57%
E.B.I.T	-244.519	701.286	-945.805	-134,87%
Finansijski prihodi	197.975	284.249	-86.274	-30,35%
Prihodi po osnovu kursnih razlika	113.083	239.736	-126.653	-52,83%
Prihodi po osnovu kursnih razlika - IK	0	0	0	0,00%
Prihodi po osnovu kamata	7.927	22.683	-14.756	-65,05%
Prihodi po osnovu kamata - IK	72.460	14.878	57.582	387,03%
Ostali neto finansijski prihodi	4.505	6.763	-2.258	-33,39%
Ostali neto finansijski rashodi - IK	0	189	-189	-100,00%
Finansijski rashodi	228.996	703.011	-474.015	-67,43%
Rashodi po osnovu kursne razlike - krediti	39.090	619.152	-580.062	-93,69%
Rashodi po osnovu kursne razlike - ostalo	52.507	28.716	23.791	82,85%
Rashodi po osnovu kursne razlike - IK	0	0	0	0,00%
Rashodi po osnovu kamata - krediti	118.095	54.065	64.030	118,43%
Rashodi po osnovu kamata - ostalo	15.232	238	14.994	6300,00%
Rashodi po osnovu kamata - IK	18	0	18	0,00%
Ostali neto finansijski rashodi	4.054	840	3.214	382,62%
Ostali neto finansijski rashodi - IK	0	0	0	0,00%
Dobit pre oporezivanja	-275.540	282.524	-558.064	-197,53%
Porez na dobitak	0	28.251	-28.251	0,00%
Dobit nakon oporezivanja	-275.540	254.273	-529.813	-208,36%

Kao rezultat razlike poslovnih prihoda i poslovnih rashoda, za period januar jun 2013 god. ostvarena je negativna EBITDA u iznosu -206.661 hilj.rsd i manja je u odnosu na isti period prethodne godine za 988.720 hilj.rsd odnosno za 126,43%.

U posmatranom periodu ostvaren je pad i poslovnih prihoda i poslovnih rashoda. Poslovni prihodi manji su za 2.815.997 hilj.rsd odnosno za 37,01% a poslovni rashodi za 1.827.277 hilj.rsd odnosno za 26,77% u odnosu na period januar jun 2012 god.

Prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga u periodu januar jun 2013 god. iznose 3.369.412 hilj.rsd i manji su u odnosu na isti period prethodne godine za 3.787.654 hilj.rsd odnosno za 52,92%. Zbog izmenjene strukture proizvodnje i zamenom proizvodnje sojine sačme proizvodnjom profitabilnijeg proizvoda-taditionalnog koncentrata proteina soje prihodi od prodaje beleže značajan pad u odnosu na isti period prethodne godine. Prihodi ostvareni prodajom sojine sačme u prvih šest meseci prethodne godine u iznosu 2.049.457 hilj.rsd nisu imali adekvatnu zamenu u visini prihoda od prodaje sojinih koncentrata. U periodu januar-jun 2013 god. ostvareni su prihodi od prodaje sojine sačme u vrednosti 146.796 hilj.rsd a koncentrata u vrednosti 291.860 hilj.rsd što je manje za 1.757.597 hilj.rsd u odnosu na prihod od prodaje sojine sačme ostvaren u prvih šest meseci 2012 god. Realizacija sojine sačme odvijala se na domaćem tržištu dok je prodaja koncentrata predviđena isključivo za ino tržište na kom su zahtevi kupaca značajno viši, a Sojaprotein kao novi proizvođač tradicionalnih koncentrata proteina soje nije dovoljno poznata. Zbog toga je potrebno da prođe određeni vremenski period da se novi proizvodi uvedu na ino tržište i nametnu kupcima. Ostvareno povećanja prihoda od prodaje brašana i grizeva,teksturata, mixeva, sojine ljske i melase na domaćem i ino tržištu nije dovoljno da bi zamenilo pad prihoda od prodaje sojine sačme.

Na domaćem tržištu, pored pada prodaje sojine sačme zbog obustavljene proizvodnje sojine sačme, prisutan je pad prodaje sirovog sojinog ulja. U odnosu na period januar jun 2012 god. prihod od realizacije ulja manji je za 222.701 hilj.rsd odnosno 54,25% . Razlog smanjenja prihoda nalazi se u manje realizovanim količinama (u odnosu na isti period prethodne godine realizacija je manja za 53,45%) a delimično u manjim prodajnim cenama. Sirovo sojino ulje je berzanska roba pa na tražnju za ovim proizvodom i prodajnu cenu imaju uticaja promene na svetskim berzama.

Na ino tržištu ostvaren je rast prihoda od prodaje brašana i grizeva za 212.283 hilj.rsd odnosno za 39,34%, teksturiranih sojinih proizvoda koji su veći u odnosu na isti period prethodne godine za 204.747 hilj.rsd odnosno za 32,31% . Smanjenju prihoda od prodaje u odnosu na isti period prethodne godine doprinela je i manja prodaja sirovog sojinog ulja. Sirovo sojino ulje je berzanska roba koja je u prethodnoj godini najvećim delom realizovana na ino tržištu. Zbog toga prodaja ulja zavisi od uslova ponude i tražnje na svetskim berzama što se odražava na visinu prihoda od ulja koja je za prvih šest meseci manja za 898.923 hilj.rsd odnosno za 60,53% u odnosu na isti period prethodne godine. Na visinu prihoda ostvarenih na ino tržištu od uticaja je kretanje kursa dinara u odnosu na Eur – u period januar jun 2012 god. prosečan srednji kurs dinara, po podacima NBS, iznosio je 110,8180 rsd za Eur dok u istom period 2013 god. iznosi 111,9082 rsd za Eur.

Obim prometa trgovačkom robom je značajno smanjen tako da prihodi od trgovacke robe ostvareni u prva tri meseca iznose ukupno 129.343 hilj.rsd nasuprot 1.698.783 hilj.rsd koliko je ostvareno u istom periodu prethodne godine što je u skladu sa opredeljenjem da se Sojaprotein bavi isključivo sopstvenim core biznisom. Zbirno posmatrano prihodi od trgovacke robe veći su od troškova nabavne vrednosti u periodu januar-jun 2012 god. za 658 hilj.rsd dok je u istom periodu 2012 god. pozitivna razlika iznosila 55.745 hilj.rsd Povećanje vrednosti zaliha učinaka u obračunskom periodu januar jun 2013 god. iznosi 1.382.26 hilj.rsd dok je u istom periodu 2012 god. povećanje iznosilo 405.365 hilj.rsd. Na povećanje vrednosti zaliha učinaka uticale su veće zalihe po obimu kao i veće cene po kojima su vrednovane zalihe.

Poslovni rashodi ostvareni u periodu januar jun 2013 god. manji su za 1.827.277 hilj.rsd u odnosu na isti period prethodne godine odnosno za 26,77%. U okviru poslovnih rashoda nabavna vrednost trgovacke robe beleži smanjenje za 1.514.353 hilj.rsd odnosno za 92,17%, troškovi materijala manji su za 460.963 hilj.rsd odnosno za 10,00%, troškovi zarada i naknada zarada veći su za 51.791 hilj.rsd odnosno za 22,75% a ostali poslovni rashodi veći su za 96.248 hilj.rsd posmatrano zajedno sa interkompanijskim troškovima.

U gupi troškova materijala najznačajnije smanjenje iskazano je na poziciji troškova sirovina koje su manje u odnosu na isti period prethodne godine za 615.697 hilj.rsd odnosno za 14,23%. Najznačajniji razlog za smanjenje troškova sirovina je manja količina prerađenog zrna soje.

Troškovi pomoćnog materijala manji su za 4,63% u odnosu na period januar jun 2012 god. zbog manje prerade. Početak proizvodnje sojinih koncentrata uslovio je utrošak etanola kao pomoćnog materijala neophodnog u alkoholnoj ekstrakciji čiji trošak iznosi 3.994 hilj.rsd. Ovaj trošak nije postojao u periodu januaru jun 2012 god. (jer je pogon za proizvodnju tradicionalnih sojinih koncentrata pušten u rad u mesecu septembru 2012 god.). Istovremeno došlo je do smanjenja utroška heksana zbog manje prerade zrna soje. Na visinu troška heksana, pored količine prerađenog zrna, od uticaja je kretanje kursa dinara u odnosu Eur jer je heksan uvozna komponenta.

Troškovi ostalog materijala i rezervnih delova veći su za 19.368 hilj.rsd u odnosu na period januar jun 2012 god. a nastali su iz razloga potrebe prilagođavanja postojeće opreme novoj tehnologiji odnosno novoj opremi.

Troškovi goriva i energije veći su za 131.391 hilj.rsd u periodu januar jun 2012 god. odnosno za 86,59%. Novi pogon za proizvodnju sojinih koncentrata zahteva veći utrošak energije a najveće povećanje troškova goriva i energije iskazano je na poziciji troškova gasa.

Troškovi zarada veći su za 51.791 hilj.rsd odnosno za 22,75% u izveštajnom periodu 2013 god. u odnosu na isti period 2012 godine. Kao posledica promena, odnosno fluktuacije zaposlenih na dan 30.06.2013 broj zaposlenih iznosi 419 a na isti dan prethodne godine iznosio je 417.

Ostali poslovni rashodi veći su u prvih šest meseci 2013 god. u odnosu na isti period 2012 za 37.403 hilj.rsd odnosno za 16,92%. U ostalim IK poslovnim rashodima laboratorijske usluge čine najveći trošak - u izveštajnom periodu ovi troškovi iznose 74.468 hilj.rsd a u istom periodu prethodne godine iznosili su 26.575 hilj.rsd. Potreba za čestima analizama gotovih proizvoda, posebno sojinih tradicionalnih koncentrata kao novog proizvoda koji zahteva posebnu pažnju budući da je u pitanju nov proizvod koji je u početnoj fazi proizvodnje i postizanja najboljih parametara i činjenica da su troškovi analize ove grupe proizvoda veći od troškova analize ostalih gotovih proizvoda, izazvali su povećanje ove grupe troškova.

Troškovi poreza u izveštajnom periodu veći su za 24.392 hilj.rsd odnosno za 183,22% u odnosu na isti period prethodne godine. Povećan iznos poreza na imovinu za građevinske objekte nastao je kao posledica aktiviranja investicije tradicionalnih sojinih koncentrata.

Povećanje troškova premija osiguranje u odnosu na prethodnu godinu nastalo je iz razloga dodatnog osiguranja imovine i zaliha.

Kao rezultat kretanja poslovnih prihoda i poslovnih rashoda ostvarena je EBITDA u iznosu -206.661 hilj.rsd i manja je za 988.720 hilj.rsd odnosno za 126,43% u odnosu na prethodnu godinu.

U grupi ostalih prihoda najveće povećanje sa značajnjim vrednosnim iznosom ostvareno je kod prihoda od uskladivanja vrednosti zbog naplate ispravljenog utuženog potraživanja.

Troškovi amortizacije u izveštajnom periodu 2013 godine veći su za iznos 64.301 hilj.rsd odnosno za 64,57% u odnosu na isti period prethodne godine. Pogon za proizvodnju tradicionalnih sojinih koncentrata aktiviran je 01.01.2013 god a na kraju 2012 god. izvršeno je uvećanje vrednosti osnovnih sredstava na osnovu izvršene procene tako da je amortizacija obračunata na veću osnovicu što je uticalo na povećanje ove vrste troška.

Ostvarena EBITDA uvećana za ostale prihode i umanjena za ostale rashode i amortizaciju daje EBIT koji iznosi -244.519 hilj.rsd i manji je za 134,87% u odnosu na isti period 2012 god.

Ostvareni finansijski prihodi u periodu januar jun 2013 god. manji su za 86.274 hilj. rsd odnosno za 30,35 % u odnosu na isti period prethodne godine.

Prihodi po osnovu kursnih razlika u periodu januar-jun 2013 god. manji su u odnosu na isti period prethodne godine za 126.653 hiljrsd odnosno za 52,83%. Prosečan srednji kurs Eur po podacima NBS za period januar jun 2013 god. iznosi 111,9082 rsd za Eur a u istom periodu prethodne godine iznosio je 110,8180 rsd za Eur.

Na visinu kursnih razlika od uticaja je kurs na poslednji dan poslovne godine koji je na dan 31.12.2011 god. iznosio 104,6409 a na dan 31.12.2012 113,0415 rsd za Eur i na poslednji dan izveštajnog perioda kao i stanje obaveza po kreditima. U prvi šest meseci 2013 god. iskazane su pozitivne kursne razlike po osnovu obaveza za kredite u valutnoj klauzuli, odnosno u devizama, zbog čega nisu knjižene negativne kursne razlike po kreditima što je bio slučaj u istom periodu prethodne godine. Istovremeno stanje kreditnih obaveza smanjeno je zbog isplate Vojvođanskoj banci po osnovu duga Pariskom klubu poverilaca (na osnovu Rešenja Privrednog suda u Novom Sadu) što je takođe imalo uticaja na visinu kursnih razlika.

Najveće procentualno povećanje u okviru finansijskih prihoda iskazano je na kontu prihoda po osnovu kamata od povezanih pravnih lica koji su veći za 57.581 hilj.rsd odnosno za 387,02%. Prihodi od kamata od povezanih lica odnose se na obračunate kamate na kratkoročne finansijske plasmane date povezanim pravnim licima. U periodu januar-jun 2012 god. oprihodovana je kamata od naplaćenog utuženog potraživanja u iznosu 19.576 hilj.rsd što je činilo najveći deo prihoda od kamata. U istom periodu 2013 god. obračunati prihodi od kamata iznosi 7.927 hilj.rsd što je dovelo do smanjenja u vrednosti 14.756 hilj.rsd.

Finansijski rashodi u periodu januar jun 2013 god. manji su za 474.015 hilj.rsd odnosno za 67,43% u odnosu na isti period prethodne godine zbog nepostojanja negativnih kursnih razlika. Najveće procentualno povećanje finansijskih rashoda nastupilo je na poziciji rashoda po osnovu kamata–ostalo na kojoj poziciji je obuhvaćena kamata isplaćena Vojvođanskoj banci po osnovu duga Pariskom klubu poverilaca (a na osnovu Rešenja Privrednog suda u Novom Sadu). Ostali neto finansijski rashodi u iznosu 4.054 hilj.rsd odnose se na valutnu klauzulu i mada je apsolutni iznos neznatan procentualno izraženo povećanje je značajno. Troškovi kamata veći su za 118,43% u odnosu na isti period prethodne godine.Na visinu kamate utiče kretanje kreditnih zaduženja, promene u visina

Euribora i kretanje kursa dinara u odnosu na Eur. Za razliku od istog perioda prethodne godine kada je deo kamata kapitalizovan odnosno za iznos kamata je uvećavana vrednost osnovnih sredstava sve do momenta njihovog aktiviranja u prvi šest meseci 2013 god. sve kamate su knjižene na troškove što je uticalo na povećanje troškova kamata u odnosu na isti period prethodne godine. Kretanje vrednosti prosečanog srednjeg kursa dinara u odnosu na Eur takođe ima uticaja na visinu troška kamata jer se obračunata kamata plaća u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS.

Rashodi po osnovu kursnih razlika – ostalo obuhvataju negativne kursne razlike po deviznom izvodu, oročenim deviznim sredstvima, obvezama prema ino dobavljačima, datim avansima.

Korekcijom EBIT finansijskim prihodima i finansijskim rashodima ostvaren je gubitak u iznosu 275.540 hilj.rsd dok je u istom periodu prethodne godine ostvarena dobit u iznosu 282.524 hilj.rsd.

SOJAPROTEIN AD BEČEJ – POLUGODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU JANUAR – JUN 2013 god

1.2 Bilans Stanja

Period izveštavanja: 01.01-30.06.2013

	Stanje na dan 30.06.2013	Stanje na dan 31.12.2012	U 000 RSD RAZLIKE 30.06. 2013/31.12.20 12	RAZLIKE u %
STALNA IMOVINA	9.757.946	9.495.497	262.449	2,76%
I. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	0	0	0	0,00%
II GOODWIL	0	0	0	0,00%
III. NEMATERIJALNA ULAGANJA	14.488	16.437	-1.949	-11,86%
IV. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA	8.911.185	8.646.695	264.490	3,06%
1.Nekretnine,postrojenja i oprema	8.478.090	8.055.231	422.859	5,25%
2. Investicione nekretinine	430.388	588.698	-158.310	-26,89%
3. Biološka sredstva	2.707	2.766	-59	-2,13%
IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	832.273	832.365	-92	-0,01%
1.Učešće u kapitalu	831.179	831.179	0	0,00%
2.Ostali dugoročni finansijski plasmani	1.094	1.186	-92	-7,76%
OBRTNA IMOVINA	8.936.876	11.342.512	-2.405.636	-21,21%
I. ZALIHE	5.584.652	5.531.714	52.938	0,96%
- Trgovačka roba	33.691	125.609	-91.918	-73,18%
- Sirovine	3.440.434	3.740.999	-300.565	-8,03%
- Pomoćni materijal	32.999	24.639	8.360	33,93%
- Ambalaža	22.119	22.013	106	0,48%
- Ostali materijal	64.301	65.059	-758	-1,17%
- Nedovršena proizvodnja	252.763	76.025	176.738	232,47%
- Gotovi proizvodi	1.628.847	422.324	1.206.523	285,69%
- Avansi	109.498	1.055.046	-945.548	-89,62%
- Ostalo	0	0	0	0,00%
II. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI	0	0	0	0,00%
III. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA	3.352.224	5.810.798	-2.458.574	-42,31%
1.Potraživanja	2.252.414	3.877.544	-1.625.130	-41,91%
Potraživanja na domaćem tržištu - 3 lica	354.942	1.106.493	-751.551	-67,92%
Potraživanja od povezanih pravnih lica	1.091.953	1.748.665	-656.712	-37,56%
Potraživanja na inostranom tržištu	805.519	1.022.386	-216.867	-21,21%
2.Potraživanja za više plaćeni porez na dobitak	33.502	3.591	29.911	832,94%
3.Kratkoročni finansijski plasmani	837.952	1.784.961	-947.009	-53,05%
4.Gotovinski ekvivalenti i gotovina	153.406	128.389	25.017	19,49%
5. Porez na dodatu vrednost i AVR	74.950	16.313	58.637	359,45%
C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0	0	0	0,00%
UKUPNA AKTIVA	18.694.822	20.838.009	-2.143.187	-10,28%
VANBILANSNA AKTIVA	9.876.659	10.705.965	-829.306	-7,75%
PASIVA				
KAPITAL	11.737.766	12.449.372	-711.606	-5,72%
I.OSNOVNI KAPITAL	6.906.480	6.906.480	0	0,00%
II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	0	0	0	0,00%
III. REZERVE	1.271.855	1.428.760	-156.905	-10,98%
IV. REVALORIZACIONE REZERVE	2.358.580	2.359.864	-1.284	-0,05%
V. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HOV	0	0	0	0,00%
VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HOV	23.817	23.817	0	0,00%
VII. NERASPOREDJENI DOBITAK	1.744.015	1.778.085	-34.070	-1,92%
VIII. GUBITAK	275.540	0	275.540	0,00%
IX. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	243.807	0	243.807	0,00%
DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE	6.957.056	8.388.637	-1.431.581	-17,07%
I. DUGOROČNA REZERVISANJA	24.815	24.815	0	0,00%
II. DUGOROČNE OBAVEZE	3.378.989	2.306.316	1.072.673	46,51%
1.Dugoročni krediti	3.378.989	2.306.316	1.072.673	46,51%
2.Ostale dugoročne obaveze	0	0	0	0,00%
III. KRATKOROČNE OBAVEZE	3.181.593	5.685.847	-2.504.254	-44,04%
1.Kratkoročne finansijske obaveze	1.414.948	4.498.562	-3.083.614	-68,55%
2.Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji	0	0	0	0,00%
3.Obaveze iz poslovanja	1.677.621	689.578	988.043	143,28%
Obaveze na domaćem tržištu - 3 lica	352.815	312.485	40.330	12,91%
Obaveze prema povezanim pravnim lica	1.055.133	330.919	724.214	218,85%
Obaveze na inostranom tržištu	269.673	46.174	223.499	484,04%
4.Ostale kratkoročne obaveze	46.346	392.802	-346.456	-88,20%
5.Obaveze po PDV-a i ostalih javnih prihoda i pas.vr.razgr	42.678	104.905	-62.227	-59,32%
6.Obaveze po osnovu poreza na dobitak	0	0	0	0,00%
C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	371.659	371.659	0	0,00%
UKUPNA PASIVA	18.694.822	20.838.009	-2.143.187	-10,28%
VANBILANSNA AKTIVA	9.876.659	10.705.965	-829.306	-7,75%

Vrednost aktive kao i vrednost pasive na dan 30.06.2013 god. iznosi 18.694.822 hilj.rsd i manja je u odnosu na stanje na dan 31.12.2012 god. za 2.143.187 hilj.rsd odnosno za 10,28%. U okviru aktive najveće smanjenje nastalo je na stavkama kratkoročnih potraživanja, plasmana i gotovine a u okviru pasive na kratkoročnim obavezama.

Stalna imovina veća je u odnosu na stanje na dan 31.12.2012 god. za 262.449 hilj.rsd odnosno za 2,76%. U okviru stalne imovine na poziciji nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva vrednost povećanja iznosi 264.490 hilj.rsd odnosno 3,06%. i nastala je kao posledica investicionih ulaganja izvršenih u prvih šest meseci 2013 god. Najveće povećanje iskazano je na poziciji nekretnine, postrojenja i oprema u iznosu 422.859 hilj.rsd odnosno 5,25% dok je smanjenje nastupilo na poziciji investicionih nekretnina kada je izvršena promene namene sredstva koje je vrećeno u evidenciju osnovnih sredstava.

U okviru obrtne imovine, koja je na dan 30.06.2013 god. manja za 2.405.636 hilj.rsd odnosno 21,21% u odnosu na stanje 31.12.2012 god. najveće apsolutno smanjenje iskazano je na poziciji datih avansa i zalihama sirovina a najveće povećanje iskazano je na poziciji zaliha gotovih proizvoda. Stanje zaliha sirovina na dan 30.06.2013 god. iznosi 3.440.434 hilj.rsd i manje je u odnosu na stanje 31.12.2012 god. za 300.565 hilj.rsd odnosno za 8,03% zbog većeg utroška zrna soje u odnosu na nabavljenu količinu dok je stanje datih avansa manje za 945.548 hilj.rsd jer su iz namenski uplaćenih avansa u prethodnoj godini zatvorene obaveze po računima za isporučeno zrno soje.

Zalihe nedovršene proizvodnje veće su za 176.738 hilj.rsd odnosno za 232,47% u odnosu na stanje na dan 31.12.2012 god. dok su zalihe gotovih proizvoda veće za 1.206.523 hilj.rsd. Na povećanje vrednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda uticale su veće količine na zalihi međufaznih koncentrata i koncentrata kao gotovog proizvoda kao i povećana količina sirovog sojinog ulja kao posledica usporene realizacije u prvih šest meseci 2013 god.

Zalihe pomoćnog materijala na dan 30.06.2013 god. veće su za 33,93% odnosno za 8.360 hilj.rsd u odnosu na vrednost zaliha na dan 31.12.2012 god. Na povećanje ove vrste zaliha uticale su veće količinske i vrednosne zalihe heksana i etanola koji se koristi u alkoholnoj ekstrakciji kao pomoći materijal u procesu dobijanja sojinih proteinskih koncentrata.

Kratkoročna potraživanja,plasmani i gotovina manji su za 2.458.574 hilj.rsd odnosno 42,31% na dan 30.06.2013 god. u odnosu na stanje na dan 31.12.2012 god. U okviru ove grupe obrtnih sredstava pojedinačno posmatrano najznačajnije apsolutno smanjenje ostvareno je na poziciji kratkoročnih finansijskih plasmana u iznosu 947.009 hilj.rsd odnosno 53,05% koje je nastalo kao posledica većeg iznosa vraćenih finansijskih sredstava od strane zajmoprimeca u odnosu na plasirane plasmane. Potraživanja zbirno posmatrana manja su za 1.625.130 hilj.rsd odnosno za 41,91% na dan 30.06.2013 u odnosu na stanje na dan 31.12.2012 god. a rezultat su manje realizacije u odnosu na naplaćena potraživanja.Najveće smanjenje u okviru potraživanja nastalo je na poziciji potraživanja na domaćem tržištu od trećih lica, zatim od povezanih lica i najmanje smanjenje nastalo je na poziciji potraživanja od ino kupaca.

Na poziciji porez na dodatu vrednost i AVR sadržan je iznos potraživanja za PDV u vrednosti 49.476 hilj.rsd.

Vrednost kapitala na dan 30.06.2013 god. manja je u odnosu na stanje na dan 31.12.2012 god. za 711.606 hilj.rsd odnosno za 5,72%. Promene nastale na pozicijama revalorizacionih rezervi, neraspoređene dobiti, otkupljenih sopstvenih akcija i iskazanog gubitka u poslovanju za prvih šest meseci 2013 kumulativno su uticale na manju vrednost kapitala. Na osnovu Odluke Skupštine društva koja je doneta dana 28.06.2013 god. deo neraspoređene dobiti u iznosu 34.591 hilj. rsd raspoređen je u rezerve što predstavlja najveći deo smanjenja neraspoređene dobiti u odnosu na stanje na dan 31.12.2013 god. U 2012 god. doneta je Odluka Skupštine akcionara Sojaprotein-a o raspolaaganju imovinom velike vrednosti na osnovu koje se u toku prvih šest meseci 2013 god. pristupilo otkupu akcija od nesaglasnih akcionara – zaključno sa 30.06.2013 god. otkupljeno je 525.832 komada akcija u vrednosti 434.037 hilj.rsd što je u bilansu stanja prikazano na poziciji otkupljene sopstvene akcije po nominalnoj vrednosti akcija a razlika do vrednosti po kojoj je vršen otkup knjižen je na kontu rezerve.

Stanje dugoročnih kredita na dan 30.06.2013 god. veće je za 1.072.673 hilj.rsd odnosno za 46,51% a kratkoročne finansijske obaveze manje su za 3.083.614 hilj.rsd odnosno za 68,55% u odnosu na stanje na dan 31.12.2012 god. Pored razlike u vrednosti srednjeg kursa rsd u odnosu na Eur (na dan 30.06.2013 god. srednji kurs iznosi 114,1715 rsd za Eur a na dan 31.12.2012 god. iznosio je 113,7813 rsd za Eur) na povećanje stanja dugoročnih kredita uticao je veći saldo dugoročnih kreditnih obaveza izražen u devizama odnosno u valutnoj klauzuli u odnosu na stanje na početku godine. Smanjenje kratkoročnih finansijskih obaveza u iznosu 3.083.614 hilj.rsd rezultat je isplate potraživanja Vojvođanskoj banci po osnovu duga Pariskom klubu poverilaca na osnovu drugostepene presude Privrednog suda u Novom Sadu i redovnog izmirenja dospelih rata kredita.

Na presudu Privrednog suda u Novom Sadu uložen je prigovor pa se predmet po reviziji nalazi u postuku pred Vrhovnim kasacionim sudom.

Obaveze iz poslovanja sa stanjem na dan 30.06.2013 god. veće su za 988.042 hilj.rsd odnosno za 143,28% u odnosu na stanje na dan 31.12.2012 god. Najveće apsolutno povećanje iskazano je na poziciji obaveza prema povezanim pravnim licima (u iznosu 724.214 hilj.rsd odnosno za 218,85%) i obaveza prema ino dobavljačima u vrednosti 223.499 hilj.rsd odnosno 484,04%. U saldu obaveza prema povezanim licima najveći dug evidentiran je za isporučeno zrno soje koje su u prethodnom period jednim delom izmirivane kompenzacijom u razmeni za sojinu sačmu. Budući da je proizvodnja sojine sačme u prva tri meseca smanjena do potpunog obustavljanja izostalo je kompenzaciono izmirenje obaveza što upućuje na potrebu većeg gotovinskog izmirenje obaveza.

U strukturi obaveza prema poslovnim partnerima na ino tržištu pored obaveza prema dobavljačima, koje su manje u odnosu na prethodnu godinu nalaze se obaveze za primljene devizne avanse od ino kupaca što čini najveći deo odstupanja.

Ostale kratkoročne obaveze (čine ih ukalkulisani zarade, naknade,i ukalkulisani porezi i doprinosi na zarade, obaveze po osnovu kamata i ostale kratkoročne obaveze) manje su za 346.456 hilj.rsd u odnosu na stanje na dan 31.12.2012 god. Vrednost smanjenja čini obaveza izmirena u mesecu aprilu 2013 god. koja je ukalkulisana sa 31.12.2012 god. po presudi Privrednog suda u Novom Sadu a odnosi se na potraživanje Vojvođanske banke za kamate po osnovu duga Pariskom klubu poverilaca.

Smanjenje stanja obaveza za PDV, ostalih javnih prihoda i pasivnih vremenskih razgraničenja u iznosu 62.227 hilj.rsd odnosno 59,32 % nastalo je po osnovu uplate poreza na dodatu vrednost 15.01.2013 god. za obavezu iskazanu na dan 31.12.2012 god. Istovremeno je zbog manje realizacije gotovih proizvoda na domaćem tržištu i većeg prethodnog poreza na dodatu vrednost stanje obaveza za PDV na kraju 30.06.2013 god. manje u odnosu na obavezu iskazanu 31.12.2012 god.

2. OSTVARENA PROIZVODNJA

U periodu januar - jun 2013 god. prerađeno je 54.796 tona zrna soje u vlasništvu Sojaprotein-a nasuprot 106.879 tona koliko je prerađeno u periodu januar jun 2012 god.

Usled izmene koncepta prodaje i prioriteta ka proizvodnji sojinih koncentrata u prvih šest meseci 2013 god. smanjena je proizvodnja sojine sačme (do konačnog prestanka u prvom tromesečju 2013 god.) i značajnog povećanja lagera međuproizvoda i gotovog proizvoda sojinih proteinskih koncentrata ostvarena je manja prerade zrna soje u odnosu na isti period prethodne godine. Takođe pokretanje fabrike SPC u četvrtom kvartalu 2012 godine uslovilo je duži tehnološki proces prerade soje do belih flekica, koje zahtevaju manje kapacitete prerade u poređenju sa sojinom sačmom . Tehnički remont proizvodnih pogona izvršen je tokom juna meseca što je dodatno uticalo na manji obim prerade soje.

SPC kao relativno novi proizvod tek se počeo probijati na tržište i u prvoj polovini godine je vršena konsolidacija koncepta prodaje i kontakta sa novim kupcima.

Proizvodnja sojinog ulja smanjena je u odnosu na prošlu godinu zbog novog režima rada prerade soje u heksanskoj ekstrakciji (čiji rad zavisi od alkoholne ekstrakcije), ali i smanjenja obima proizvodnje.

Manja proizvodnja brašana i grizeva i teksturiranih sojinih proizvoda uzrokovana je remontom pogona u junu mesecu. Proizvodnja Mix-eva beleži rast uslovljen većom prodajom prvenstveno na domaćem tržištu.

Proizvodnja proizvoda iz proizvodnog programa Soja Vita vezana je isključivo za rezultate prodaje.

Potražnja ljeske i melase su porasle u 2013 god. pošto u istom period prethodne godine nije bilo proizvodnje melase a prodaja sojine ljeske je povećana u odnosu prvih šest meseci 2012 god.

3. REALIZACIJA

3.1 REALIZACIJA PROIZVODA SOJAPROTEIN-a IZRAŽENA KOLIČINSKI u kg

	REALIZACIJA Januar-jun. 2013	REALIZACIJ A Januar – jun. 2012	Razlika jan.- jun'13 januar-junt '12	Razl.izr. u %	% uč.u uk.prodaji 2013	% uč.u uk.prodaji 2012
Prodaja - DOM treća	8.118.293	49.180.739	-41.062.445	-83,49%	25,36%	61,30%
Soja - ulje sirovo	1.763.600	3.788.240	-2.024.640	-53,45%	7,66%	4,72%
Soja - sacma	241.690	40.856.600	-40.614.910	-99,41%	0,75%	50,93%
Koncentrati	5.400	0	5.400	0,00%	0,02%	0,00%
BiG	754.250	1.120.045	-365.795	-32,66%	2,35%	1,40%
TSP	777.703	977.573	-199.870	-20,45%	2,43%	1,22%
SPC - texturati	345	0	345	0,00%	0,00%	0,00%
Mix	65.715	24.600	41.115	167,13%	0,20%	0,03%
Soja Vita	15.150	20.701	-5.551	-26,81%	0,05%	0,02%
Lecitin	73.240	147.960	-74.720	-50,50%	0,23%	0,18%
Ljuska	3.153.780	2.222.680	931.100	41,89%	9,85%	2,77%
Melasa	1.182.960	0	1.182.960	0,00%	3,69%	0,00%
Vlažan TSP	69.940	22.340	47.600	213,07%	0,22%	0,03%
SPL uzorci soje	14.520	0	14.520	0,00%	0,04%	0,00%
Prodaja – INO treća	23.896.974	31.042.415	-7.145.441	-23,02%	74,64%	38,70%
Soja - ulje sirovo	5.467.220	14.373.620	-8.906.400	-61,96%	17,08%	17,92%
Soja - sačma	0	1.074.180	-1.074.180	-100,00%	0,00%	1,34%
Koncentrati:			2.237.345	0,00%	6,99%	0,00%
-ljudski program	558.725	0	558.725	0,00%	1,75%	0,00%
-životinjski program	1.678.620	0	1.678.620	0,00%	5,24%	0,00%
BiG	8.669.655	9.099.620	-429.965	-4,72%	27,08%	11,34%
TSP	6.985.341	6.167.162	818.179	13,27%	21,82%	7,69%
SPC- texturati	215.505	0	215.505	0,00%	0,67%	0,00%
Mix	28.800	22.785	6.015	26,40%	0,09%	0,03%
Soja Vita	188	2.348	-2.160	-91,99%	0,00%	0,00%
Lecitin	219.060	302.700	-83.640	-27,63%	0,68%	0,38%
Melasa	73.860	0	73.860	0,00%	0,23%	0,00%
Prodaja – UKUPNO bez pov.pravnih lica	32.015.267	80.223.154	-48.207.887	-60,09%	100,00%	100,00%
Soja - ulje sirovo	7.230.820	18.161.860	-10.931.040	-60,19%	22,54%	22,64%
Soja - sacma	241.690	41.930.780	-41.689.090	-99,42%	0,75%	52,27%
Koncentrati	2.242.745	0	2.242.745	0,00%	7,00%	0,00%
BiG	9.423.905	10.219.665	-795.760	-7,79%	29,44%	12,74%
TSP	7.763.044	7.144.735	618.309	8,65%	24,25%	8,91%
SPC- texturati	215.850	0	215.850	0,00%	0,67%	0,00%
Mix	94.515	47.385	47.130	99,46%	0,29%	0,06%
Soja Vita	15.338	23.049	-7.711	-33,45%	0,05%	0,03%
Lecitin	292.300	450.660	-158.360	-35,14%	0,91%	0,56%
Ljuska	3.153.780	2.222.680	931.100	41,89%	9,85%	2,77%
Melasa	1.256.820	0	1.256.820	0,00%	3,93%	0,00%
Vlažan TSP	69.940	22.340	47.600	213,07%	0,22%	0,02%
Suvi TSP	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
SPL uzorci soje	14.520	0	14.520	0,00%	0,05%	0,00%

Prodaja na domaćem tržištu

Pad u prodaji sojine sačme čija je realizacija u prvih šest meseci 2013.godine iznosila 241,69 tona uslovljen je otvaranjem pogona za proizvodnju SPC zbog koga je prestala proizvodnja sojine sačme u 2013.godini.

Količinska prodaja sirovog sojinog ulja na domaćem tržištu trećim licima manja je za 2.024,64 tona odnosno 53,45% iz razloga što su početkom 2013. bili povoljniji uslovi za izvoz te se Sojino ulje pretežno izvozilo. Kasnije, dolazi do pada cena sojinog ulja na svetskim berzama, ali raste tražnja velikih korisnika na domaćem tržistu te je tokom drugog kvartala podsticana prodaja Ulja na domaćem tržištu prema trećim licima.

Pad prodaje BiG-a u odnosu na isti period prethodne godine za 365,79 tona (32,66%) je uslovljena smanjenom prodajom prema konditorima.

Prodaja TSP je manja za 199,87 tona (20,45%) u odnosu na isti period prošle godine , a razlog je pad proizvodnje u mesnoj industriji.

Prodaja Mix-a je za 41,11 tona (167,11%) veća nego u istom periodu prošle godine,a nju je uslovio smanjen uvoz sojinih koncentrata i izolata, kao i prodaja novim kupcima.

Kod prodaje Soja Vita proizvoda prisutan je količinski pad za 5,55 tona (26,81%) koji je uslovjen padom javne potrošnje.

Prodaja lecitina je bila manja za 74,72 tone (50,50%) zbog smanjenog obima proizvodnje konditora, orientacije na proizvodnju jeftinijih proizvoda i prisustva značajno jeftinijeg lecitina na domaćem tržištu.

INO prodaja

Ukupan izvoz sojinih proizvoda trećim licima u periodu jan-jun 2013. je ostvaren na nivou od 23.896,97 tona što je za 23,02% manje u odnosu na isti period prošle godine (31.042 t). Najvažniji razlozi za pad prodaje su znatno manja prodaja SPC od očekivane, kao i podbačaj u izvozu Sojinog ulja.

Izvoz Sojinog ulja u periodu je zabeležio značajan pad – izvezeno je 6.548 t, (gotovih proizvoda i trgovačke robe) tj. za 7.825 t manje ili 54,4% nego u istom periodu prošle godine. Visoka prodajna cena našeg sojinog ulja, kao posledica skupe sirovine prošlogodišnjeg roda, u uslovima znatno nižih svetskih berzanskih i regionalnih cena na tržištu uljarica prvenstveni je uzrok ovakvog rezultata. To se posebno odrazilo u drugom kvartalu kada je došlo do dodatnog pada cena Sojinog ulja na medjunarodnom tržištu.

U posmatranom periodu je došlo do blagog povećanja ukupne ino prodaje Viših faza prerade bez SPC-teksturati (BiG, TSP, Mixevi, Soja Vita) trećim licima . Ukupno je izvezeno 15.684 t raznih proizvoda ili više za 393 t u odnosu na isti period 2012., odnosno 2,56% više po obimu. Kod brašana i grizeva zabeležen je pad (4,72%), a kod TSP je zabeležen porast prodaje (13,27%). Ovim je privremeno zaustavljena dugogodišnja ekspanzija izvoza BiG dok se ne stvore preduslovi za povratak na tržišta na bazi očekivanih nižih cena sojinog zrna roda 2013. i to pre svega na tržištu punomasnih i obezmašćenih brašana.

I pored visokih cena naših proizvoda tržišna pozicija Sojaproteina je znatno povoljnija na tržištu TSP pri tome obezbeđujući višu prodajnu marginu. Rastuća globalna tražnja za NON GMO kvalitetom sojinih proizvoda na svim najznačajnijim tržištima, uz prošireni asortiman i pravovemene isporuke shodno zahtevima tržišta doprineli su da se stvore pretpostavke za uvodjenje naših novih proizvoda – SPC HC i Teksturiranih SPC. Nakon što je najveći svetski proizvodjač krajem 2012. zatvorio fabriku SPC u Evropi otvaren je široki prostor za ekspanziju svih naših SPC namenjenih za food, feed i primenu u farmaceutske svrhe.

Regionalno posmatrano, dominirao je izvoz na tržište zemalja članica EU/EFTA. Za sve grupe roba, izuzev Sopromixa, preovlađivalo je tržište EU/EFTA, a kod Sojinog ulja i SPC to je praktično jedino izvozno tržište. Dakle, na tržište zemalja članica EU/EFTA plasirano je čak 22.685 t raznih sojinih proizvoda (od čega 17.210 t viših faza prerade), ili 86,2 % ukupnog izvoza. Vrednosno, sa 21 milionom EUR učešće EU/EFTA je još više - čak 88 %. Izvoz sojinih proizvoda u Rusiju, Belorusiju i Ukrajinu (9,3 % po obimu) i pored smanjenog učešća tradicionalno ima veliki značaj u spoljnotrgovinskom poslovanju Sojaprotein-a. I na ostalim tržištima (CEFTA, BSISA) takodje preovladjuje prodaja viših faza prerade, pa, iako sa skromnim učešćem od ukupno 4,5 % u ukupnom izvozu, ova tržišta predstavljaju dugoročni izvozni potencijal kompanije. Konačno, prodajom prvih količina Viših faza prerade otvorena su i neka nova tržista koje predstavljaju nagoveštaj novih izvoznih perspektiva SOJAPROTEIN-a u budućem periodu.

3.2 REALIZACIJA PROIZVODA SOJAPROTEIN-a IZRAŽENA VREDNOSNO

Prodaja - DOM treća lica	Ostvarena REALIZACIJA u RSD u periodu Januar-jun 2013	Ostvarena REALIZACIJA u RSD u periodu Januar-jun 2012	Razlika u RSD ostv. jan.- jun'13 januar-jun '12	Razl. izr. u %	% uč.u uk.prod. 2013	% uč.u uk.prod. 2012
Soja - ulje sirovo	480.766.964	2.296.958.180	-1.816.191.216	-79,07%	16,58%	46,89%
Soja - sacma	187.814.520	410.514.801	-222.700.281	-54,25%	6,48%	8,38%
Koncentrati	16.579.254	1.651.486.500	-1.634.907.246	-99,00%	0,57%	33,71%
BiG	556.200	0	556.200	0,00%	0,02%	0,00%
TSP	77.924.110	73.330.096	4.594.014	6,26%	2,69%	1,50%
SPC - texturati	103.181.561	97.260.903	5.920.657	6,09%	3,56%	1,99%
Mix	52.289	0	52.289	0,00%	0,00%	0,00%
Soja Vita	13.198.832	4.898.850	8.299.982	169,43%	0,46%	0,10%
Lecitin	9.056.906	8.683.412	373.494	4,30%	0,31%	0,18%
Ljuska	18.081.582	25.099.837	-7.018.255	-27,96%	0,62%	0,51%
Melasa	43.524.100	25.572.080	17.952.020	70,20%	1,50%	0,52%
Vlažan TSP	9.525.390	0	9.525.390	0,00%	0,33%	0,00%
SPL uzorci soje	909.220	111.700	797.520	713,98%	0,03%	0,00%
Prodaja – INO treća lica	2.419.347.684	2.602.053.180	-182.705.497	-7,74%	83,42%	53,11%
Soja - ulje sirovo	586.245.223	1.485.168.455	-898.923.233	-60,53%	20,21%	30,32%
Soja - sačma	0	42.116.209	-42.116.209	-100,0%	0,00%	0,86%
Koncentrati:	283.855.830	0	283.855.830	0,00%	9,79%	0,00%
-ljudski program	79.768.694	0	79.768.694	0,00%	2,75%	0,00%
-životinjski program	204.087.136	0	204.087.136	0,00%	7,04%	0,00%
BiG	736.230.274	511.723.233	224.507.041	43,87%	25,39%	10,44%
TSP	737.887.516	512.554.931	225.332.585	43,96%	25,45%	10,46%
SPC- texturati	35.240.216	0	35.240.216	0,00%	1,22%	0,00%
Mix	5.553.261	4.801.343	751.918	15,66%	0,19%	0,10%
Soja Vita	59.601	970.472	-910.871	-93,86%	0,00%	0,02%
Lecitin	33.865.435	44.718.537	-10.853.102	-24,27%	1,17%	0,91%
Melasa	410.328	0	410.328	0,00%	0,00%	0,00%
Prodaja – UKUPNO bez povez.pravnih lica	2.900.114.648	4.899.011.358	-1.998.896.713	-40,80%	100,00 %	100,00 %
Soja - ulje sirovo	774.059.743	1.895.683.256	-1.121.623.514	-59,17%	26,69%	38,69%
Soja - sacma	16.579.254	1.693.602.709	-1.677.023.455	-99,02%	0,57%	34,57%
Koncentrati	284.412.030	0	284.412.030	0,00%	9,81%	0,00%
BiG	814.154.384	585.053.329	229.101.055	39,16%	28,07%	11,94%
TSP	841.069.077	609.815.834	231.253.243	37,92%	29,00%	12,45%
SPC- texturati	35.292.505	0	35.292.504	0,00%	1,22%	0,00%
Mix	18.752.093	9.700.193	9.051.901	93,32%	0,65%	0,20%
Soja Vita	9.116.507	9.653.883	-537.377	-5,57%	0,32%	0,20%
Lecitin	51.947.017	69.818.374	-17.871.358	-25,60%	1,79%	1,43%
Ljuska	43.524.100	25.572.080	17.952.020	70,20%	1,50%	0,52%
Melasa	9.935.718	0	9.935.718	0,00%	0,34%	0,00%
Vlažan TSP	909.220	111.700	797.520	713,98%	0,03%	0,00%
Suvi TSP	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
SPL uzorci soje	363.000	0	363.000	0,00%	0,01%	0,00%

Domaća prodaja

Pad prihoda od prodaje sojine sačme iznosi 1.634.907,25 hiljada dinara (pad od 99%) i nastao je kao posledica prestanka proizvodnje sojine sačme u Sojaproteinu nakon početka proizvodnje SPC.

Vrednosna prodaja sojinog ulja je manja za 222.700,28 hiljada dinara (54,25%), a nastala je usled znatno manje količinske prodaje sojinog ulja u odnosu na isti period prešle godine.

Prihodi od prodaje BiG-a veći su za 4.594,01 hiljade dinara (6,26%), a razlog su više prosečne prodajne cene koje su nadomestile manje količine sojinog brašna prodato u odnosu na isti period prethodne godine.

Vrednosna prodaja TSP-a je veća za 5.920,66 hiljade dinara (6,09%) u odnosu na isti period prethodne godine što je u korelaciji sa količinskom realizacijom i višom prosečnom prodajnom cenom.

Prodaja Mix-a je veća za 8.299,98 hiljade dinara (169,43%), što je u korelaciji sa povećanom količinskom realizacijom.

Soja Vita beleži rast od 373,49 hiljade din. (4,30%) što je posledica daleko viših prosečnih prodajnih cena nego u prvom polugodištu prethodne godine.

Vrednost prodatog lecitina je manja za 7.018,26 dinara (27,96%) i uslovljena je smanjenom količinskom prodajom u odnosu na prvo polugodište prethodne godine.

Ino prodaja

U skladu sa ostvarenim naturalnim rezultatima ino prodaje gotovih proizvoda i trgovачke robe vrednosna realizacija je u padu u posmatranom periodu u poređenju sa istim periodom 2012., ali ne proporcionalno-manja je samo za 7,74% pre svega zbog odličnih vrednosnih rezultata u izvozu Viših faza prerade. Najvažniji razlozi za pad prodaje su već spomenuta znatno manja prodaja SPC od očekivane, kao i podbačaj u prodaji Sojinog ulja.

Ostvarena vrednost izvoza Sojinog ulja trećim licima u periodu je iznosila 586.245,22 hiljade din tj. 60,53% manje u odnosu na isti period 2012. Pad vrednosti izvezenog ulja je blaži od pada naturalne realizacije izvoza ulja zahvaljujući višim prosečnim cenama ostvarenim u poređenju sa istim periodom 2012.

U posmatranom periodu je zabeležen rast vrednosti ukupne prodaje Viših faza prerade (BiG, TSP, SPC-teksturirani, Mixevi, Soja Vita). Ukupna vrednost izvoza je 1.479.730,65 hiljade din. raznih proizvoda ili više za 449.680,67 hiljade din. u odnosu na isti period 2012., odnosno čak 43,66% više. I ovde je prisutna neravnometernost u realizovanoj vrednosti po grupama roba-kod Soja Vita programa je zabeležen pad vrednosti, kod Mixeva umereni rast (15,7%) dok su vrednosti izvoza Brašana/Grizeva i TSP doživele ekspanziju, pa je ostvaren rast vrednosti Brašana/Grizeva od čak 43,87%, a TSP od 43,96% u odnosu na isti period 2012.

Značajni prosečni porast cena Viših faza prerade je dodatno podstaknut depresijom dinara prema EUR u posmatranom periodu (prosek za jan-jun 2013. 111,91 din) u poređenju sa istim periodom 2012. (110,82 din).

Vrednost ukupnog izvoza u periodu je iznosio 23,9 miliona EUR.

OČEKIVANI RAZVOJ DRUŠTVA U NAREDNOM PERIODU, PROMENE U POSLOVNIM POLITIKAMA DRUŠTVA I GLAVNI RIZICI I PRETNJE KOJIMA JE POSLOVANJE DRUŠTVA IZLOŽENO

Društvo, na polju razvoja, teži da povećanjem prodaje tradicionalnih sojinih proteinskih koncentrata u zemljama EU poveća svoj market share na tržištu sofisticiranih, proteinski visokovrednih proizvoda.

Realizacijom investicije izgradnje fabrike tradicionalnih sojinih proteinskih koncentrata Sojaprotein je ispunila prvi razvojni cilj u povećanju učešća proteinskih proizvoda sa visokim stepenom finalizacije u preradi, stvorila uslove za postizanje vertikalno integrisane prerade sojinog zrna i učinila značajan korak ka poziciji značajnog evropskog proizvođača proizvoda od soje za ljudsku ishranu i sofisticiranih proizvoda od soje za ishranu životinja. Takođe, Društvo planira izgradnju pogona za proizvodnju funkcionalnih sojinih proteinskih koncentrata – II faze igradnje Fabrike SPC.

Društvo se u svom poslovanju susreće sa rizikom dostupnosti dovoljne količine sirovina i promenama njenih cena. Tokom 2012. godine dogodili su se dramatični obrti cena sojinog kompleksa koji su narušili svetsko tržište na kratak rok, što uključuje I prvu polovinu 2013. Godine, sa tendencijom srednjoročnog trenda.

Zrno soje domaćeg porekla NON GMO kvaliteta, odnosno domaća sirovinska baza biće osnov za snabdevanje proizvodnje potrebnim količinama zrna za preradu i u narednom period.

Tržišni rizik

U svom poslovanju Društvo je izloženo finansijskim rizicima od promena kurseva stranih valuta i promena kamatnih stopa. Izloženost tržišnom riziku se sagledava preko analize senzitivnosti. Nije bilo značajnijih promena u izloženosti Društva tržišnom riziku, niti u načinu na koji Društvo upravlja ili meri taj rizik.

Devizni rizik

Društvo je izloženo deviznom riziku prvenstveno preko gotovine i gotovinskih ekvivalenta, potraživanja od kupaca, dugoročnih kredita i obaveza prema dobavljačima koji su denominovani u stranoj valuti. Društvo ne koristi posebne finansijske instrumente kao zaštitu od rizika, obzirom da u Republici Srbiji takvi instrumenti nisu uobičajeni.

Stabilnost ekonomskog okruženja u kojem Društvo posluje, u velikoj meri zavisi od mera Vlade u privredi, uključujući i uspostavljanje odgovarajućeg pravnog i zakonodavnog okvira.

Društvo je osetljivo na promene deviznog kursa evra (EUR) i američkog dolara (USD). Sledeća tabela predstavlja detalje analize osetljivosti Društva na porast i smanjenje od 10% kursa dinara u odnosu na datu stranu valutu.

Knjigovodstvena vrednost monetarnih sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan 30.06.2013 god. u Društvu su sledeće.

	Sredstva		Obaveze		U hiladama dinara
	30.06.2013	31.12.2012	30.06.2013	31.12.2012	
EUR	1.306.240	946.723	4.554.723	7.201.333	
USD	234.992	497.399	476	-	
GBP	14.644	10.074	-	-	
	1.555.876	1.454.196	4.555.199	7.201.333	

Stopa osetljivosti od 10% se koristi pri internom prikazivanju deviznog rizika i predstavlja procenu rukovodstva razumno očekivanih promena u kursevima stranih valuta. Analiza osetljivosti uključuje samo nemirenja potraživanja i obaveze iskazane u stranoj valuti i uskladije njihovo prevođenje na kraju perioda za promenu od 10% u kursevima stranih valuta.

	U hiljadama dinara	
	30.06.2013	31.12.2012
EUR valuta	(324.847)	(625.461)
USD valuta	23.451	49.740
GBP valuta	1.464	1.007
	(299.932)	(574.714)

Osetljivost Društva na promene u stranim valutama smanjena je u tekućem periodu kao posledica smanjenja kreditnih obaveza. Na osnovu Rešenja privrednog suda u Novom Sadu, obaveza prema Vojvođanskoj banci po osnovu potraživanja pariskog kluba poverilaca, realizovana je na novčanim sredstvima Sojaprotein-a što je u najvećoj meri uticalo na smanjenje kreditnih obaveza pored redovnog izmirenja kreditnih obaveza o roku dospeća.

Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo riziku od promene kamatnih stopa na sredstva i obaveze kod kojih je kamatna stopa varijabilna. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta te Društvo nema na raspolaganju instrumente kojim bi ublažilo njegov uticaj. Za obaveze sa varijabilnom stopom, analiza je uspostavljena pod pretpostavkom da je preostali iznos sredstava i obaveza na datum bilansa stanja bio nepromenjen u toku cele godine.

Povećanje ili smanjenje od 1% predstavlja, od strane rukovodstva, procenu realno moguće promene u kamatnim stopama. Da je kamatna stopa 1% viša/nija, a sve ostale varijable ostanu nepromenjene, društvo bi ostvarilo operativni dobitak/gubitak za godinu koja se završava 30.03.2013 za iznos od više ili manje 46.664 hiljade dinara. Ovakva situacija se pripisuje izloženosti Društva koja je zasnovana na varijabilnim kamatnim stopama koje se obračunavaju na dugoročne kredita.

Kreditni rizik

Upravljanje potraživanjima od kupaca

Društvo je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak za Društvo. Izloženost Društva ovom riziku ograničena je na iznos potraživanja od kupaca na dan bilansa.

Nedospela potraživanja od kupaca

Nedospela potraživanja iskazana na dan 30.06.2013. godine u iznosu od 815.660 hiljada dinara (31.12.2012.godine: 2.946.159 hiljada dinara) najvećim delom se odnose na potraživanja od kupaca po osnovu prodaje sirovog sojinog ulja, sojinih teksturata, brašana od soje i sojinih koncentrata. Ova potraživanja dospevaju uglavnom u roku od 60 dana nakon datuma fakture, u zavisnosti od ugovorenih rokova plaćanja.

Dospela, ispravljena potraživanja od kupaca

Preduzeće je u prethodnim periodima obezvredilo potraživanja od kupaca za dospela potraživanja u iznosu od 354.413 hiljada dinara (2012. godine: 446.781 hiljade dinara), za koja je Preduzeće utvrdilo da je došlo do promene u kreditnoj sposobnosti komitenata i da potraživanja u navedenim iznosima neće biti naplaćena.

Dospela, neispravljena potraživanja od kupaca.

Društvo nije obezvredilo dospela potraživanja iskazana na dan 30.06.2013. godine u iznosu od 1.436.750 hiljada dinara (31.12.2012. godine: 931.349 hiljada dinara) obzirom da nije utvrđena promena u kreditnoj sposobnosti komitenata, kao i da se ta potraživanja uglavnom odnose na potraživanja od povezanih pravnih lica, deo potraživanja za dato sojino ulje, sojinu sačmu, TSP, BiG I sojine concentrate na odloženo plaćanje, te da rukovodstvo Društva smatra da će ukupna sadašnja vrednost ovih potraživanja biti naplaćena.

Upravljanje obavezama prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima na dan 30.06.2013. godine iskazane su u iznosu od 1.434.586 hiljada dinara (31.12.2012. godine: 663.202 hiljada dinara). Dobavljači ne zaračunavaju zateznu kamatu na dospele obaveze, pri čemu Društvo dospele obaveze prema dobavljačima, saglasno politici upravljanja finansijskim rizicima, izmiruje u ugovorenom roku. Prosečno vreme izmirenja obaveza prema dobavljačima iznosi 37 dana.

Rizik likvidnosti

Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospeća finansijskih sredstava i obaveza.

Poreski rizici

Poreski zakoni Republike Srbije se često različito tumače i predmet su čestih izmena. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Period zastarelosti poreske obaveze je pet godina. To praktično znači da poreske vlasti imaju pravo da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

VAŽNIJI POSLOVNI DOGAĐAJI NAKON ISTEKA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Na osnovu Odluka o sticanju i raspolaganju imovinom velike vrednosti usvojenima na vanrednoj Skupštini Društva 25.12.2012. godine i na osnovu prihvaćenih zahteva nesaglasnih akcionara za otkup njihovih akcija, «Sojaprotein»A.D. Bečej je sproveo postupak sticanja sopstvenih akcija od nesaglasnih akcionara.

U postupku sticanja sopstvenih akcija od nesaglasnih akcionara «Sojaprotein»A.D. Bečej je zaključno sa 30.06.2013. godine stekao 525.832 akcija, po ceni od 827,01 dinara po akciji.

AKTIVNOSTI DRUŠTVANA POLJU ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA

Društvo se na polju istraživanja i razvoja koristi dostignućima dostupnim na tržištu. Težište razvojne politike je usmereno na primenu sojinih proteinских koncentrata u ishrani ljudi i životinja. Ovimje obuhvaćen razvoj portfolija proizvoda, koji se bazira na što efikasnijoj I isplativijoj primeni I plasmanu nus proizvoda, razvoju visoko kvalitetnih stočnih hraniva, kao i razvoju visoko kvalitetnih poizvoda namenjinih za ljudsku ishranu. Cilj razvoja je proizvodnja čiji standardi kvaliteta nisu lako dostupni u portfoliju proizvoda konkurencije, a koja je izvesna zbog veoma kvalitetne sirovine.

POSLOVANJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

Obim, struktura i vrednost prodaje gotovih proizvoda povezanim pravnim licima u periodu januar- jun 2013 god. u odnosu na januar-jun 2012 god. i 31.12.2012 god.

	Prodaja u tonama jan-jun 2013	Prodaja u tonama januar-jun 2012	Prodaja u tonama januar decembar 2012	Prihod od prodaje u 000 rad januar- jun 2013	Prihod od prodaje u 000 rsd januar- jun 2012	Prihod od prodaje u 000 rsd jan.- dec. 2012
Sojino ulje	302	41	136	33.646	4.615	15.111
Sojina sačma	1.915	8.622	29.417	130.217	355.855	1.767.177
Koncentrati	46	0	44	4.848	0	3.540
Brašna i grizevi	71	96	215	4.870	4.671	12.223
TSP	87	0	0	6.029	0	0
Lecitin	7	0	0	965	0	0
Sojina ljuska	460	0	75	6.088	0	1.268
Ostalo	235	0	98	16.456	0	8.012
Ukupno:	3.122	8.759	29.986	203.169	365.140	1.807.331

Obim, struktura i vrednost prodaje trgovacke robe povezanim pravnim licima u periodu januar- jun 2013 god. u odnosu na januar-jun 2012 god. i 31.12.2012 god.

	Prodaja u tonama januar-jun 2013	Prodaja u tonama januar-jun 2012	Prodaja u tonama januar decembar 2012	Prih.od prodaje u 000 rsd Januar- jun 2013	Prih.od prodaje u 000 rsd januar- jun 2012	Prihod od prodaje u 000 rsd jan.- dec. 2012
Sojino ulje	29	0	1.155	3.409	0	119.639
Sojino zrno	0	37.616	38.036	0	1.591.583	1.611.820
Ostalo	0	0	1.005	0	0	37.780
Ukupno:	29	37.616	40.196	3.409	1.591.583	1.769.239

U ukupnoj prodaji gotovih proizvoda u periodu januar-jun 2013 god., promet sa povezanim pravnim licima meren naturalnim pokazateljima učestvuje sa 8,56% (u istom period prethodne godine 9,53%) a vrednosno učešće u prihodima od prodaje proizvoda iznosi 6,31% (u istom period prethodne godine 6,75%). Najveće učešće u prometu ostvareno je prodajom sojine sačme. Obim prometa trgovackom robom sa povezanim licima u periodu januar - jun 2013 god. nije značajan.

Promet gotovih proizvoda i trgovacke robe sa povezanim pravnim licima obavlja se po tržišnim uslovima kako po pitanju cena tako i po pitanju uslova ispruke. Kada je u posmatra segment prodaje i prihoda od prodaje u odnosu na transakcije navedene u poslednjem finansijskom izveštaju u periodu januar-jun 2013 god., kao i kod prihoda od prodaje na domaćem tržištu trećim licima, izostala je prodaja sojine sačme u većem obimu iz razloga obustavljanja proizvodnje sačme u prvih šest meseci.

U toku 2012 god. sa povezanim licima prometovano je zrno soje koje nije ispunjavalo visoko postavljene kriterijume za proizvodnju viših faza prerade dok je u period januar jun 2013 god. količina zrna koja ne ispunjava potrebne zahteve za proizvodnju viših faza ostala na zalihi. Opredeljenje Društva je da se prvenstveno bavi proizvodnjom sopstvenog cor biznisa zbog čega je smanjen obim prometa trgovackom robom kako sa povezanim licima tako i sa trećim licima.

Stanje potraživanja i promet sa povezanim pravnim licima:

	Poč. stanje	Promet dugovni januar jun 2013	Promet potražni januar jun 2013	-u hilj.rsd- Saldo na dan 30.06.2013
Potraživanja	1.838.577	413.586	1.538.744	713.419
Dati avansi	1.014.973	1.476.803	2.491.776	0
Potraživ.za kamatu	13	0	13	0
Kratkor.finans.plasm.	1.474.862	508.966	1.529.951	453.877
Ukupno povezana lica:	4.328.425	2.399.355	5.560.484	1.167.296

Stanje obaveza i promet sa povezanim pravnim licima:

	Stanje na dan 31.12.2012	Promet duguje januar-jun 2013	Prom.potražuje januar jun 2013	-u hilj.rsd- Saldo 30.06.2013
Obav.prema dobavlј.	274.937	3.308.352	4.032.565	999.150
Ostale obaveze iz posl.	55.982	0	0	55.982
Ukupno povezana lica:	330.919	3.308.352	4.032.565	1.055.132

Poslovanje sa povezanim pravnim licima obavlja se po tržišnim uslovima a nastale promene u transakcijama u odnosu na transakcije navedene u poslednjem godišnjem izveštaju očitavaju se u smanjenju potraživanja u odnosu na dan 31.12.2012 god. i povećanju salda obaveza prema povezanim pravnim licima.

Smanjenje salda potraživanja od povezanih pravnih lica kao kupaca nastalo je zbog manjeg ostvarenog prometa u prvih šest meseci 2013 god. uglavnom zbog manje ostvarenih prihoda od prodaje sojine sačme, zatvaranja obaveza za isporučeno zrno soje datim avansima i većim prilivom sredstava po osnovu datih kratkoročnih finansijskih plasmana u odnosu na odlive finansijskih sredstava po tom osnovu. Stanje obaveza prema povezanim pravnim licima na dan 30.06.2013 god. veće je u odnosu na početno stanje delimično zbog manjeg prometa sojine sačme budući da je u ranijem period jedan deo otkupa zrna soje finansiran u razmeni za sojinu sačmu.

REZIME

U periodu Jan-Jun 2013.godine u novoj fabriци tradicionalnih sojinih proteinskih koncentrata nastavljena su prilagodjavanja proizvodno-transportnih linija kako bi se ispunili strogi zahtevi krajinjih korisnika SPC za feed i food primenu.. Paralelno su se odvijale aktivnosti ka poboljšanju kvaliteta SPC za food aplikacije, posebno teksturitanih SPC kako bi se dodatno proširio proizvodni assortiman i zaokružila ponuda SPC na višem nivou. Kao posledica navedenih prilagodjavanja, testiranja novih proizvoda u navedenom periodu realizovana je neznatna prodaja SPC kako za feed, tako i za food aplikacije. Ipak, krajem perioda konačno su stvoreni preduslovi za postizanje kontinualne proizvodnje zahtevanog kvaliteta kao osnovi za intenziviranje prodaje, posebno izvoza u drugoj polovini 2013. godine.

Radi realizacije navedenih aktivnosti početkom 2013. godine je doneta odluka o prestanku proizvodnje Sojine sačme. Takva odluka je bila neophodna kako bi se proizvodno-transportne linije SPC trajno razdvojile od Sojine sačme i time suštinski promenila dosadašnja struktura proizvodnog programa u korist proizvodnje viših faza proteinskih proizvoda. S druge strane, kompaniji se pruža mogućnost da periodičnom proizvodnjom Sojine sačme ostane delimično prisutna na domaćem tržistu kako bi s jedne strane maksimalno uposlila preradivačke kapacitete dok proizvodnja/prodaja SPC ne dostigne maksimum, a s druge strane da iskoristi poznati i cenjeni kvalitet Sojine sačme koju proizvodi kako bi dodatno popravila prodajno-finansijske rezultate.

Nezapamćena suša u ključnom periodu vegetacije soje roda 2012. je uslovila istorijski visoku nabavnu cenu sojinog zrna i uticala na visoku cenu koštanja sojinih proizvoda, a samim tim i na njihovu visoku prodajnu cenu čime je znatno umanjena konkurenčnost Sojaproteina na tržistu, posebno inostranom zahtevnom i izbirljivom i u pogledu kvaliteta ali i cena sojinih proizvoda. I pored visokih cena gotovih proizvoda obezbedjenjem dovoljne količine NON-GMO soje srpskog porekla i visokim kvalitetom finalnih proizvoda sačuvana je, a u pogledu Viših faza prerade i popravljenja tržišna pozicija kompanije čime su stvorenii uslovi za nastavak započete ekspanzije izvoza postojećih proizvoda ljudskog programa ali i novih tipova SPC-a kako za ishranu životinja tako i za ljudsku ishranu.

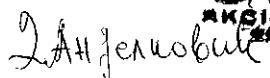
Time se kompanija trajno opredelila za proizvodnju i izvoz viših faza proteinskih proizvoda (SPC, TSPC, u budućnosti i FSPC) koji imaju veću profitnu maržu i koji vrlo brzo mogu značajno da povećaju profitabilnosti ukupnog poslovanja kompanije.

IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE KVARTALNOG I POLUGODIŠNJEVIZVEŠTAJA

Prema našem najboljem saznanju, kvartalni finansijski izveštaj za II kvartal I polugodišnji konsolidovani izveštaj sastavljen je uz primenu odgovarajućih medunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog društva, .

Lica odgovorna za sastavljanje godišnjeg izveštaja:
"Sojaprotein" A.D. Bečej, Industrijska br.1, 21220 Bečej

Generalni direktor James P. King

Izvršni direktor Sektora finansija: dipl.oec Nikolić Ankica
 Sojaprotein
AKCIJONARSKO DRUŠTVO
ZA PREGAĆU SOJE

Šef računovodstva: oec. Andelković Dragana